

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem doma za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljanje naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 14 h, če se oznanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravlništvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištva telefon št. 85.

Volilci! Meščani!

Politični zavednost ljubljanskih volilcev je pripisovati, da je zastopstvo mesta Ljubljane v državnem in deželnem zboru v rokah narodnonaprednih poslancev; v volilnih bojih, posebnost o priliki zadnjih državnozbornih in deželnozbornih volitev ste, častiti meščani, skupno z drugimi volilci s Svojim neustrašenim nastopom javnosti dokazali, da je in ostane Ljubljana po odlični večini svojega prebivalstva **slovensko narodnonapredno središče, slovenska narodnonapredna trdnjava**, ob katero zamenjamo požrešni valovi breznarodnega reakcionarstva in v katero se zamenjajo naši nemški sovražniki v zvezi z vsemi ostalimi našimi tihimi in javnimi nasprotniki.

Ljubljana je ostala čista, slovenska narodnonapredna; tako naj tudi ostane!

Pred durmi so občinske volitve; v Vaših rokah leži usoda uprave bele Ljubljane. Dosedanji razvoj in procvit mesta Ljubljane je jasen dokaz, da Vam je izvrševalni odbor narodnonapredne stranke vsikdar priporočal kandidate, ki so imeli voljo in sposobnost žrtvovati svoje moči metropoli slovenski. Tudi v prihodnjem času čakajo važne naloge rešitve in zagradelj se zopet obrača na Vas izvrševalni odbor narodnonapredne stranke, da se polnoštevilno udeležite volitev in s tem znova jasno dokumentirate, da je in ostane Ljubljana navzlic vsem vročim željam združenih klerikalnih, nemških in vseh drugih novodobnih nasprotnikov **slovensko narodnonapredno središče**, ob katero se skupni naši nasprotniki zamenjajo. — Komur je napredek našega mesta na srcu, naj glasuje za kandidate narodnonapredne stranke!

Izvrševalni odbor narodnonapredne stranke je postavil

za III. volilni razred, ki voli 22. aprila, naslednje kandidate:

Engelbert Franchetti,
brivec,

Josip Turk,
posestnik in trgovec,

Josip Vidmar,
posestnik in trgovec

Anton Likozar,
nadučitelj,

Ivan Pavšek,
posestnik in gostilničar,

Urban Ušeničnik,
c. kr. poštni poduradnik;

za II. volilni razred, ki voli 24. aprila, naslednje kandidate:

Jakob Dimnik,
mestni nadučitelj,

Karel Meglič,
posestnik in trgovec,

Ivan Milohnoja,
c. kr. finančni komisar;

za I. volilni razred, ki voli 27. aprila, naslednja kandidata:

dr. Karel vitez Bleiweis-Trsteniški,
posestnik in ravnatelj deželne bolnice v p.

Anton Gorše,
posestnik in kantiner.

Brezbriznost ni na mestu in se lahko maščuje, zato Vas pozivljamo, da se v čim največjem številu udeležite volitev in volite priporočane kandidate. Njih imena dajejo Vam poročstvo za to, da lahko z mirnim srcem polagate upravo mesta v njihove roke.

V Ljubljani, dne 15. aprila 1908.

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke.

LISTEK.

Piruh.

Prebili so zimo dosti srečno, kar jim je storil žalega mrz, da je začel post, in ob solnčnih dnevih so vsi trije tekmovali med seboj, kdo si nabere več zdravja in pomladnega čuvstva po jasnih lokah. Srca so bila vsem trem še deviška, zakaj ljubezen je komaj dahnila po sladko ubranih strunah, in predpust ni zapustil na tem polju nikakih sledov, kvečjemu, da jih je parkrat upijal in na plesu, gosposkem in parketnem, poginil. Oblekli so se namreč vsi trije v cigane, obradili so se črno in lase s črnolom polili, in tako so šli na ples, od katerega je ostal vsem trem strahovit nahod, ki ga še zdaj niso popolnoma ozdravili.

Še najbolje se je godilo tisti čas prijatelju Radinu, ki je bil vrhu svojega pisateljevanja tudi denaren fant, z njim se ni mogel primerjati Kos, ki je bil sicer pesnik in pisatelj vsaj za pet glav višji od rdečeličnega magnata, a je bil preveč umetnik in zato se ni spoznal na kupčije. Slabo jo je vozil Ivan Svetel, ki ni imel niti pojma o življenju, znal je sicer govoriti in pisati o vsem, kar mu je

obetal posrebiti vsaj za en večer suhe prste, ali drugače je bil poet od pete do temena, lahkomisljen in dobrodušen, da je še celo Kos zmajeval z glavo nad njim.

Ali sedaj je bila zima pri kraju, in že dva tedna pred Veliko nočjo je Radin začel pospravljati svoje stvari in si je s tem vzbujal slast do kamniškega zraka in sneženih planin, do rdečeličnih Kamničank in njihovih pirhov, in ko je na Cvetno nedeljo odjezdil Gospod na oslici v Jeruzalem, se je tovariš Radin poslovil posebnost ganljivo od Svetela, ki mu je bilo odločeno, da prebije Veliko noč zapuščen v stari, dolgočasni hiši med samimi krojači in čevljarji, med ljudmi, ki jih je vrglo življenje iz sebe, in sedaj natihiem umirajo.

Tudi poet Kos je imel oditi pod gorenjske snežnike, sanjaril je večer za večerom o visočinah, kjer sneg plameni, pisal je verze o pomladanski slutnji in o velikonočnem vzduhu, ki gre nad poljem. S prsti je zabrodil po dolgi, rdeči bradi in se pošalil:

»Tužni« — Svetela je klical samo s tem imenom — »ali boš imel letos kaj dosti pirhov? Polonica ti jih menda že kuha tri dni kar naprej! Tudi jaz, mislim, jih bom imel dosti. E, na Gorenjskem so zala dekleta! Če se mi priporočiš, pa ti prinesem pozdrav od ene.«

Na Veliki četrtek jo je Kos odrlinil, in ko je odhajal, mu je bilo žal Svetela.

»Presneto, saj bo tebi še najprijetnejše! Na Gorenjskem je še sneg, in jaz bi te vzel s seboj, pa nimaš več suknje. Lovrenčkov Mici in Matijčkovi Julki sem naročil, da ti imata prinesiti pirhe. In Marjanca te ima tudi rada, pa šele Polonica! Dobro se imej!«

Tako je ostal Ivan Svetel sam. Skril se je v svojo sobo in zaprl okno, da niti sveži, solnčni zrak ne pride k njemu v goste in ga ne spomni, da je zunaj Velika noč, da gre veselje v deželo, da cveto-rože in da že po ljubljanskem polju gnezdijsko škranjčki v zelenih žitih, da vriskajo pod solnce, in da postovka troji in siplje blagoslov na polje. Vzel je papir in začel snovati povest na idejo, ki jo je dobil od Polonice, ko je molila križev pot.

Povesti bi dal naslov »Veronikin prt«. Opisal bi junaka, mučenika svoje ideje, vzel njegovo mladost, zapuščenost in osamljenost, vse njegovo boje in blodnje, trpljenje in razočaranje, vso njegovo križev pot, njegove padce pod križem zmot in težav, in slednjič bi mu poslal Veroniko s prtom, da mu obriše znoj s potnih lic in izmučenega čela —

In tako je začel na tej osnovi

Ivan Svetel sestavljal roman. Najbolj ga je zanimal junak, in ko mu je pisal usodo, je čutil, da križa samega sebe. Dom mu je postavil v samotni, kmečki graščini, kjer živi s svojo materjo. Njegov oče se je postaral in ne zna več govoriti, dan za dnem hodi v gozd in išče drevesa, iz katerega bi stesal križ svojemu sinu. Edino veselje ima junak na sosednem gradu; tam živi mala Amalijsa, k njej se hodi igrati, in nekdanje se izgubita ponoči v gozdu, v globokem brezdnju. In že tedaj, sama v svoji otročji resnosti, si obljubita večno zvestobo. In junak odide v mesto, od doma, gre v šolo, zaide in zabloudi, pada in se zopet dviga, dokler ne sreča na svoji poti svoje mladostne znanke, Amalijsa, ki mu kot Veronika obriše znoj s čela —

Ivan Svetel je čutil, da povesti še manjka epskega ogrodja, in zato se je dal na delo, da poišče primerno snov.

Vstal je od mize in začel meriti sobo, ali več se mu ni dalo misliti o stvari.

»Amalijsa — junakinja — Cilica — Ivan — Julija —«

Svetel je stresel z glavo in se razjezil. »Zakaj mi hodi Cilica na misel, in še celo Julija! Sedaj moram misliti na Veroniko, nase in na prt!«

Onevoljil se je in se premeril in pretehtal: »K Cilici grem lahko, ali ona je sam angel, in jaz s svojimi temnimi mislimi ne morem k njej. Onečastil bi njeno Veliko noč in njeno Vstajenje.«

Nekdo je potrkal, vstopila je Julija, mlada, lepa gospodična.

»Gospod Svetel, greva moliti božje grobe. Jaz sem sama doma, in če vas veseli, ostaneva rajše doma.«

Zmajal je in ni hotel nič slišati. »Jaz hočem Veronike, da vtišnem v njen prt svoj izmučen obraz —«

»Gospod Svetel, kakšni ste, mislila sem, da pojedete z menoj, da me imate radi —« Zajokala se je, in ker pisatelj ni imel oči zanjo, je tiho odšla.

»Seveda, zakaj se branim? Ali Cilici se ne morem izneveriti! In nazadnje nimam suknje, in zato mora biti prej gotov »Veronikin prt.«

Sedel je k mizi in pisal. Na Veliko soboto je Ivan Svetel postal žalosten. Tako je bil zapuščen in sam, in mislil si je in želel samo ene prijazne misli, da bi vedel samo eno ljubo osebo, ki bi se ga spominjala z veseljem in ljubeznijo.

»Saj ne potrebujem ne žrtev, ne usmiljenja, samo srce bi rad vedel, ki čuti vsaj nekoliko zame.«

Zjutraj so se že veličastno gla-

Ustajenje.

Zopet je dvignil sveti Juri svoje kopje, da zada zavratnemu zmagajočemu devico njegovega nasilnega gospodstva: mlado in lepo pomladansko solnce pošilja zopet svoje tople žarke na zemljo, umorili so krutega nasilnika, ledeno zimo, in iz njegovih okov osvobodili prelepo devico, zorno pomlad.

Pomlad... Dolgo, predolgo je imel gnusni zmagaj v svoji nasilni oblasti prelepo zorno devico. Zakoval jo je bil v težke mrtvece spon, da jej je zastalo gibanje in je omlatelo telo. Niti najrahlejši dih se ni upal iz njenih grud, kakor mrtva je ležala, ali srce jej je drhtelo pričakovanja, upanja na rešitev.

Pa je prišel, ki ga je z gotovostjo pričakovalo njeno srce.

Mlad in ves lep je prišel, ognjenih in žarkih oči, odet v solnčeno zlato opravo, da se je zaiskrilo krog njega.

Zatrepetal je pred njim okrutni zmagaj, veselja pa je zadržalo srce mladenki, kajti vedelo je, da jej prihaja rešitev, da bode skoro konec gnusobe polnega suženjstva in da jo solnčni vitez odvede iz temote polnega brloga tja v sun na solnčno poljano, kjer je svoboda, kjer se širi srce, kjer je lepo živeti, ker je tam solnce in svoboda.

In solnčni vitez se ni pomišljal. Jedva je zagledal zorno mladenko in njen opasni, sramotno suženjski položaj, je izpodbodel svojega iskrega konja in navalil na zmajo z ostrim svojim kopjem.

Zvijala se je zmija, zdaj kažoča se povsem miroljubno, spravljivo in blago, zdaj zopet zavratno iščoča ranljivega mesta na telesu vitezoval. Zvijala se je in premetavala, iskrla se in penila, toda ročnejše je bilo vitezovo kopje, namočeno v vodo resnice in pravice.

Zamahnil je s krepko roko in zakopal ostro svoje kopje zmihi v srce, da je obnemogla premetavala se v smrtni borbi in končno obležala strta in mrtva.

Stopil je k zorni mladenki, rešil jo mrtvečih spon in jo seboj odvedel, mlado in lepo, na solnčno poljano, v svobodo...

Ni še dolgo, ko so bili še vsi evropski narodi kakor ona mladenka v suženjstvu zmagajev.

Ali tudi zanje se je rodil sveti Juri, solnčni vitez svobode in resnice.

Pred dobrim stoletjem je stopil na plan z odkritim vizirjem in neustrašen jel sukati svoje kopje. Zar njegovega orožja, živket njegovega boja pa je segel daleč tja čez doline in vrhove evropske, in kamorkoli je bil posegel, povsod je iz spanja vzbudil novih bojevnikov, novih vitezov solnce in svobode.

In oddistihmal se ni poleglo živketanje bojnega orožja.

Dolgotrajen je ta boj in naporen, kajti zmagava koža je trdna in ni je lahko prodreti tako, da bi kopje na prvi sunek seglo prav v dno njegovega črnega srca.

Ali zadobil je že toliko ran, toliko srčne krvi mu je že odteklo, da je jelo tudi to navidez neumorno telo mrtveti in gubavati svoje moči.

Francija je bila prva, ki je z energično roko pokazala pot do svobode in pot napredka. Otrsla se je vseh nasilnih spon, posvetnih in cerkvenih, in proglasila kot vrhovno maksimo svojega političnega življenja bratstvo, enakost in svobodo. In baš preteklo leto je storila zadnje od-

ločne korake, da se je otrsela vsakega vplivanja od strani organizma, ki mu ni do svobodnega, resničnega razvojnega napredka, marveč mu je samo do gospodstva in lastnega blagostanja. Otrsla se je vsakega vmešavanja od strani, ki nima s političnim življenjem prav nobenega opravka in se postavila na lastne, krepke noge.

Italija, torej država, v kateri ima oni vsemu svobodnemu napredku tuji organizem svoj osrednji sedež, ni hotela zaostati za drugimi kulturnimi državami in je poverila svoje vodstvo močnem odločnemu napredku in svobodomiselnosti.

Celo Španška, večstoletni eldorado reakcionarcev, se je jela gibati in se ozirati po svetem Jurju, ki bi tudi zanj zastavil svoje bleščeče in neizprosno kopje.

Portugalska se v svojem boju zoper nasilno robovanje ni pomišljala, dvigniti orožje in si s krvjo zarisati pot preko izsesovalcev, ker ni našla umerjenejšega in manj okrutnega pota.

Nemška Poljska stoji sredi bojev proti nasilstvu, zbirajo se njeni najboljši elementi v složno bojno vrsto in ves omikani svet jim daje moralno podporo za boj proti tiranstvu in za svobodo in svobodni napredok.

Po sveti Rusiji odmeva dan za dnevom gromenje političnega viharja, ki naj izčisti zrak, da bode moglo žarko solnce svobodnejših dni prodreti v najbornejšo koč najbornejšega muzika.

In dviga se Balkan, hrepeneč po vstajenju iz mrtvečega robstva.

Vstajenje in pomlajenje vsepovsod krog nas...

Kraus, Schell, Müller, Loisy, Romulo Murri, Tyrell, papežev enciklike, njegov syllabus, Wahrmund — same žive priče, da se je tudi v velikem klerikalnem organizmu jelo resno gibanje pomladitve v smislu večje svobode in napredovanja vzporedno z duhom časa, v katerem živimo, z duhom, ki neče, da bi nad seboj pripoznaval samovoljnost, kateri se mu je proti svojemu boljšemu prepričanju slepo pokoravati.

Veliki lanski kongres »Svobodne misli« v Pragi — kakor pomladanska topla sapa, osvobajajoča in noseča upanje.

In v naši državi? Oprostilne zmage svobodomiselnih strank, socialne demokracije, zmagovite borbe Hrvatov in Čehov, ostri protest Rusinov, kulturne debate in gibanje izza Wahrmundove afere — tudi preko naših poljan je zazarelo bojno kopje solnčnega viteza.

Pokopan je absolutizem, strta je moč kamarile, milijonom volilcev je dana enakopravnost, pravica, da si gospodujejo in gospodarijo sami.

Pomlad in pomlajenje v naši ožji slovenski domovini.

Pridobitve na Štajerskem, napredne zmage na Goriškem, volilni boji na Kranjskem: dandanes ga na Slovenskem ni kraja, kjer ne bi bilo dvoje strank, kjer ne bi bilo boja med svobodno mislijo in mračnjastvom.

Celo v naši klerikalni stranki so se jeli dvigati glasovi, kličejo po pomladitvi, po osvoboditvi od klerikalizma in preosnovanju na podlagi izključno socialnih momentov.

Pomlajenje tudiv slovenski metropoli, naši beli Ljubljani: mlada, cvetoča organizacija napredne misli.

Zunaj pomlad in vstajenje, pomladno vstajenje in upanje tudi v naših sreih.

In zato navdaja tudi nas današnji praznik vstajenja s slovesnimi čustvi, tudi v naših dušah ubira radosti polne akorde in še zavestneje zveni v naših sreih upanje, da pride dan, ko bode tudi za nas Slovence boj končan in ko nas sv. Juri povede na solnčno poljano, na svoj solnčni grad.

Kdo je gospodar v deželno sodni potli?

V zadnjih desetletjih smo s težkim naporom priborili slovenskemu jeziku pri naših kranjskih sodiščih do malega popolno ravnopravnost vsaj v zunanjem poslovanju.

Menili smo, da smo s tem zavarovali pozicije slovenskega jezika pri naših sodiščih za vedno, in nikomur se pač ni niti sanjalo, da bo še kdaj prišel čas, ko bo treba še celo na Kranjskem braniti pravice slovenskega jezika na naših sodiščih pred birokratskim nasilstvom in pred navali naših narodnih sovragov.

A kakor stvari sedaj stoje, je treba zopet poklicati bojevnike na krov v obrambo ugroženih pravic naše materinsčine. Vse kaže namreč na to, da se je začela s strani naših narodnih nasprotnikov intenzivna akcija, dejansko podpirana celo od justične uprave same, da se na minimum omeji raba slovenskega jezika pri naših sodnih oblastvih.

Doslej je pri sodiščih na Kranjskem veljalo načelo, da so se vsi sklepi izdajali v tistem jeziku, v katerem je bila podana tožba. Ako je bila tožba slovenska, so bili tudi vsi sklepi v dotični pravdi slovenski, ako pa je bila tožba podana v nemškem jeziku, so se tudi vsi sklepi izdajali izključno v nemškem jeziku.

Ta praksa je bila v navadi desetletja, ne da bi komu prišlo na misel, da bi se proti temu pritoževal. In kako tudi! Saj je ta praksa, slovenca na principu popolne enakopravnosti obeh v deželi navadnih jezikov, respektirala tako pravice slovenskega, kakor nemškega jezika.

Šele letos se je zdelo tukajšnjemu nemškemu odvetniku dr. Egerju, ki nastopa kot voditelj kranjskih Nemcev in nemčurjev, potrebno nastopiti proti tej, v zakonu gotovo docela utemeljeni praksi.

V neki pravdi, ki se je začela v Postojni in se vseskozi vodila v slovenskem jeziku, so se izdali, kakor običajno, vsi sklepi v slovenskem jeziku.

To pa dr. Egerju, ki je zastopal toženo stranko, ni bilo po volji. Pritožil se je pri predsedniku deželnega sodišča Levčniku ter zahteval, da se morajo izdati dotični sklepi v nemškem jeziku.

In našel je poslušno uho! Če bi bil Levčnik moč na svojem mestu in dovolj energičen, bi se moral z vso odločnostjo upreti Egerju, vsi dosedanja praktiki pri naših sodiščih naravnost nasprotujoči zahtevi ter mu pokazati vrata.

A Levčnik tega ni storil, marveč je sprejel dr. Egerja z odprtimi rokami ter mu hitel ustreči v vsem, kar je zahteval od njega.

Izdal je takoj odredbo, da se imajo dotični sklepi v nasprotju z vso dosedanja prakso izdati v obeh v slovenskem in nemškem jeziku.

Dr. Egerjeva zmaga je bila torej kaj lahka, zakaj predsednik deželnega sodišča je bil napram njegovim zahtevam mehak kakor vosek, kar pa ni, kadar se gre za izpolnitev kakšne upravičene slovenske zahteve.

Ni nam ljubo, da smo morali postaviti pero proti možu, ki velja za Slovence, a ker bi bilo greh molčati, ko hočejo z gotove strani zopet omejiti veljavo slovenskega jezika, ne da bi to naletelo na odločen odpor v merodajnih krogih, smo se odločili, da nastopimo brezobzirno in povemo resnico v obraz tudi gospodu Levčniku, predsedniku našega deželnega sodišča in če tudi je naše gore list.

Narodni interesi nad vse, to je naše vodilno geslo, zato zigosamo iz principa brez pardaona vsakogar, ki greši proti tem interesom, in naj bo ta Peter ali Pavel.

Ne pride nam na misel, da bi trdili, da je gospod predsednik Levčnik vedoma in z zlim namenom podal svojo roko v to, da se veljava nemščine pri naših sodiščih razširi v škodo slovenskega jezika.

Poznamo Levčnika do dobra. Dober mož je to, a eno napako ima, da je mehak baš tedaj, kadar bi bilo najmanj potreba. In v takih momentih bi rad ustregel vsakomur. Zato pa je tudi kaj lahko pristopen raznim vplivom, ki ga često zapeljejo na nepravna pota.

Zlasti tem vplivom pa je pripisovati, da v njem ni dovolj energije in dobre volje, da bi se osokolil odločno braniti pri naših sodnih oblastvih pravice slovenskega jezika, ki so zajamčene v državnih temeljnih zakonih in uveljavljene v dolgoletni praksi.

Zlobni jeziki govore, da je gospod, ki sedaj jasni in oblači na deželnem sodišču, ne predsednik Levčnik, marveč dr. Ferdinand Eger.

Pravijo tudi, da je predsednik Levčnik mehak kakor vosek, kadar koli pride k njemu dr. Eger in se mu v mogočni pozi predstavi kot »Führer der Deutschen in Krain«.

Če bi imel gospod predsednik tisto jekleno energijo, ki jo je često potreba v važnih momentih v življenju, bi moral dr. Egerja v tistem trenutku pognati skozi vrata, ko je skušal v svoji prepotentnosti nanj vplivati kot politik.

Predsednik Levčnik tega ni storil, ker mu nedostaja potrebne odločnosti in neustrašnosti.

Zato se tudi ni čuditi, da so v justični palači na Sodnijskem trgu fiktivni gospodarji dr. Eger in različni nemški sodni svetniki.

Vsi dogodki v zadnjem času dokazujejo to.

Spominjamo tu disciplinarno preiskavo proti svetniku Einspielerju radi slovenskega uradovanja, predsedstveni ukaz glede izključne rabe nemškega jezika v notranjem poslovanju in nakano, odvzeti svetniku Einspielerju, ki je gotovim krogom preveč naroden, vodstvo okrajnega sodišča in na njegovo mesto posaditi docela nesposobnega Nemca Luschana!

To so fakta, ki jih moramo vpisati na konto grehov, ki jih je posredno ali neposredno zakrivil gospod predsednik deželnega sodišča.

Zato vanj ne moremo imeti nobenega zaupanja več, zato moramo stati na straži tudi proti njemu, čeprav velja za Slovence!

Pismo s Hrvaškega.

(Neuspeli Rauchov maneuver. — Preganjanje uradnikov. — Rauchova zabava. — Frank proti psu.)

Zagreb, 16. aprila.

V zadnjem svojem pismu sem omenil zadnje karte, ki jo sedaj igrava ban Rauch. Da upraviči svoj obsto na banski stolici, da se zdrži

dasi nima niti enega poslanca v saboru, je začel v svojem časopisju precej spretno bobnati o veliki, za monarhijo in dinastijo zelo nevarni srb. propagandi. Ob svojem prihodu na Hrvaško, ko ga je naša koalicijska pričakala s tako odločnim odporom, je obdžlil vso koalicijo, da je »antidinstična« in »veleizdajška«, češ, da goji idejo jugoslovanstva. No, med temi so izpadle saborske volitve tako sijajno za koalicijo, da se je naenkrat znašla tako velika večina naroda v taboru teh »veleizdajalcev«. Ali ne samo to, v koal. je umstvena aristokracija Hrvaške, med njimi je tudi nekoliko aristokratov po rodu, ki so vsi znani kot zelo lojalni ljudje. Takšne politike obtoževati z antidinstičnostjo je vendar preveč smešno. Na Rauchovi strani noče biti niti ono majhno število madžarskih aristokratov, ki so vedno podpirali še vsako vladno. Mar so vsi njegovi nasprotniki »antidinstičarji«?

Zato se je pozneje Rauch premeteno izmuznil ter se omejil na svoje najhujše nasprotnike — srbsko samostalno stranko, ki si je pri volitvah pridobila 19 mandatov (poprej jih je imela le 6) ter temeljito pobila Rauchove zaveznike srbske radikalce. Srbski samostaleci da so res zelo nevaren element za monarhijo, ker imajo zvezo z Belgradom, da jim je ideal, »veliko srbsko cesarstvo«, da so v dogovorih z bosanskimi Srbi, vstajajo itd. Med tem je ravno izišel oni naročeni članek v belgrajskih »Večernih Novinah«, kjer se javno (!) razkriva tozadevni celi bojni načrt Srbije in Črne gore, kako udero v Bosno. Poprej je izišel v banjalški »Ostodžbini« istotako zelo sumljivo fanatični članek. To so bila edina konkretna dejstva, na katerih se je potem napravila cela zgradba stranskih sumnjic, vsa navidezna na daleč in široko raztegnjena zarota.

Rauch in sedanji mogotci v Pešti in na Dunaju so računali popolnoma zanesljivo s svojo gonjo proti Srbom. Pri tem jim je bil glavni namen razvneti pri Hrvatih zopet staro mržnjo na Srbe, da se začne znova medsebojno klanje. Da je bil tak namen v njihovem načrtu, vidi se iz tega, da je Frankovo »Hrv. Pravce« takoj istočasno začelo donosati dolge razprave o »srbski nevarnosti« ter tudi se danes dokazuje, da so Srbi resnično proti monarhiji in proti dinastiji. Istotako je Rauchu priskočilo na pomoč klerikalno glasil »Hrvatstvo«.

S tem vladnim krikom o »srbski propagandi« se gre za dvojnino: 1. da se zanes zopet razdor med Hrvat in Srbe ter se razbije koalicijska in 2. da se v višjih krogih, ki nam itak niso naklonjeni, izzove še večje nezauzanje napram koaliciji, dokler sede v njej Srbi, in da se tako ne da vlada parlamentarni večini v roke, temuč da se smatra za Hrvaško za potrebno neke vrste absolutizem, trajni komisarijat.

Prva nakana je popolnoma zgrešila cilj. Dandanes ni več mogoče, vsaj kakor sedaj stoji stvari, na Hrvaškem razpihati pogroma proti Srbom, kakor je še to uspevalo Kluenu. Hrvaški narod vidi na drugi strani to konkretno dejstvo: isti Srbi, ki jih sedaj obtožujejo naši najhujši sovražniki, so prvi, ki se z nami ramo ob ramo bore z največjo odločnostjo proti nadvladi Madžarov. Ti Srbi so izsledili prvi svoj cilj, da se bore za pravice Hrvaške in tako tudi res delajo. Prejšnji Srbi so bili Kluenovi slugi, sedanji srbski radikalci so sklenili pakt z Wekerlejem.

(Dalje v prilogi.)

sili velikonočni zvonovi iz mestnih cerkev, od vseh strani so plavali po zraku doneči in bleščeči zvoki, vse jasno dopolne so prepregli in ovili veseli valovi. Dan je bil poln spomladnjega zlata in biserov, mladosti in cvetja.

Ivan Svetel ni mogel ostati v pusti sobi.

»Grem nad mesto ali na polje, tam bom praznoval in govoril s svojo Veroniko.«

Težko mu je bilo med ljudi, zakaj, čutil je, da ni velikonočnega razpoloženja ne v njem, ne na njem. Prišel je dol po stopnicah v vežo, in tam ga je pričakovala Cilica, tista mala, drobna in bela gopodična. Zdelo se je, da stoji morda že tam vse popoldne.

»Gospod Svetel, ne zamerite, tale piruh sem vam prinesla, če ga hočete od mene v spomin!«

»Piruh! Cilica mi je prinesla piruh!«

Kako se je razveselil in razigran Ivan Svetel! V trenutku je bila pozabljena vsa žalost, vsa zapučenost in samota. Piruh, piruh od male in drobne gospodične Cilice ga je tako vzradostil, da se mu je hipoma pozatil dan, in se je samo smejal in gledal Cilico:

»Piruh! Ti ga mi daš! Cilica, srček, pojdi, pojdiva!«

Šla sta za hišo, tam je bil vrt,

tam so rastle tri temne smreke. Hodila sta in se objemala, po zraku so plavali velikonočni zvonovi, solnce je sijalo in se smejalo.

Ivan Svetel in Cilica sta hodila in se objemala. »Piruh, Cilica mi je dala piruh!«

»Bodi tiho, jaz bi te tako rada poljubila...«

C. Golar.

Premaganci.

Novela; pisal Fr. Remec.

(Dalje.)

Vendar sta oba čutila, da se drug drugemu približujeta. Kotnik je z zadovoljstvom opazoval, kako dobro se v vseh stvareh ujema z Zoro in Zora je bila vesela, da je Kotnik pri vsaki stvari razvil misli in nazore, ki so ji ugajali, ki jih je že sama imela, samo da ji niso bili tako jasni.

Čim bolj se je bližal dan, ki ga je bila Zora sama določila, da izreče svojo odločbo, dan njenega godu, toliko težje ji je bilo pri srcu. Kar ni se mogla odločiti, da ne vzame vanuta, da ga ne odslovi. Kotnik ji pri teh dvomih ni prišel ne enkrat na misel in niti od daleč ni slutila, kaj je pravi vzrok, da se tako boji odločitve. Čisto nič se ni zavedla, da so se v občevaranju s Kotnikom razvili v njej do popolne jasnosti nazori o živ-

ljenju, o rodbini in o sreči, ki so morda poprej dremali v njeni duši, o katerih pa je le redkokdaj in le površno mislila in imela le meglene pojme. Še manj si je bila v svesti, da je prav razlika med temi njenimi nazori in med Žvanutovimi nazori bila vzrok, da ji je odločitev delala toliko težav in toliko preglavice.

Gospa Ručigajeva je z žensko bistrovidnostjo uganila, kake skrbi ima Zora in lahko je dosegla, da ji je odkritosrečno in zaupna Zora razodela svoje pomisleke.

»Nobenega vzroka nimam, da bi ti kaj prikrivala,« je rekla Zora, sedeč po večerji s svojo teto pri peči. »Ko me je Žvanut zasnil, sem bila skrajno presenečena, toliko bolj, ker nisem nikdar slutila, da se Žvanut le kolikaj zame zanima. Rada priznam, da sem bila prijetno presenečena. Pomisli, da sem bila prav dan poprej odslovila svojega prvega ročenca in da mi je bilo hudo pri srcu. Saj sem si lahko mislila, kaj in koliko so takrat zlobni ljudje o meni govorili. Da je Žvanut pogumno kljuboval vsem tem govoricam in me zasnil, v najtežjih dneh mojega življenja, to mi je bilo v veliko tolažbo. Upala sem, da se vzbudi v mojem srcu ljubezen do njega; upala sem in se tudi trudila. Rada priznam, da bi ga mogla imeti prav rada, če bi le malo harmonirala. V zad-

njem času mi niti simpatičen ni več. Zdi se mi, da je pozér, da je na njem vse umetno, da nima nič sra. Nazore ima, kakor tisti ljudje, ki jih je imenoval Kotnik premagance. Sam egoizem, sama nečimernost, golo samoljublje. Ko bi bil ponosen in bi njegov ponos bil utemeljen, bi mi to imponiralo. A vidim, da ga je le sama domišljavost, drži se in vede se kakor kak zmagovalec, v resnici pa je pravi tip premagancev.«

»Pretrdo ga sodiš,« je ugovarjala gospa Ručigajeva. »Nič drugačen ni, kakor njegovi vrstniki. Kotniki so dandanes redko sejani. Današnji mladi možje so ali popolni nihilisti, kakor dr. Zabret, samo da niso vsi tako prikupni, ali vsaj hladni materialisti, kakor Žvanut. Tako jih je označil moj mož, ki malo govori, vidi pa vsaki stvari na dno. Idealov nimajo ti ljudje nič, tudi če so pesniki, kakor Žvanut, požrtvovalnosti ne poznajo, egoizem je pri njih razvit do popolnosti. To je vzrok, da se ti, ki si vsa drugačna, ne moreš razvneti za Žvanuta. Toda življenje ti bo kmalu poteptalo tvoje ideale in tedaj boš spoznala, da se prav s takim možem, kakor je Žvanut, da najlepše izhajati. Žvanut te resnično ljubi in če ga vzameš, ti bo dober mož.«

»Meni pa se zdi, da me Žvanut niti tako ne ljubi, kakor bi moral

ljubiti bodočo svojo ženo,« je pripomnila Zora. »Vedno sem mislila, da se poročim samo iz ljubezni. Nikdar nisem računala. Želela sem vedno samo moža, ki bo mene ljubil in ki ga bom jaz ljubila, s katerim bom živila srečno, ki mu bom tovarišica in če treba opora, a moža istih misli in istih čustev kot sem jaz. Nisem več tako mlada, da bi smela še sa njariiti; v tistih letih sem, ko se mora dekle odpovedati svojim sanjam in se mora odločiti. In ker ne morem ostati stara devica, zato se bom poročila z Žvanutom. In vsi mi bodo čestitali in mi želeli srečo in me objemali in jaz bom nesrečna vse življenje.«

Zavzdihnila je globoko in se tresla po vsem životu, na obeh pa se je zasvetila solza. Toda premagala se je hitro in otrla solzo.

»Odpusti teta, da sem te dolgo časila in nadlegovala,« je rekla trde in se vzravnila ponosno, kakor bi je bilo sram, da so jo njena čustva četudi le za trenutek premagala.

»Saj ni tako hudo, kakor morda sklepaš iz mojih besed. Človek ima trepotke, ko se mu zdi, da izgublja tla pod nogami...«

Pograbila je svoje stvari in želela teta »lahko noč,« je kar pobegnil iz sobe.

(Dalje prihodnjak.)

Rauchom, a nam naj bi bili ne-
ravno tisti Srbi, ki delujejo
prijazno z nami?

Pa tudi druga nakana, da se s
ko gonjo kolikor mogoče osumniki
policija napram »onim zgoraj«, je
rešena uničena. Vseh 18 srbskih po-
necev je naslovilo na bana Raucha
pismo, v katerem ga pozivajo,
da pride proti njim z dokazi na
o njihovem »veleizdajstvu«, naj
v ta namen skliče sabor, a sami
zahtevali, naj jih sabor izroči
sodišču. Ta udarec na Rauchovo gla-
vo je izzval nepričakovan efekt.
Rauch je nemudoma odpotoval v Pe-
terbovo, se tam sporazumel z ministrom
Zemljinom in Wekerlejem ter od-
govoril s kratko izjavo, da se ne ma-
nja spuščati v »osebno polemiko«, a
da dolžitve je zasnoval na podlagi
kompromitacij, ki jih daje goji »Srbo-
nam« proti velikosrbskim sanjari-
m.

S tem slabim odgovorom je pri-
šel Rauch, da nima v svoji zalogi
ničesar konkretnega proti Srbom, da
vse svoje hude denunciacije gra-
la na »simpatijah za sanjarije!« A
kateri narod v tej monarhiji je, ki
»sanjari nevarno«, ki ni bil rav-
no tako že obdolžen »veleizdajstva«?
Tudi Madžari so skoraj v nepre-
prezanem boju s krono! In tako napre-
dajo...

No, srbski radikali niso pustili
Raucha na miru, temuč so kopje za-
kalili ter ga s svojimi podpisi za-
namovali za »obrekovalca, lažniveca
denuncianta«, ker svojih obreko-
vanj ni mogel z ničemer dokazati.
Rauchega udarca ni Rauch pričakoval.
Tudi so mu v obraz zalucali toliko
saljenj, a on ne mara reagirati. Ta-
ko velik junak in aristokrat!

Rauch se sedaj na vseh koncih
in krajih maščuje nad tistimi urad-
niki, ki so glasovali za koalicijo. Pri-
ma je ob velikem cenzusu 60 K (v
nestih 30 K) javna, ustna volilna
prava in vsako glasovanje se vpi-
je po imenu. Rauch si je dal dopo-
lati iz vseh okrajev take popise, in
sedaj po njih »uraduje!« Uradnike
koalirce preskakuje pri napredova-
nju, pri delitvah raznih podpor, pre-
mesča jih, starejše enostavno penzijo-
ira, jemlje ustanove dijakom opo-
ziционалnih staršev, celo od plača-
nja šolnine jih ne oprošča, a — fran-
kove in srbske radikalne uradnike
po mogočnosti povsod nagraduje!

Ne mine dan, da bi koalici-
jski časopisi ne zabeležili po kateri
raznosti je na primer premetitev
učitelja R. Klaića, ki je pri savor-
skih volitvah glasoval za napredne-
ga kandidata, a nedavno je bil kot
naprednjak izvoljen za županijskega
skupščinarja. Sedaj se v vseh župa-
nijskih skupščinah (ki se zbirajo
dvakrat na leto), pripravljata velika
akcija opozicije proti Rauchovim ve-
likim županom; predložijo se tudi po-
litična izjava proti Rauchovi vladi.
Po zakonu mora biti županijski
skupščinar samo prebivalec dotične
županije. Sedaj so zato onega na-
prednega učitelja pred županijsko
skupščino premestili, da s tem izgu-
bi mandat. Tako so se rešili nevšeč-
nega opozicionaleca, a obenem so ga
»kaznovali«!

Ze dalje časa se govori, da je
Rauch kralju predlagal umirovlje-
nje vsenčlenskemu profesorju in po-
slanca dr. Šurmina, ki je član
napredne stranke. Dr. Šurmin je iz-
med najvestnejših profesorjev, ob-
nem je sedaj tudi dekan, star je še
40 let, a ga hočejo penzionirati!
Istotako se grozi s penzioniranjem
vsenčlenskemu profesorju in poslan-
cu dr. Manojloviću, članu srbs-
ke samostalne stranke, ker je pod-
pisal znano poslanico Rauchu.

Da pa vendar more v vsilje po-
ročati, se navzile bojkotu vsiljuje v
zagrebške družbe, a navzdol da mor-
da njame kakšno lahkoverno dušico,
zbral je okrog sebe Rauch svojo na-
radno družbo: enega profesorja,
Starčevića Kršnjavega, enega ka-
nonika, enega škofa — celo svojo
»sakdanjo družbo, s katero običajno
popiva. Sedaj je dal sam javiti v
svojih časopisih, da so se zbrali h
konferenci, da ustanove »Hrvaško
društvo za nadaljno izobrazbo«, ka-
tero društvo bi naj kakor društvo
sv. Cirila in Metoda ustanovljalo šo-
le po Hrvaškem ter odpravljalo an-
alfabetizem med ljudstvom. Sred-
stva za to društvo bi se naj nabirala
z zabavami in z raznimi podjetji.

Vsa naša javnost je hladno pre-
zrla Rauchov načrt, da bi na ta na-
čin postal ustanovitelj popularnega
društva, da bi se tem potom pribli-
žal javnosti. Vse časopise mu je od-
govorilo, da je dolžnost vlade, da
ustanavlja potrebne šole, a za druge
namene že imamo društva, tudi proti
analfabetizmu in za ljudsko pro-
sveto.

Tu je tedaj Rauchu tudi spode-
leto in s tem se lahko smatra njegov
načrt za pokopanega.

Sedaj zabava našo javnost zo-
pet Frankova afera. Mlad napred-
njak, ki nastopa v vsakem volilnem
boju, ima zelo dobro dresiranega psa,
ki na ukaz jemlje ljudem klobuke z
glave, a če ga vpraša: »Je li Frank
lovov?« tedaj besno zalaja, ako pa
mu reče: »zgrabi Franka«, skoči na
pokazanega človeka. To je izvedel
Frank ter je tega mladeniča tožil
zaradi razžaljenja časti. Včeraj je
bila obravnava pred sodiščem. Žali-
telja je zagovarjal naš najboljši kri-
minalist dr. Hinković, ki je nastopil
dokaz resnice, da je Frank res za-
grešil nepoštena dela. Citiral je pred
sodiščem obsodbo vrhovnega sodišča
iz leta 1886., ki je dr. Franka suspen-
diralo za celo leto od izvrševanja od-
vetniške prakse, ker je v neki prav-
di delal na škodo svoji stranki ter je
ponujal odvnetiku nasprotno stran-
ko podkupnino 10.000 K, ako opeha-
ri svojo stranko.

Obravnava se ni dovršila, te-
muč se na predlog Franka pozove še
več prič zaradi one njegove obsodbe.

Jezikovno vprašanje na Rusnem.

(Izviran dopis iz južne Rusije).

V ogromni ruski državi, katera
sega od Baltičkega morja do Tihega
oceana in od Ledenegega morja na
skrajnem koncu do južnih obal Črne-
ga morja ter zajema šesti del sveta,
je državni jezik ruski. Vsi državni
uradi, naj si bodo v daljni Sibiriji,
ali v srednji Aziji, na Kavkazu, v
carstvu poljskem, v pribalitijskih gu-
bernijah, poslušajo izključno v rusk.
jeziku. Kdor torej hoče vstopiti v
državno službo, mora popolnoma ru-
ski znati. Tudi v vseh denarnih za-
vodih, bankah, hranilnicah, delni-
ških družbah itd., je poslovni jezik
ruski.

Kar se šolstva tiče, je v vseh dr-
žavnih učnih zavodih, od najnižjega
do najvišjega, ruski učni jezik. Vseh
devet vseučilišč, tehnike, trgovske,
obrtne, kmetijske itd. šole, gimnazi-
je in realke, so ruske, istotako ljud-
ske šole, kolikor jih država vzdržuje,
pa tudi na vseh drugih ljudskih šo-
lah je ruski jezik obvezni učni pred-
met.

V ustavi, ki jo je car Nikolaj
II. dal Rusiji, je izrečno povedano,
da je parlamentarni jezik ruski in
se v duni sme govoriti le po ruski.

Torej ima Rusija ravno tako
svoj državni jezik, kakor ga imajo
vse druge velesile, Nemčija nemške-
ga, Francija francoskega, Italija ita-
lijskega itd. Za Rusijo je taka
uredba tem potrebnejša, ker biva-
jo po njenih pokrajinah najrazličnejše
neruske narodnosti, od katerih so kve-
čjemu Poljaki tako mnogostevilni in
razviti, da bi smeli zahtevati narod-
no avtonomijo.

In Poljaki so bili prvi, ki so se
v novi ustavi dobi začeli gibati pro-
ti ruski za poljsko šolo. Tuintam so
bili izgreli proti ruskim šolam, ka-
tere so Poljaki s silo zatvorili in pre-
gnali ruske učitelje. Taki izgreli so
se celo godili v gubernijah, kjer je
poljski in ruski kmetje mirno med
seboj živeli in pri ženitbah se prav-
ni niso zmenili za veroizpovedanje.
To je bil trn v peti kjsjondec (ka-
toliškim duhovnikom). Nahujskane
čete so napadle celo pravoslavne hra-
me in jih opustošile, popi pa so mo-
rali bežati, da so si rešili življenje.
Tu se je zopet pokazalo, da je poljsko
gibanje na Ruskem v prvi vrsti ri-
sko-klérkalno, šele v drugi narodno.

Vsemu gibanju na čelu stoje krs-
jondei in pani. Poslednji pač ne mo-
rejo pozabiti, da je ruski car osvo-
bodil kmete iz suženjstva poljske
silahtle, poljski kmetje nasproti pa so
si dobro ohranili v spominu, kako
kruto in neusmiljeno so ž njimi ravnali
pani, dokler jih ni ruski car osvobodil.
In tudi zdaj poljski kme-
tje ne marajo za pane in zgodilo se
je nedavno, da je v holmski guberni-
ji prišla deputacija poljskih kme-
tov k pravoslavnemu škofu Evlogiju,
dumskemu poslancu za Holm ga
prosit, naj zaščiti njihove interese
proti panom, katerim morajo plačati
neznosne najemnine za zemljo, ki jo
dobivajo od njih v najem.

Da bi širili prosveto in vzbujali
narodno zavest, so Poljaki z dovolje-
njem general-gubernatorja Skalona
v Varšavi ustanovili poljsko šolsko
Matice, ki je v kratkem času nabra-
la lepe vsote v dokaz, da se v gmo-
tnem oziru Poljakom na Ruskem
prav dobro godi, saj je tu največ to-
varen, čeprav z nemskim in židov-
skim kapitalom ustanovljenih. Ma-
tica je odprla 135 ljudskih šol. Ko
pa so na prvi občni zbor v Varšavo
prišli tudi delegatje iz Nemčije in
Avstrije, in se je v prvi vrsti uga-
njala veliko-poljska politika, je vla-
da društvo razpustila. Povod k temu
je dal tudi neki politični katekizem,
ki so ga Poljaki širili med ljud-

ludstvom, v katerem se hujska proti
Rusiji in se čita med drugimi stav-
ki: »Mi Poljaki, ko bomo imeli na
vseh javnih mestih po Rusiji svoje
rojake in politično armado 200 do
300 tisoč mož, v teku 5 do 10 let, ne
bomo sosedi Rusov, temuč njihovi
gospodarji. Zed zdaj je cel milijon
vplivnih mest v naših rokah in kma-
lu ustanovimo na razvalinah Rusije
od morja do morja neodvisno Polj-
sko.« To pač ni več narodni govini-
zem, to je že blaznost. V prvi in dru-
gi dumi se o jezikovnem vprašanju
ni govorilo, sedanj tretji pa je vla-
da predložila zakonski načrt, po ka-
terem bi se naj v učiteljskih seme-
niših v poljskih gubernijah poljski
jezik in matematika v poljskem je-
ziku učila. V debati je škof Evlogij
poudarjal, da bi taka uredba bila
neumestna za holmsko in bjelsko gu-
bernijo, kjer je večina prebivalstva
ruska in kjer je tudi ljudstvo zado-
voljno z ruskimi šolami.

Zakon je bil sprejet od dume in
šel v državni svet (gosposko zborni-
co). Tukaj se je razvila obsirna de-
bata, v kateri so se oglašali mnogi
govorniki, med njimi prejšnja mini-
stra Durnova in Witte. Ker je zani-
mivo, kako sodijo odlični ruski za-
stopniki o šolskem vprašanju, nave-
dem nekatere izreke. Saburov: »Polj-
ski učenci ljudskih šol ne razumejo
ruski, torej treba, da ruski učitelj
zna poljski. Je pač taka usoda polj-
skega kralja, da tudi v pedagogičnem
delu se sumi skrita politična ideja
in take sumnje nasprotujejo iskrene-
mu zblizanju poljske pokrajine z Ru-
sijo.« Korvin-Milevski: »Prisilno po-
rusenje ne da odličnih uspehov in na-
sprotuje državnim interesom.« Ko-
valeski: »Treba je odvreti politiko
v šolskem vprašanju in čas je, da se
prekrtati stari spor Slavjanov med
seboj, ne sme se žaliti narodno in re-
ligiozno čuvstvo poljskih učencev,
ker se s tem le neti sovraštvo do vse-
ga ruskega. Rusi, ki služijo na Polj-
skem, izučo se naj poljskega jezika,
da ne bodo kakor gluhošmi med
poljskim ljudstvom. Predlog se mo-
ra rešiti le iz pedagogičnega stali-
šča. Dovolj je bilo prepira zaradi
politike, nujno treba, da se omogoči
mirno medsebojno zvljeenje.«

Kasatin kot monarhist je proti na-
črtu. Semenišča naj ostanejo, kaka-
ršna so zdaj. Trgovci vidi veliko ne-
srečo v tem, da je vse polno politike
v nižjih in višjih šolah. To je vihar,
ki pogublja dozorevši naraščaj in v
nižji šoli prinaša brezplodnost in
smrt. Grof Witte je za poljska pre-
davanja, pa samo za tiste, ki se ga
hočejo udeležiti. V debati se ni oga-
sil noben Poljak, kakor tudi poprej
ne v državni dumi. Menda se jim ta
koncesija zdi preneznatna.

Zakon je bil sprejet s spremem-
bo, da ne velja za holmsko in bjel-
sko gubernijo, torej se vrača v dr-
žavno dumo, ker car sankcionira le
zakone, ki so sprejeti od dume in dr-
žavnega sveta.

Vesti iz Idrje.

Zadeli smo v sršenovo gnezdo,
ko smo nekoliko posvetili v korupti-
ni sistem, ki so ga klerikalci skoro
neopazno znali uvesti v upravo idrij-
skega rudnika. Namesto da bi jasno
odgovarjali na naša razkritja, pa br-
cajo okrog sebe in grizejo kakor zla
žival, če jo zdražiš. Pri tem se pa
ravnajo prav po klerikalni taktiki.
V »Slovencu« skušajo biti še za silo
dostojni in samo groze s tistim smrd-
ljivim sokom, ki so ga v vredni so-
rodnici »Naši moči« že izlili iz sebe.
Z zadnje imenovanim lističem se no-
čemo mazati, četudi mu je odgovorni
urednik dični naš poslanec, ki s svo-
jo imuniteto ne baš v svojo čast kri-
je največje brezsrčnosti, imenovali
smo ga le, da smo mogli karakteri-
zirati klerikalno poštenje. Mi smo v
povsem dostojnem tonu ožigosali si-
stem in lahko se nam veruje, da so
nam različni P. G. ali J. premalen-
kostni, da bi se pečali z njimi, ako bi
se dalo nastopiti proti tej korupciji,
ne da bi bilo treba omenjati osebe, ki
pri tem igrajo bodisi aktivno, bodisi
pasivno vlogo. Kaj in kako pa so
nam odgovorili klerikalci? Imeno-
vali so dva naša pristaša s polnim
imenom ter jima očitajo docela pri-
vatne stvari, obkladaje ju z raznimi
prav lepimi priimki. Ko bi mi imeli
le količjak katoliške morale v sebi,
bi gotovo klerikalce zagotovili in
jim dokazali, da so se podali na opol-
zko pot; navedli bi lahko toliko in
takih dogodiljav, — ki niso le pri-
vatnega značaja, ampak veriga v zi-
stemu, — da bi še kdo omedlel. Kaj
bi neki počel tisti krščansko-socialni
paznik, ki tako nesramno napada
svoje nedolžne kolege, če bi mu oč-
itali, da se da za svojo »pomoč« in
protežiranje prav lepo plačati in ka-
ko napojiti, da še peš domov ne mo-
re! Hlačice bi se mu malo potresle,
kaj ne! No, pa mi nismo klerikalci,
zato hočemo o tem molčati, samo iz-
živati nas ni treba. Mi nočemo ško-
dovati nikomur, samo proti temu

smo, da bi se vse boljše službe sma-
trale kot nagrada za klerikalno poli-
tično naziranje. Naš boj velja siste-
mu, osebe so postranska stvar.

Katehet Oswald se je odtegnil
političnemu življenju, še »Sloven-
skega Naroda« ne bere več. Drugače
si namreč ni mogoče tolmačiti tega,
da noče odgovoriti na ponižno vpra-
šanje, kako je s tisto globo radi pre-
malo kolekovanih listin, ki jo je on
zakrivil. Mi smo sicer prepričani, da
je sam poravnal tisto bagatelo, am-
pak zaradi drugih ljudi bi bilo ven-
dar dobro pretrgati tajinstveni molk.

Naše politične nasprotnike boli
srce, ker naš deželni poslanec Gangl
ni bil izvoljen v ustavni odsek, češ,
da bi to mesto pristojalo njemu kot
poslancu, ki ga je po večini izvolilo
delavstvo. Nam je seveda vseeno, ali
je Gangl v ustavnem odseku ali ne,
ker smo uverjeni, da bode on že v
strankinem klubu storil svojo dol-
žnost in izvrševal mandat, ki ga je
sprejel s svojo izvolitvijo; člani
ustavnega odseka pa itak ne bodo
smeli ničesar storiti na svojo pest,
ampak bodo izvajali samo klubove
sklepe. Končno je pa tudi egalno, če
pride moj predlog skoz moja usta na
dan ali pa skoz usta mojega tovariša.
Eno pa vemo: da bi dekan Arko v
sedanjem političnem položaju ne od-
prl ust za splošno, enako, direktno in
tajno volilno pravico, ampak bi z
obema rokama glasoval za tisto broz-
go, ki bi jo rada skuhala klerikalno-
nemška kuharica.

Vesele praznike želimo vsem so-
misljenikom pa tudi vsem poštenim
nasprotnikom.

Mill rojaki!

Narodi širne avstro-ogrske mo-
narhije se pripravljajo na veliko
slavnost, kakršne je težko najti po-
dobne v svetovni zgodovini. Letos
preteče 60 let, odkar vlada dežele in
ljudstva, združena pod habsburškim
žezlom, Njegovo Veličanstvo cesar
Franc Jožef I.

Ta patriotična slavnost bo zdru-
žila vse narode naše države, da se v
obnovljeni sinovski vdanosti zberó
okoli prestola, ki jim je po sklepu
Vsevišnjega skozi stoletja namenjen
kot vez edinstvi, kot poroštvo moči,
družabnega reda in blagostanja.
Utrdili se bodo nanovo temelji drža-
ve, ki sloni na zavesti, da je družbi
potrebna oblast in na zvestobi do za-
konitega predstavitelja te oblasti.

Šestdeset let — dolga doba v
človeškem življenju! Kdo ne bi s
spoštovanjem in občudovanjem zrl
na vladarja, ki skozi toliko dobo let
v najtežavnejših razmerah, često za-
det od krutih udarcev usode, ne-
utrudno in zvesto vrši svoje dolžno-
sti, ter tako daje vsem svojim pod-
ložnikom najlepši zgled delavnosti
za skupni blagor.

Vsa država se pripravlja, da do-
stojno poslavi ta jubilej, ki ni le ju-
bilej posameznika, ampak jubilej
vse naše celokupnosti in vseh držav-
ljanskih idej, ki so vtelesene v osebi
našega presvitelega vladarja.

Zato je tudi deželni odbor voj-
vodine Kranjske s soglasnim skle-
pom poveril meni nalogo, povabiti
in združiti ugledne zastopnike vseh
slojev našega prebivalstva na po-
svet, kako se naj kranjska dežela
častno udeleži velikega jubilejskega
spreveda v cesarski prestolnici. Za-
snova tega odbora bodi početek
splošnemu slavju prebivalstva kranj-
ske dežele, ki hoče ob tem jubileju
pokazati iskrenost svojih dinasti-
čnih čustev in svojo trdno voljo
pod slavnim habsburškim žezlom
združiti vse sile za vseobči kulturni
napredek naše države in dežele.

Kakor se bo osnoval v deželnem
stolnem mestu osrednji odbor za ju-
bilejsko slavnost, tako se naj zasnuje-
jo tudi razni krajevni odbori, ki naj
preudarjajo, kako bi posamezne ob-
čine, šole in korporacije proslavile
ta redki jubilej vladarju v slavo in
ljudstvu v prosep.

Vabila v osrednji odbor dosta-
vijo se pravočasno pismenim potom.

V Ljubljani, 16. aprila 1908.
Deželni glavar vojvodine Kranjske:
Fran Šuklje.

Na velikonočni ponedeljek — v Celje.

Slovensko učiteljstvo je vrlo or-
ganizovano. Poleg »Zaveze avstrijs-
kih učiteljskih društev«, v kateri je
združenih okoli 2000 slovenskih in
hrvaških učiteljev in učiteljic, je za
vsako deželo posebna deželna sta-
novska zveza.

Štajersko učiteljstvo je vse
združeno v »Lehrerbund«. Ta je
nepolitična združitev štajerskega
učiteljstva obeh narodnosti.

»Lehrerbund« obstoji iz »Zveze
slovenskih štajerskih učiteljev in
učiteljic« ter iz »Verband deutscher
steirischen Lehrer und Lehrerinnen«.

Obe združitvi imate glede poli-
tičnih in narodnostnih odnošajev
proste roke.

»Zveza slovenskih štajerskih
učiteljev in učiteljic« zboruje letos
na velikonočni ponedeljek v Celju.

Ta dan bo dan slovensko-štajer-
skega učiteljstva.

Razun sej vodstva, upravnega
odbora, omenjamo občni zbor,
ki se vrši ob 11. uri dopoldne v veli-
ki dvorani. Ta je vsakomur pristo-
pen. Na občnem zboru predavata dva
odlična slovenska šolnika, moža pi-
satelja, moža znana dobra govornika.

Predsednik »Slovenske Matice«,
g. dr. Fran Plešič, profesor c. kr. žen-
skega učiteljskega v Ljubljani, pre-
dava o času primerni temi: **Jubilej
1848.—1908.** (1. Prve slovenske uč-
iteljske skupščine 1848. — 2. O kul-
turni prošlosti Štajerske sploh).

Poznamo strokovnjaka dr. Ple-
šiča kot temperamentnega predava-
telja, zanimivega govornika, vemo
tedaj, da bode njegovo predavanje
nekaj izvanrednega.

Tudi g. Ludovik Černež je
znan kot dober govornik. Izbral pa
si je tudi lepo nalogo: »Vzgojujmo
mislece«!

Da, da, mislecev nam je potre-
ba; potreba je mož in žen, ki bodo
preudarjali in mislili z lastnimi
možgani — no, potem se znajo vre-
mena Slovincem zjasniti.

Občni zbor obeta tedaj biti prav
zanimiv in poučen.

Popoldne je posvetovanje glede
ustanovitve zveze narodnih društev
štajerskih. Dobra ideja, katero je
sprožila »Zveza slovenskih štajer-
skih učiteljev in učiteljic«.

Vesnilo nas bo, ako se ta misel
uresniči.

Toda s tem še ni končano delo
slovenskega štajerskega učiteljstva
za ta dan.

Ono hoče po resnem razpravlja-
nju nuditi tudi občinstvu in sebi ne-
kaj razvedrila, zabave in užitka.

Zvečer ob 8. uri priredi sloven-
sko štajersko učiteljstvo v proslavo
60letnega vladanja cesarja Frana
Josipa I. koncert, pri katerem
sodeluje le učiteljstvo. Na drugem
mestu prinašamo spored, tukaj samo
omenjamo, da nastopi znani učitelj-
goslar g. Fran Serajnik iz Središča.
Na klavirju igra Chopina gospica
Schreinerjeva iz Slovenske Bistrice.
S samospevi nastopita gospica Dro-
bničeva iz laskega okraja in gospod
Sehneider iz Cezanjevca pri Ljuto-
meru. Tudi trije pevski zbori se nam
objubujejo, po en moški, ženski in
mešan zbor.

Prvikrat nastopi slovensko šta-
jersko učiteljstvo samostojno v kon-
certu in upamo, da ne bo ostalo pri
prvem nastopu, temveč da je to le
začetek večjih produkcij. Pevk, pev-
ca in sviralec je dovolj.

Smel naj bode prvi korak, a ve-
dno samozavestnejši in ponosnejši
ostali.

Slovensko štajersko učiteljstvo
je vedno vrlo narodno in napredno,
zato se obračamo do naših pristašev,
obračamo pa se sploh do naroda, naj
se obilo občinstva nabere v prostorni
dvorani celjskega »Narodnega do-
ma«, zlasti pri koncertu, ter da tako
izkaže svoje simpatije napram učitelj-
stvu.

Vedno poudarjamo: učitelji so
naši kulturni pionirji, oni so vzgo-
jitelji naroda, oni so naši najboljši
prosvetni delavci, torej jim vsa čast
in hvala!

Lepo je to priznanje — ali pri-
slovica pravi: od besed se nihče ne
izredi — pokažimo raje z dejanji, da
jih čislamo in spoštujemo. Pojdimo
na njih prireditve, pojdimo med nje,
pojdimo na njihov koncert.

Pozivljamo ne le štajerske so-
misljenike, da posetijo učiteljski
koncert, temveč tudi nam na Kranj-
skem ne bi škodovalo, če poletimo v
zeleni Štajer, tja v lepo mesteco Cel-
je ob bistri Savinji. Ljubljana ni
tako daleč od Celja, da bi ne mogli
iti med naše brate in sestre onkraj
Save.

Med našim narodom je navada,
da gredo na velikonočni ponedeljek
v posete ali na izlete, in to pravijo,
da gredo — v Emavz.

Torej v Emavz — v Celje!

Dobrodelna akcija na korist „Elizabetne otroške bol- nice“.

Pred nedavnim časom nastalo
misel, naj bi se začela dobrodelna ak-
cija za korist »Elizabetne otroške
bolnice« v Ljubljani, gotovo ne bo-
do pozdravljali z veseljem samo čla-
ni društva za otroško bolnico; kakor
se čuje ugaja misel, da naj se odpro
v jubilejnem letu Nj. c. in kr. Apo-
stolskega veličanstva tako blagodej-

no delujočemu zavodu viri gmotne pomoči, tudi najširšim krogom. V svrhu pospeševanja tega dobrotvornega dela je razposlala soproga gospoda deželnega predsednika gospa Karla baronica Schwarz, kot namestnica najvišje zaščitnice te bolnice Njene c. kr. visokosti gospe kneginje Elizabete Windischgrätzove, roj. nadvojvodinje avstrijske, mnogim dobrotnikom vabilo, ki ga tukaj razglasamo.

V Ljubljani, meseca aprila 1908.

P. T.

V najširših krogih se širi vedno bolj spoznanje, da je neodložljiva naloga našega časa socialna skrb za vse sloje prebivalstva, da je posebno nujno vzdrževati naše humanitarne naprave, jih razvijati in prilagoditi modernim potrebam. V doseg tega vrednega cilja pa moči naše države, dežel in občin ne zadostujejo vedno; prizadevanje vseh teh činiteljev mora dobiti dopolnilo v zasebni dobrotelnosti. Najbolj hvalježno, pravo zadovoljstvo nudeče torišče zasebne dobrotelnosti je bila in bode vedno skrb za ubože in bolnike, pred vsem pa skrb za uboge, bolne male, katerih blagor in gorje, da, usoda vsega življenja je mnogokrat popolnoma odvisna od pomoči dobrotljivih bližnjikov, ki prevzemajo skrb za uboga bitja namesto onih, ki bi bili sicer v prvi vrsti poklicani za to, ki pa mnogokrat tudi pri najboljši volji niso v stanju spolnovati svojih dolžnosti.

Tudi v Ljubljani imamo v otroški bolnici, ki nosi najvišje ime naše nepozabljive cesarice in stoji sedaj pod pokroviteljstvom Najvišje njene vnukinje, napravo, ustanovljeno pretežno od zasebne dobrotelnosti, ki razvija neizmerno blago delovanje na polju oskrbovanja bolnih otrok. Če tudi se more ozirati ta eminentno humanitarna naprava že dosedaj hvala vsestranski podpori na lepe uspehe, vendar ne zadoščajo sredstva, kolikor jih je pri roki, da bi mogla zadostovati prevzeti nalogi tudi v bodoče, kaj šele napredovati s potrebami časa.

Jubilejno leto našega presvitlega, ljubljenečega vladarja, neumornega dobrotelnika in zaščitnika vseh ubožcev in revežev nudi prav lepo priložnost, obrniti se do humanega čuvstva vse javnosti s prošnjo, naj podpira našo Elizabetino otroško bolnico z dobrotinimi darovi. Tako izvrševanje dobrotvornosti se krije popolnoma z nameni našega ljubljenečega cesarja, ki noče, da se praznuje njegov jubilej, kateremu v zgodovini naše zgodovine ni para, z gizdavimi svečanostmi, ampak z deli ljubezni do bližnjega.

Razumno umeva cela država to Najvišjo željo in se pripravila na velikansko zasnovano delovanje za oskrbovanje otrok, zastopnikov bodočega rodu, ki naj se spominjajo hvalježno letošnjega leta, stoječega v znamenju cesarskega jubileja. Poleg te velike akcije, ki naj bo v korist celi državi, pa čujemo tudi od vseh strani o dobrostvarnih delih lokalnega pomena, ki se strinjajo v okvir gori označene ideje.

Torej tudi mi nečemo zaostajati in hočemo pomagati tam, kjer je pomoč na tako dobrem mestu, tako potrebna, naši Elizabetini otroški bolnici. Zavest, da se je olajšalo z milim darom ubogim, bolnim otrokom gorje za en dan, da, le za eno uro, da se je pripomoglo njihovemu ozdravljenju, je tako vzvišena, tako hvaljezna, da to vabilo gotovo ne bo ostalo neuslišano.

Predstoječa prisrčna prošnja naj bi torej našla vsepovsodi uslišanje in predarno uvaževanje.

Radi udobnosti p. t. dobrotelnikov je priložen poštni šek v blagotno uporabo. Z ozirom na dobro stvar se prosi, naj bi se izposlili doneski tudi iz vrst znancev.

O svojem času se bo objavil točen zapisnik darovalcev.

Namestnica najvišje zaščitnice Elizabetine otroške bolnice.

Karla baronica Schwarz.

O tej priliki gotovo ni neumestno, če objavljamo nekaj podatkov o zgodovini in uredbi »Elizabetine otroške bolnice«. Prvi je sprožil misel za ustanovo otroške bolnice v Ljubljani tedanji tukajšnji mestni fizik dr. Viljem Kovatsch, ki je ustanovil leta 1864. društvo za omejen namen in nabral z vneto podporo prizadevnega odbora gospa v kratkem znatna sredstva za uresničanje društvenega namena.

Ljudomila prizadevanja društva ni uvaževalo samo meščanstvo popolnoma, našla so tudi vedno več priznanja pri javnih činiteljih. V občno zadovoljstvo je dobilo društvo že po kratkem obstanku toliko odlikovanje, da je blagovolila prevzeti Njeno veličanstvo cesarica in kraljica Elizabeta najmilostneje pokroviteljstvo tega zavoda kot najvišja zaščitnica in dovoliti, naj se imenuje zavod po njenem Najvišjem imenu. Zavod je bil tedaj nameščen v prav skromnem domu na Poljanski cesti,

štel je 12 postelj. Z mnogoštevilnimi darovi finančno okrepljen, predvsem od radodarne »Kranjske hranilnice«, ki podpira radevolje vedno vse ljudomile naprave, krepko podprto društvo, je moglo misliti koncem osemdesetih let preteklega stoletja na zidanje novega vsem zahtevam higijene popolnoma zadostujočega poslopja.

Sredi nasajenega vrta v mirni, zdravi legi, je nastalo poslopje, ki razpolaga s potrebam kolikor mogoče zadostujočim prostorom. Znatni stavbni stroški, notranja oprava, stavili so na finančno moč društva velike zahteve, in ker presegajo za gospodarstvo vsled vedne naraščajoče draginje vseh potrebščin kljub največji varčnosti stalno prejemke, morali bi misliti vsi prijatelji »Elizabetne otroške bolnice« s skrbjo na bodočnost zavoda, če bi ne odganjala te skrbi tolažljiva zavest, da mu bo pomogla požrtovalnost prebivalstva pri stremeljenju za idealnimi nameni. Društvo, kateremu stoji na čelu za procvit zavoda neumorno skrbeči zasebnik gospod Anton Luckmann, sme torej za trdno upati, da bo podbudil ta poziv njegove stare prijatelje in mu privedel novih prijateljev.

O tej priliki se pa moramo spominjati tudi skrbne delavnosti društvenega odbora, posebno pa nesebičnega požrtovalnega delovanja gospoda majorja pl. Kastla, katerega je poverjeno vodstvo mnogo skrbi in težav nudečega notranjega gospodarstva in notranje uprave, ravno tako kakor požrtovalnega dela gospoda bolniškega ravnatelja, sanitarnega svetnika dr. Julija Schusterja, ki najde vedno razumno podporo svojih prizadevanj pri usmiljenih sestrah, ki posvečujejo vse svoje moči v korist trpečega človeštva.

Tržaške nune Benediktinke, tržaški škof, germanizacija in škandali.

Predvčerajšnji »Piccolo« je pričel kar poldrugo stran dolgo poročilo o škandalih v nunskem samostanu Sv. Ciprijana v Trstu. V tem samostanu bivajo nune reda Sv. Benedikta. Pred dobrim mesecem je bil nastal v tem samostanu požar, ki je vničil arhiv, v katerem se je nahajalo mnogo starih listin in drugih starin zgodovinske vrednosti. — V tem dolgem poročilu toži »Piccolo«, kako da je sedanja prednica samostana, mati Salezija, bivša učiteljica Josipina Sušan germanizirala nekdanjo popolnoma laški samostan. Pripoveduje »Piccolo« obenem, da je prednica delala to pod pokroviteljstvom škofa Nagla. Dalje pripoveduje »Piccolo«, kako da se je v glavni prednice poročil načrt za novi veliki samostan v Škorklji. Nekateri da sicer trdijo, da je gradnja tega velikega samostana namislil škof sam, a drugi da temu oporekajo in pripovedujejo, da je prednica mati Salezija pregovorila škofa za ta načrt. Dejstvo je, da je samostan Sv. Cirijana, ki se nahaja sedaj blizu Sv. Justa, kupil veliko posestvo Kabiglio v Škorklji, in sicer za 350.000 K. V samostanu je vsega skupaj 11 nun. Leta 1903. je bila mati Salezija — ki jej je sedaj 38, a jej je bilo tedaj 33 let — izvoljena za prednico, in sicer za 3 leta. Med tem časom, in sicer kmalu potem, ko je bila mati Salezija izvoljena za prednico, so se nune v samostanu razdelile v dve stranki: 7 nun je bilo proti prednici, 3 so bile pa njene privrženke. Med temi poslednjimi je mati Karmela Piazza, krščena židinja. O tej bo pozneje še govora. Razdor v samostanu je pa nastal, ker je nova prednica začela germanizirati samostan in samostansko šolo, ki ima pravico javnosti. Prednica je postopala najstrožje proti onim sedmim nunam, ki so jej bile nasprotne, a najpompuljivejše proti svojim trem privrženkam. Več nego leto dni da je gostila v samostanu štiri gospodične svoje prijateljice, ki so imele ves ta čas hrano in stanovanje v samostanu, kjer da so prepevale najveselejše pesmi, ki bi se jih ne smelo peti niti v vsaki krčmi. Ena teh štirih gospodičen je bila zaročena in njen zaročenec — ki je Zid Piazza, brat rečene nune Karmele — je imel ob vsaki uri svobodni vstop v samostan ter je hodil jako pridno vasovat. Te štiri gospodične so si bile postavile na samostanskem dvorišču gugalnico in na tej gugalnici se je večkrat gugal tudi prečastita mati prednica. Ljudje, ki stanujejo v bližnjih hišah in vidijo s svojih oken na samostansko dvorišče pripovedujejo, da je mati prednica, ki kakor nuna ne sme pokazati niti glave gole, gugaje se večkrat pokazala celo nekaj, kar vsaka druga ženska skrbno skriva. — »Piccolo« pripoveduje dalje, da je prednica prodala raznim osebam —

tu celo imenuje dotične osebe — razne predmete, ki imajo veliko vrednost kakor starine in kako da je potem nastal v samostanu požar, ki daje — glasom zatrdila prednice — vpečil mnogo starinskih predmetov, listin knjig itd., kar se je vse nahajalo v samostanskem arhivu. — Vsled tega da je ogorčenih onih 7 nun postajalo vedno več. Nekateri teh da so se obrnile do škofa, a ta da jih je zavrnil in dal prav prednici. Ena njih je pisala celo papežu in ta je poslal v samostan nekega jezuita, ki je pa pustil vse pri starem. — Minolega ponedeljka se je pa zgodilo nekaj novega: Prednica mati Salezija, mati Karmela in ostali dve privrženki prednice so z nekaterimi učenkami zapustile samostan in se nastanile v dvorec Olge, ki se nahaja na kupljenem posestvu Kabiglio v Škorklji. Vzele so pa seboj vse pohištvo in vse perilo in onih 7 nun pustile na cedilu. — Do tu »Piccolo«. — Mi vemo pa še kaj več: Vemo namreč, da brez škofovega dovoljenja, bi nun postajalo vedno večje. Nekateri posestva Kabiglio. Pri tej kupčiji je najprej mešetaril Slovan, in sicer Hrvat g. Kušar. Kupčija je bila že skoro sklenjena in g. Kušar je že upal, da zasluži lepo svoto za meštarino. Prosimo: kupna cena je bila 350.000 K, a mešetarina se računa po 2% kupne cene. Kar se mu je povedalo, da iz kupčije ne bo nič, da samostan ne kupi onega posestva. A glej, na njegovo mesto je kakor mešetar stopil žid Piazza, brat matere Karmele, in potem njegovega mešetarenja je bila kupčija sklenjena. Je li škof Nagl morda storil to, da je odklonil Slovanu in naklonil Židu zaslužek zato, ker se v njegovih žilah pretaka židovska kri, da je na ta način podpiral svojega soplemenjaka Žida? — Dalje vemo tudi, kaj se pripoveduje o načinu, kako so one štiri nune slavile preselitev iz samostana v dvorec Olga: V dvorec je na večer — tako se pripoveduje — prišel brat matere Karmele, namreč žid Piazza z nekim svojim prijateljem. Tam so vsi skupaj lepo večerjali. Pri večerji so pa tudi pili. Vince je bilo dobro in zato so si ga privoščili nekaj več. A vince ni bilo le dobro, bilo je tudi močno ter je počasi zlezlo v obrite glave vseh štirih nun. In tako se je pripetilo, da so ljudje ponoči slišali, kako neka vesela družba v dvorec prepeva poulične pesmi. Ljudje so se vpraševali, kdo da je v dvorec, a drugi dan so izvedeli, da so se v dvorec nastanile nune. Nekateri osebe so bile pa celo tako indiskretne, da so slučajno videle priti v dvorec in oditi iz njega žida Piazza in njegovega prijatelja. — Oj ti blaženi mir, ti blažena tihoča samotne samostanske celice! — Kakor že rečeno, je škof Nagl vedno podpiral prednico mater Salezijo. Meseca avgusta leta 1906. je bila v samostanu volitev nove prednice. Mati Salezija je dobila najmanj glasov, a nobena kandidatinja ni dobila zahtevane večine. In tedaj je odločil škof: imenoval je zopet mater Salezijo za prednico. — Menda se bo marsikomu zdelo važno, če povemo, da so one štiri nune, ki so zapustile samostan najmlajše: prednici je 38, materi Karmeli 35, Gabrijeli 34 in Idelfonzi 28 let. Od ostalih je eni 32 in eni 34 let, a druge so vse stare po 40, 42, 50, 51 in ena 73 let.

Po umoru gališkega namestnika.

L v o v, 17. aprila. Deželni maršal grof Baden se boji za življenje, ker je še sedaj znan, da je dan pred umorom grofa Potockega prišel tudi v pisarno deželnega maršala mlad mož ter prosil za odvijenco. Ker se je splošno mislilo, da je bil prosilec Sičinski, so včeraj pokazali tega morilca Badenijevemu vrtarju, ki je pa takoj izjavil, da je bil pri deželnemu maršalu drug mladenič. — V miznici umorjenega grofa Potockega so našli tri smrtna obdobja, ki so mu jih poslali Malorusi. Ko je prišel namestnika zjutraj pred atentatom prijatelj opozoriti, da krožijo po mestu govornice o nameravanem atentatu, mu je grof smeje se pokazal pismo s smrtnimi obdobji.

Zvišanje častniških plač.

D u n a j, 17. aprila. Zaradi zvišanja častniških plač se je razmerje med krono in ogrsko koalicijo zopet poostriilo. Ministru Kossuthu je pri zadnji advijenci povedal cesar brez ovinkov, da se to vprašanje mora rešiti pred delegacijami že spomladi, a pri tem so izključene najmanjše narodnostne koncesije.

Tajna pogodba med Čehi in Nemci.

P r a g a, 17. aprila. Minister dr. Fiedler zanika v »Narodnih Listih« vest agrarcev o tajni pogodbi med češkimi in nemškimi ministri. Znan mu je le en edini slučaj, da sta

enkrat dr. Fořt in Prade postopala pri imenovanju poštinih aspirantov po ključu 68:32.

Björnson o bodočnosti Slovanov.

B u d i m p e š t a, 17. aprila. Urednik »Pester Lloyd« je imel v Rimu razgovor s slavnim pesnikom, Björnsonom, ki je rekel, da se Madžari le smešijo, ako hočejo pobijati panslavizem. Panslavizem gre svojo pot, in blazno bi bilo, se temu zoperstavljati. Na vprašanje, ali veruje na veliko slovanstvo državo, je odgovoril Björnson: »Da verujem. Seveda taka država ne more nastati danes ali jutri. Toda pomislite le na boje Nemcev in Italijanov za svojo edinstveno državo. Povsod mora končno le prodreti narodnostna ideja. Veliko vprašanje bodočnosti je le, ali se bodo Slovani in Germani mogli mirno sporazumeti ali ne. V prvi vrsti je treba napraviti mir v Avstriji. Najbolj sovražim prusko politiko proti Poljakom. Človek, ki ga najbolj sovražim, je Bülow, ta jeguljasti politik z omejenim pogledom v bodočnost. On misli, da mora ohraniti germanstvu par pediti zemlje in zato se igra z bodočnostjo. Brezuspешen trud, proti slovanstvu se ni mogoče bojevati z nasilstvom. Sicer pa Prusija niti ne pride v poštev, temuč bo mogla iti zraven. Vozel je in ostane Avstrija. Avstrija bo morala pri sporazumljenju sprejeti vodilno vlogo.«

O Macedoniji.

P a r i z, 17. aprila. V diplomatskih krogih so prepričani, da se med Anglijo in Rusijo doseže v najkrajšem času popolno sporazumljenje glede razširjenja reform v Macedoniji. Pač pa so si velesile v svesti, da ne bo tako lahko, pridobiti Turčijo, da pripridi justičnim reformam v takšnem obsegu, kakor jih zahteva Rusija. Pomisleke dela posebno v Londonu sprožena misel, naj bi civilni agentje in člani macedonske finančne komisije vstopili v turško službo. Boje se namreč, da bi na ta način ti mednarodni organi izgubili dokaj ugleda in vpliva pri krščanskem prebivalstvu v Macedoniji.

S o f i j a, 17. aprila. Iz Carigrada je došla vest, da ima turška vlada v rokah pisma nekega bolgarskega ministra, ki je dajal v teh pismih navodila o revolucijski organizaciji v Macedoniji. Na stvari je toliko resnice, da ima turška vlada res v rokah pisma nekega bivšega bolgarskega ministra.

P e t r o g r a d, 17. aprila. Povodom razprave o proračunu ministrstva zunanjih del je imel danes minister Izvolski že davno napovedani govor o Balkanu. O znamenit avstrijsko-ruskem dogovoru je rekel minister, da v širših ruskih krogih ni popularen, in vendar je imela ruska vlada pri sklepanju tega dogovora odkritosrčen namen, zagotoviti krščanskemu prebivalstvu v Macedoniji vsaj najpotrebnejše reforme, ne da bi se pri tem zapletla Rusija v mednarodne spore. Da pa ni bilo dosedaj žeželjenih uspehov, tega je krivo sovraštvo med balkanskimi narodi. Minister je nadalje rekel, da je prevzel dogovor z Avstro-Ogrsko za dedščino, ki se mu vidi dragoceno jamstvo za mir na Balkanu. Posebno si je prizadeval, uresničiti justične reforme. Glede železnih projektov na Balkanu je izjavil minister, da so vse vesti o ruskem protestu neresnične; vendar si noče prikrivati, da bodo ti načrti močno spremenili položaj na Balkanu. **Spojitev bosanske železnice s turško je važno dejstvo v zunanji politiki; ako se projekt tudi naziva gospodarski, vendar bo imel resne politične posledice.** To pa bo za Avstro-Ogrsko dvomljiva prednost na Balkanu. Rusija zasleduje na Balkanu le en cilj: Pospeševanje blagostanja posameznih balkanskih držav ter izboljšanje usode kristjanskega prebivalstva v Turčiji. Zaradi tega ni Rusija nevoščljiva Avstro-Ogrski njenih gospodarskih uspehov, vendar moramo pri tem paziti, da iz tega ne nastane škoda balkanskim državam in kristjanskemu prebivalstvu v Turčiji. Rusija ne le da ni protestirala proti železničnim načrtom na Balkanu, temuč je prišla celo s predlogom, naj se podpirajo vsi za balkanske države koristni železnični načrti.

Zakaj je bil črnogorski knez na Ruskem.

P e t r o g r a d, 17. aprila. Knez Nikola je odpotoval prav zadovoljen iz Petrograda, ker je s svojim potovanjem dosegel popolni uspeh. Baje dobi knez privatno posojilo iz carskih fondov, 80.000 za šole in cerkve ter vsako leto 300.000 rubljev rednih prispevkov za vojaške namene. Tudi glede prošnje, naj bi se projektovana železnica Donava-Adrija ne končala v Medui, temuč v Baru, je dobil neobvezno obljubo. — Car je imenoval mladega črnogorskega prince Petra za poročnika pri 15. pešpolku.

Vseslovansko društvo.

P e t r o g r a d, 18. aprila. V raj in predvčerajšnjim so se vsi posvetovanjari zaradi ustanovitve društva, ki ima namen, združevati vse slovanske narode na temelju turnih interesov. Pod okriljem tega društva se priredi letos vseslovanski shod. Ustanovniki društva odlični politiki vseh struj, kakor J. dilović, Miljukov, Kovalevski, G. kov, Homjakov, Šipov, Struve, Kojarevski, Oldenburg, Molakov.

Zaradi Port Arturja.

P e t r o g r a d, 17. aprila. O je ukazal, da se iz portarturske afize znani generali Fock, Smirnov in Reis odpuste s pokojnino izmade.

Nemiri v Perziji.

L o n d o n, 17. aprila. Položaj v okraju Urmija je postal skrajno kritičen. Zadnje dni je bilo nad taseb umorjenih. Ves promet je ustavljen, trgovine so zaprte. Dne 15. m. so bile štiri vasi napadene in opane, pri tem je bilo zopet 8 ubitih, 11 ranjenih in 1500 ovac vedenih. Prebivalci beže v mesto. Guverner je brzojavil v Teheran, mu pošljejo vojakov ali pa mora ostopiti.

Znižanje civilne liste na Portugalskem.

L i z a b o n a, 17. aprila. Predsedstvo se je včeraj kronski svet in se je razprlalo o znižanju civilne liste, in sicer je to vprašanje sprožil kralj. Civilna lista se je znižala za 40%. Istotako se je apanaža obema kraljicama-vdovama znižala za 1/2 milijona. Na ta način si upa dinastija za pet pridobiti simpatije prebivalstva.

Boji v Maroku.

P a r i z, 17. aprila. General Bailloud je brzojavil, da je pri me Harkov blizu Menabe napad oddelek majorja Pierona. Od naga jutra se sliši grmenje topov. Pet francoskih konj je pribežalo brez jezdecev nazaj v francosko taborišče. Izid bitke še ni znan.

P a r i z, 17. aprila. Ravno je došla vest, da je izgubil major Pierron v bitki 28 mrtvih in blizu 100 ranjenih; med njimi je 10 častnikov. Sovražniki so imeli ogromne izgube.

Dopisi.

I z S o r e pri Medvodah. Sorska fara je bila do let 1342. pod oglejskim patrijarhi. Ko je papežev legat kardinal Bertrand leta 1631. pisal kranjske fare, ki so bile pod oglejsko škofijo, je pa bila naša sorska farapod vetricimskim samostanom cistercijenzov, ki je stal onkraj Ljubljane blizu Vrbskega jezera, na sedanjem spodnjem Koroškem; dalj je bila naša sorska fara do leta 1733. pod zatiškim samostanom. Takrat je zadel zatiški samostan hud udarec, ko so se dolenski kmetje leta 1633. spuntali in naredili veliko škodo. Z takrat je zatiški samostan prejel od sorskih župnikov letno penzijo 150 renških dolarjev, šest funtov pra, pet zlatih dukatov in 20 leht platna, tedaj z eno besedo patronske pravice, postavljati župnike sorske k popravilom prispevati peti del stroškov, naj bo cerkvena oprava ali cerkev, ali župnišče. Tako prazakon. Leta 1733. je pa prišla naša sorska fara pod ljubljansko škofijo, ker jo je kanonik Jakob Silik kupil od zatiškega samostana za 6000 glin, in jo podaril ljubljanskim škofom, tem pogojem, da imajo sinovi ljubljanskih ali kranjskih meščanov prednost za sorske župnike. Ali ni tukaj dosti jasno in razločno povedano, da je naše sorske fare patron knezoškof Anton Bonaventura? Kaj pa pravi zakon o patronatu sorske fare, kake dolžnosti ima patronat kaj? — Vi knezoškof ljubljanski, kako pa vi dolžnosti izpolnujete, ali veste, da smosorski farani župnišče postavljajo, ki nas je stalo okroglo deset tisoč goldinarjev? Ali ne zadene vsi peti del stroškov kot patrona sorske fare, kake dolžnosti ima patronat zakoni samo na papirju, kaj? Ali ne presvetli knezoškof brez skrbi pod sorske župnike iz Sore z bajoneti kakor gospoda Antona Berčeta? Mi Sorani tudi znamo pisati, dasiravno nimamo več gospoda nadučitelja Antona Germeka med sabo; pisali bomo sicer brez vseh učiteljev, zatorej ne kar gospodov učiteljev ne natolečuj.

Sorski farani.

I z P r e n a. Že dolgo časa ni bil ničesar slišati o nas. A vendar je vedno, da se ovekoveči v spomin pznim rodovom naš sedanji župnik in delitev zadnje podpore, koje so dobili posestniki občin Janežovo brdo, Kilovče, Prem, Ratežovo brdo in Smrje, vsled škode, ki jo je napravila toča v tem okrožju. Ta delitev s

(Dalje v prilogi.)

je namreč v premski občini baže go-dila precej pristransko. V prvi vrsti je krivo tega županstvo, ki je na vi-dez liberalno, v resnici pa popolnoma klerikalno, kar tudi opravičuje slu-čaj, da sta pri neki občinski seji (razpravljalo se je namreč o cerkve-nih računih) pridrli med odbornike mati in žena župana rekoč, da ta, to je županova hiša, ni liberalna in da naj liberalci gredo ven. Naš nanovo imenovani g. župnik, Martin Šker-janc, je bil preje, predno se je po-svetil duhovskemu stanu, baže lajt-nant v rezervi, na kar še sedaj precej spominja. To dokazuje sledeči slu-čaj: Neko nedeljo se je razkorajal na prižnici (najbrž se je čutil lajtnan-ta). Izdal je namreč sledeči »befel«: 1. Mežnar, pojdite in porinite ženske izpod kora, če ne zlepa, pa zgrda! 2. Mežnar, primite tisto staro teto tam pri klopi za rokav in jo peljite naprej! 3. Dokler ne bo reda, ne bom pridigoval! 4. Mežnar, denite moške v red. Naš novi župnik trdi, da mu je nekdaj imel ljudi, ki hodijo na kor k službi božji, pokvaril orglje. Zato je kričal raz prižnico, da bo ta-kaj prihodnjo nedeljo vse razen pevk in tistih, ki imajo plačane stole, spo-dil s kora. Toda, g. župnik, mi vas vprašamo, kdo je zidal cerkev. Izra-zili ste se tudi neko nedeljo, da ne pustite hoditi po pokopališču, češ, da tudi kmetovalec ne pusti hoditi po svojem polju ob času setve. Kdo je napravil pokopališče? Kaaj? V pri-hodnjic kaj več.

Justica.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 18. aprila.

— Zakaj molče? »Slovenec« še ni niti besedice spregovoril o škan-daloznem slučaju Laschana, takisto tudi trdovratno molči o nečuve-nem nastopu »Kranjske hranilnice« proti mestni občini ljubljanski, ozi-roma proti obrtni šoli. In vendar sta ta dva slučaja za razmere, ki so na-stale v zadnjem času, tako značilna, da bi moralo o njih razpravljati vse slovensko časopisje. Saj se vendar impertinenten nastop deželnovalne-ga svetnika pl. Laschana proti slovenskemu jeziku, tiče tudi kleri-kalcev, saj se menda še vendar čutijo Slovence, in ukrep »Kranjske hra-nilnice«, naj se obrtna šola vrže na cesto, je stvar, ki tangira v enaki me-ri narodno napredno, kakor kleri-kalno stranko. Saj obrtna šola men-da ni samo za liberalce, menimo vsaj, da jo obiskujejo tudi sinovi klerikal-cev! Zakaj nima potem »Slovenec« niti besedice kake obsodbe teh do-godkov, ki so za naše razmere narav-nostno tipični? Odgovor je lahek. Ker klerikalnemu maši usta zveza z Neme-cin v vlado! Radi zveze z vlado si ne upajo nastopiti proti Laschanu, radi zveze z Nemei pa ne upajo napasti »Kranjske hranilnice«! Žalostno, a resnično! Pač daleč je za zadržala nesrečna klerikalna politika!

— Kdo odločuje v »Kranjski hranilnici«? V vodstvu »Kranjske hranilnice« so med drugim tudi tile gospodje: Otmar Bamberg, ti-skarnar in knjigarnar. Moč izdaja slovenske knjige in Slovenci jih pri-dno kupujejo; tudi njegovo tiskarno izdatno podpirajo slovenski naročni-ki. Leopold Bürger, trgovec na Dunajski cesti. Slovenske stranke na Dunajski cesti in v njeni okolici so njegovi odjemalci. Fran Dobner-let, lastnik pogrebnega zavoda. Ta ima takorekoč v zakupu vse pogrebe. Josip Hudovernig, trgovec v Kolodvorskih ulicah. Ta ima skoro izključno same slovenske odjemalce. Adolf Kordin, trgovec Pred ško-fijo. Tudi ta ima v pretežni večini samo slovenske odjemalce. Peter in Ivan Kosler, pivovarnarja v Ši-ški. Koslerjevo pivo se pije samo v Ljubljani in na Kranjskem. Odje-malci tega piva so sami Slovenci. Josip Mayr, lekarnar na Mariji-nem trgu. V njegovo lekarno zaha-jajo samo Slovenci. Rajmund Ran-zinger, spediter na Dunajski ce-ssti. Ta mož preskrbuje vse spedicije za slovenske stranke. Viktor Schif-fer, trgovec na Mestnem trgu. Pre-težna večina njegovih odjemalcev so Slovenci. Dr. Fran Vok, notar na Sodnijskem trgu. Pravne pomoči iščejo pri tem notarju v pretežni ve-čini samo slovenske stranke. Nave-deni gospodje so bili torej tisti, ki so vrgli iz Virantove hiše obrtno šolo, da zidajo tankaj poslopje za Hu-thov zavod in schulvereinsko pomem-čevalnico! Imena teh mož bo treba dobro zapomniti!

— Kaj je s slovenskimi uličnimi napisi? Lansko leto je došla mestni občini ljubljanski peticijsa za samo-slovenske ulične napise, ki jo je podpisalo na tisoče ljubljanskih prebivalcev. To peticijsa je mestni občinski svet predložil deželnemu odboru, da se o njej izreče, ker ima, kakor je znano, o tem vprašanju glavno besedo deželni odbor. Peticijsa je dobil v roke referent grof Barbo, ki jo je trdno zaklenil v svojo miz-

nico, pač da bi mu je nihče ne ukradel! Sedaj je prišla pri deželnem odboru v veljavo nova metla. Vprašamo, ali ima peticijsa za slo-venške slovenske ulične na-pise še vedno zaklenjeno v svojem predalu grof Barbo? Na dan ž njol! G. deželni odbornik dr. Lampe, ki ste preje tolikokrat v »Slovenec« urgirali slovenske ulične napise v Ljubljani, sedaj vam cvete pšenica, zgrabite grofa Barba za lase in ga prisilite, da odklene svoj predal in pride na dan s slovenskimi uličnimi napisi!

— Proč z napisom »K. k. Fi-nanz-Direction«! Na pruelju po-slojpa tukajšnjega finančnega ravnateljstva se še vedno blešči samonemški napis »K. k. Finanz-Direction«. Opetovano smo že zahtevali, naj se ta za Ljubljano in vso deželo kranj-sko, ki je popolnoma slovenska, za-ljiv napis odstrani in nadomesti s slo-venskim. Vse naše zahteve so bile dosedaj bob ob steno. Nemški in nemčurjski birokratje, ki imajo, žal, še vedno odločilno besedo v uradih v naši slovenski deželi, še vedno mislijo, da se smejo poljubno igrati z narodnimi čustvi slovenskega pre-bivalstva. Naj le pazijo, da se ne bodo vračunali. Prenačeta struna rada počti, lahko se torej zgodi, da tudi Slovence mine potrpečljivost in da si poiščejo svojih pravic sami.

— Občni zbor konzorcija za preddelje zgradbe železniške proge Škofja Loka - Železniki se je vršil ob nepričakovano veliki udeležbi in-terestov iz selske doline in Škofje Loke na cvetno nedeljo v Železnikih. Shoda so se udeležili tudi deželni poslanec Ciril Pirč in državna in de-želna poslanca dr. Krek in Demšar, ostali povabljeni poslanci so pa svo-jo odsotnost oprostili. Zborovanje je otvoril načelnika namestnik gosp. Karol vitez pl. Strahl, pozdravil nav-zoče, posebno poslanec in natančno poročal o dosedanjem delovanju od-bora. Omenjal je, s kakimi ovirami so se morali boriti v začetku, ker je ideja vzbudila tako malo simpatij tako v višjih krogih kakor v dolini sami. Le s težavo se je nabrala vsota, da so se izdelali načrti in proračun. Najbolj požrtvovalen in delaven v tem času je bil pred dvema leti umrl načelnik konzorcija g. Avgust Novak, katerega se g. govornik v toplih be-sedah spominja. Ker so se pa raz-me-re spremenile na boljše, kar priča pred vsem velika udeležba, zato je sklical občni zbor, ki naj izvoli n-vega načelnika in namestnika, ker govornik radi svoje starosti in bo-lehnosti samo v korist tako važnega podjetja želi, da bi to čast sprejela mlajša in krejša sila. G. poslanec dr. Krek je pozival navzoče, naj brez razlike strank delujejo za železnico in razvil načrt bodočega delovanja. Te-meljna glavica 600.000 K naj bi se zbrala na ta način, da bi si nabavili občine, hranilnice in posamezniki de-leže ter naj bi mesto denarja za svet, materijal in dovažanje sprejemali de-leže. Ker ima dolina dosti vodnih sil, naj bi železnico gonila elektrika, ki bi se lahko uporabljala tudi še v druge svrhe. Po vzgledu železnice bi tudi drugi gotovo začeli izkoriščevati vodne sile, tako da bi železnice vse-stransko koristile gospodarskemu na-predku doline. Občni zbor sprejme predlog, naj trdka Križek v Pragi izdela brezplačno načrte brez vseh obveznosti od strani konzorcija. Pri volitvah so bili soglasno izvoljeni dr. Krek načelnikom, dež. in dr. posl. France Demšar njegovim namestnikom in blagajnikom dosedanj blagajnik g. A. Hafner, pos. v Železnikih; tajnika naj pa izvoli odbor iz svoje sredine. Načelnik je sprejel izvolitev samo pod pogo-jem, če se so navzoči popolnoma za-dovoljni. Ker bo pa nova železnica vozila samo trikrat na postajo dr. železnice in trikrat na dan v Želez-nike, še vedno ne bo imela Škofja Loka zveze k 18 vlakom in, ker je že skrajni čas, da se zgradi že 30 let projektirana nova cesta iz Škofje Loke na postajo dr. železnice, prosi g. Rafael Thaler v imenu škofjeloške mestne občine navzoče poslance, naj bi tudi to podjetje podpirali s vsem svojim vplivom. Potrebo ceste in nje gospodarski pomen je še posebej do-kazoval gosp. France Delene iz Stare Loke. Poslanec Demšar se je cesti sicer malo upiral, ko je pa dr. Krek zagotovil zavzeti se za celo stvar s vso vmeno in celo svetoval, kako bi se podpora najprej in najlažje do-segla, se je tudi Demšar vnel za stvar. Izredno dober vtis je napravil na vse navzoče dež. poslanec Pirč, ki je v svojem govoru izrazil nado, da bo konzorcij za zgradbo železnice pod načelništvom »marljivega dr. Kreka« gotovo uspešno deloval in, da se bo kakor za cesto, potegoval povsodi tudi za železnico. Shod so pismeno pozdravili poslanci dr. Triller, Zabret in dr. Eger, zagotavljajoči podjetju pomoči. Zadovoljni so se razšli na-vzoči s prepričanjem, da sta železnica in cesta samo še vprašanje par let, če se bo delalo s tako vmeno, kakor vse kaže.

— Šel mi treba, le vese! O O groznom slučaju v Sneberjih pri Devioi Mariji v Polju, kjer je sin zaklal mater čisto hladnokrvno in premišljeno, smo pisali svoj čas sle-deče: »Ljubljanska okolica je grozo-vito ponosna, da ima največji svon na Kranjskem, pod tem zvonom pa prebiva na tisoče ljudi, ki živo pri-dajo, da tisočletno pastirstvo ni nji-hovih duš prav nič povzdignilo. Omike in šol jim manjka.« »Domo-ljub« piše nato: »To je grozna ob-dolžitelj! Ta obdolžitelj ni le zoper Poljce, ampak obenem zoper cerkev, zoper vse krščanstvo, ki je delo Ev-ropi vso omiko, kar je ima!« Po mnenju naših predstavitelj je torej za človeka potrebna le vera, šola pa nič, saj se tudi brez šol pride v ne-besa! Ravno živih las nam te »Domo-ljubove« besede ne napravijo!

— Znamenje časa. Ni dolgo, kar je poročal »Domo-ljub«, da ima Kme-čka zveza za kranjski okraj občni zbor v Kranju. Pripomnil je, da pre-dava na tem zborovanju strokovnjak »golobjih jajo« Jaka Legvart. Nekako začudeno smo gledali, kako si upa uslužbenec c. kr. deželne vlade nasto-pati na političnih klerikalnih zboro-vanjih. Kakor posnemamo po »Go-renjcu«, je res Jaka Legvart na tem shodu vezal svoje vedno enake otrobe. Naši vladi je to znano, toda »stro-kovnjak« Legvart nima strahu pred njo. Govori se celo, da dobi priznalni diplom k svojim že petoro prejetim. V imenu pravničosti zahtevamo, da se da nalog tudi drugim gospodom, da smejo iti med »ljudstvo«. Kar je dovoljeno Legvartu, mora biti dovo-ljeno tudi drugim. Ali pa naj še Leg-vart ne brodi po političnih zboro-vanjih. Sicer bomo mislili, da c. kr. vlada s svojimi uslužbenici namenoma podpira kranjski klerikalizem.

— Županstvo v Trzinu kaže svoje pristno nemškonskonalno miš-ljenje s tem, da prilepja na svoje uradne spise nemški narodni kolek. »Deutscher Wehrschutz Südmark« v vsenemškem barvah. Te kolke v frankfurtskih barvah prilepja tržiški župan Boncelj celo na dopise, ki jih pošilja raz-nim c. kr. državnim uradom. To je že višek nesramnosti in predr-znosti od župana, v čigar občini prebiva poleg 2300 Sloven-cev jedva 200 Nemcev! Slo-venski občinski odborniki v Trzinu šaj pri prihodnji občinski seji primejo pošteno za ušesa Bonceljevega očeta in naj ga pouče, da lahko Südmarko poljubno podpira s prispevki iz svo-jega žepa, ne pa z denarjem sloven-skih davkoplačevalcev!

— Nemški narodni svet za Spodnje Štajersko ima sledeče na-loge: 1. Nadzoruje kupovanje in pro-dajo posesti; 2. skrbi za nastavljanje nemških uradnikov, da naznani na-rodnemu svetu, ako je kako mesto že prosto ali bode morebiti kmalu ter sporoči imena prosilcev ter za to zmernih oseb; 3. nadzoruje delovanje rimskih klerikalcev; 4. skrbi za pod-poro nemških trgovcev in obrtni-kov, kakor tudi za to, da Nemci ra-bijo le nemške zdravnike, odvetnike in notare; 5. preosnovati delovanje vseh društev strogo v narodnem smislu; 6. pritegniti vse narodne in gospodarske združitve (organizacije), vse somišljenike, zlasti pa vse pre-možne posestnike (grajščine) k na-rodnemu delu; 7. osnovati podruž-nice obrambnih društev, kjer še tazihi ni, ter je podpirati; 8. oskrbeti nem-ške posle moškega in ženskega spo-la, nemške delavce in obrtnike ter paziti, da vsak nastavi nemške delavce ali posle; 9. posredovati pri ženitvah v narodnem smislu. — Slovenski rodo-ljubi! Tak je bojni klic Nemcev na slovenskem Štajerskem! Ravnajmo se tudi mi strogo v smislu naše narod-nosti po zgornj omenjenih točkah ter ravno tako zasledimo dosledno naše geslo povsod in vselej: Svoji k svojim!

— Že spot hujskajol! Od Vo-glajne se nam piše: V St. Jurju ob juž. žel. snujejo obrtno nadaljevalno šolo. A ker so naši klerikalci sploh sovražniki vsakega intenzivnejšega naobrazovanja našega ljudstva, zato ljudstvo že hujskajo proti nameravani šoli. V »Slov. Gosp.« z dne 16. aprila t. l. neki nazadnjaški dopisov to-za-dnevno pravi: »Naši liberalci hočejo imeti pouk ob nedeljah od 8. do 12. depoldne, tako da bi učenci ne mogli niti v nedeljo pri svetih maši biti. Zakaj bi ne bil ta pouk ob nedeljah popoldne? Obrtniki, ne pripustite svojih učencev ob nedeljah dopoldne k po-uku!« — Mi pa rečemo na to: Ali veste, kdaj se vrši na obrtnih nadalje-valnicah, ki že obstoje, sploh pouk? In dalje: Ali se pred 8. jutraj ob nedeljah v St. Jurju ob juž. žel. ne bere nobena maša?

— Delničarjem »Narodne Ti-skarn«! Ker seje na lanskem občnem zboru »Narodne Tiskarne« izrasla želja, da bi se bilanca dala natisniti in da bi se po en eksemplar bilance vročil vsakemu delničarju, je, uvažuje to željo, upravni svet sklenil letošnjo bi-lanco priobčiti v »Slovenskem Na-

rodu«. Bilanca je natisnena v da-našnji številki, na kar opozarjamo go-spode delničarje.

Narodna založba ima svoj ob-čni zbor v soboto, dne 25. aprila ob 6. popoldne v »Narodni tiskarni«. Spored: 1. Naznanila načelstva. 2. Poročila tajnika o društvenem de-lovanju. 3. Poročila blagajnika o društvenem denarnem stanju. 4. Vo-litev načelstva in računskih pregled-nikov. 5. Sklepanje o društvenem delovanju v novem letu. 6. Slučaj-nosti. Da je občni zbor sklepčen, mora biti na njem zastopan najmanj deseti del zadržnikov in najmanj peti del članov.

Venec pred Prešernovim spo-menikom. Na Prešernov spomenik je položen lep venec z belim, modrim in rdečim trakom z napisom: »Za-pirhe — M. Pogorelec — Iz Amerike«.

Družba sv. Cirila in Metoda je izdala v proslavo 150 letnice Vod-nikove in 100 letnice Bleiweisove prav-lepe razglednice Slovincem za piruhe. Izdelala jih je domača tiskarna »Blas-nikova« tiskarna. Trgovci in drugi odjemalci razglednic dobe pri nakupu zdaten popust. Dobe se v družbeni pisarni »Narodni dom«, vsak dan po-poldne v uradnih urah od 3—6. Zna-nanji odjemalci jih dobe poštneine prosto. Znesek se lahko vpolnje po-prejetju blaga po pošto-čkovni po-ložnici. — Upamo, da se bo v krat-kem oglasilo mnogo naročnikov.

Narodnjaki! Zahtevajte po vseh gostilnah in kavarnah plačilne listke Ciril-Metodove družbe! Hodite le v one gostilne in kavarne, kjer dobite te plačilne listke!

Natečaj za tisk publikacij »Slov. Matica« za l. 1908. Včerajš-šnjo notico v tem oziru je popraviti v toliko, da se natečaja morejo u-deležiti samo ljubljanske ti-skarne.

»Matica Hrvatska«. K včerajš-njemu poročilu o članarini za to »Matico« je pripomniti, da je g. Fran Podkrajšek poverjenik le za Ljubljano, ne pa tudi za druge kraje po Slovenskem. Kdor izven Ljubljane stanujoč mu pošlje tako članarino, jo bo vrnil.

Odbor »Slavica« vljudno opo-zarja brate pevce, da se društvo u-deleži pogreba dolgoletnega člana gosp. Frana Kollmanna v po-nedeljek, 20. aprila 1908, ob 3. uri popoldne tar mu zapoje žalostinke. Zbirališče in pevka vaja je v pone-deljek popoldne ob 3/4 na 2. uro v »Narodnem domu«. Nastop z zastavo, čepicami in trikolorami. Pevci se va-bijo k polnoštevilni udeležbi.

Uradniško stavbno društvo v Ljubljani. Priprave, ki jih je na-ročil zadnji občni zbor pripravljal-nemu odboru, da se mora društvo preosnovati v občekoristno stavbno zadrugo, so sedaj završene. Regulativ, po katerem se bodo delili državni stavbni krediti iz določenih štirih milijonov kron, je v finančnem mi-nistrstvu že dogotovljen in mu je le še treba Najvišje sankcije. Zagotov-ljeno je tudi, da se bodo enaki stavbni krediti postavljali vsako leto v državni proračun, tako da je pričakovati pro-spevanja započete akcije, ako le najde smisla pri onih, katerim je namenjena in v katerih korist je zasnovana. To stavbno društvo ima svoj že napo-vedani izredni občni zbor v soboto, dne 2. maja t. l. ob 8. zvečer v prostorih uradniškega gospodarskega društva. Kongresni trg št. 12, s sle-dečim dnevnim redom: a) sprememba trdke društva in sprememba pravil (po nasvetu osrednje zveze avstrijs-kih državno-uradniških društev na Dunaju); b) volitev načelstva (po novih pravilih); c) volitev nadzorstva (po novih pravilih); d) morebitni drugi predlogi, ki pa se morajo — če se o njih sklepa na občnem zboru — naznaniti pripravljalnemu odboru najmanj 8 dni pred občnim zborom. Ker gre za vitalne interese vsega kranjskega državnega uradništva in državnega učnega osebja, pričakuje pripravljalni odbor, da se ne bodo udeležili občnega zbora samo vsi nezadržani sedanjí člani, marveč tudi vsi oni državni uradniki in profe-sorji, ki nameravajo postati člani, ki umejo tok časa, ki pojmiyo pomen gospodarskih organizacij in ki se zavedajo, da le v združbi je moč in pomoč.

Deželno pomožno društvo za bolne na pljučih. Društvenike in prijatelje opozarjamo znova na letoš-nji redni občni zbor, ki se vrši v to-rek, dne 21. t. m. ob 6. zvečer v dvorani občinskega sveta.

Izlet kranjskih hotelarjev in gostilničarjev na Dunaj bo 21. aprila. Ker nam je bil vsopred prepozno pri-nešen, nam ga pri najboljši volji ni mogoe objaviti v celoti. Skupni od-hod udeležencev je s ljubljanskega kolodvora 21. t. m. ob 11. uri 27 min. dopoldne. Povratek pa 27. aprila ob 8. uri 45 minut z Dunaja. Vsak ude-leženeec itak dobi seboj tiskano vspor-ed, kjer ima naznačeno, kaj se kdaj vrši tu in tam.

Pivo v korist družbi sv. Ci-rlila in Metoda. Pivo češke delniške

pivovarne v Č. Budejevicah, ki se prodaja v korist naši šolski družbi, se toči za sedaj edino v restavraciji hotela »pri Maliču« v Ljubljani. V Budejevicah sta dve pivovarni; popolnoma češka je samo delniška pivovarna, dočim je one druge bude-jeviške pivovarne uprava pretežno nemška.

Do brim ljudem — zahvala in prošnja. Rodbina umrlega fotografa g. Iv. Kotarja se najtopleje zahvaljuje vsem dobrotnikom za vse milodare, ki jih je prejela s posredovanjem uredništva slovenskih listov in ki so jih ji razni dobrotniki osebno izročili. Istotako izraža naj-toplejšo zahvalo, za udeležbo pri po-grebu umrlega soproga oziroma očeta, pevskega društvu »Slavec« in nje-govemu vodji g. kapelniku Benišku za tolažilne nagrobnice in vsem so-čutnim sroem za vsestranska sožalja. Milosrdno občinstvo, pokoj-nikove kolege, prijatelje in znanee se prosi še nadaljnjih podpor, ki bi lajšale rodbin-sko bedo. — Vsakovrstni da-rovij naj se pošiljajo uprav-ništvo tega lista!

Umrli je v Ljubljani g. Josip Gestrin, spovednik Južne želez-nice v p. N. v m. p.!

Tukajšnji hlšni posestnik go-spod Stefan Klun je povodom smrti svoje soproge poleg drugih daril na-klonil mestnemu ubožnemu zakladu znesek 200 kron in za popravo ka-pelice sv. Jurja na ljubljanskem gradu znesek 100 kron, ubožcem v mestni ubožnici pa je razdelil 161 kron.

Nemška surovost, ki pre-sega vse meje. V noči od četrta na petek so prišli v kavnarno »Avstria« na St. Peterski cesti sinova ravnatelja trgovske šole Arturja Mahra, dva Stangerja in neki poročnik. Vsi so bili precej vinjeni. Jeli so razgrajati in izzivati slovenske goste s hurskimi »heil« klici. Nekaj časa so Slovenci mirno trpeli nemške provokacije, ko jim je pa postalo preveč nemškega razgrajanja in kri-čanja, so se obrnili na kavararja, naj napravi mir in red. Slučajno nav-zoče sorodnik kavararja Stritarja je nato stopil k nemški družbi ter jo pozval, naj miruje in ne provocira slovenskih gostov. Nemci so se na to odstranili iz kavarne. Ko pa je Stri-tar odšel iz kavarne, je Mahrova družba iz zasede navahila nanj in ga tako pretepla, da se je mož onesve-ščen zgrudil na tla. To je junake stregnilo. Vlekli so ga k ljubljani-ci in eden Mahrovih sinov je zajel vodo v klobuk in jel poškovancu izpirati rano. Med tem je poročnik stal na straži na mostu. Ko so Nemci uvi-deli, da onesveščena ni moči spraviti k zavesti, so ga pustili ležati na tleh, kjer ga je kavarar jutraj našel. Poškodovanca so prepeljali v deželno bolnico. Tako je nemško junastvo! Stirje napadajo enega, ga pobijejo na tla, potem pa ubeže. Mestni policiji bi priporočali, da bi malo bolj pazila na te nemške junake, ki postajajo v Ljubljani vedno bolj predrzni. Saj Slovenci v zadnjem času ponoči niti na ulici niso več varni pred napadi pijanih nemških drhali! Temu se mora enkrat napraviti konec. A bi bila lepa, da bi pijani nemčurčki smeli nekaznovano v Ljubljani počenjati, karkoli bi se jim zljubilo. Tudi slo-venске potrpečljivosti mora biti enkrat konec. Radovedni smo, ako bodo nemški listi tudi v tem slučaju, ko so nemčurji na pol ubili mirnega Slo-venca, tako kričali kakor takrat, ko so slovenski visokobolci vsled provo-kacij malo nategnili ušesa kadetku Malitschn!

Ljudski galerija v Simon Gregorčičevi javni čitalnici. Ravno kar razstavljena tretja serija donša zopet vse polno zanimivosti. Pred vsemi je zanimiv Španec Xermen Aglada iz Barcelone, živeč sedaj v Parizu, fantastični slikar vtisov čigar slava se veča od dne do dne. Predstavlja se z opojno sliko iz pariškega živ-ljenja: drutabno vrvenje v pariškem zabaviškem vrtu. V ospredju stoečo damsko družbo obsvita ostra svetlo-ba, tako da se nam kaže popolnoma fantastična v svojih obrih in svojih vsled ostre luči obledelih barvah. Čim bolj od svetlobe odkaknemo so osebe, tem krepkejši so njihovi obrihi. Nad vse zanimiv problem v ostri svetlobi. — Njegov po svoji dobi dosti starejši sodeželan Francisco de Goya iz Ara-gonije, predhodnik polnolučja in sli-kanja po vtisih, je ravno kar zopet žel nedeljeno občudovanje na dunajski izložbi pri Miethkeju, ki se je dne zaključila. Zastopani s sliko Cucana — mlaj. Ob vzožju fantastičnega gradu se gnete množica krog mlaja. O Honoréju Daumier iz Marseilla se je zadnji čas mnogo pisalo. Zaslo-vel je kot najgenialnejši socialni in politični karikatrist. Zanimivo je nje-govo življenje. Steklarjev sin je bil najpreje raznašalec, potem komi v neki knjigotržnici in kot tak se je udiel risanja in z drznim svinčnikom karikiral šege in razvade in dosegel veliko slavo. — E gen Carriere iz francooske Flandrije slika življenje

kakor se nam kaže v vsej svoji istini, in ravno zaradi tega sežejo njegove slike tem globlje v dušo. Ob letošnji obletnici njegove smrti ga je slavnostno kipar Rodin v svojem nagrobnem govoru slavil kot orjaka v izražanju duševnega gibanja v obrazih. Nad vse mikavna je njegova slika „Šolske naloge“: troje dečkov ob študijski mizi. — O Leiblu, iz Kolina, ki ga zastopa nad vse prijetna slika mladega kmečkoga dekleta, je pred kratkim izšla monografija, v kateri ga znani estetik Muther hvali v vznešeni besedami. „Sama kamižola“, pravi, „rez obraza je lepa, tako lepo zna Leibl ubirati barve.“ Leiblova slava raste od dne do dne. — Tako vidimo pred seboj celo vrsto ravnokar zopet aktualnih umotvorov. Ruse zastopata Mihael Filipovič Ivanov, ki se je le s silnim naporom skozi bedo prebrazil do slikarja, ki ga je pripoznaval celo veliki Repin, in pa Nikolaj Mihajlovič Fokin s svojo nepopisljivo lepo sliko „Zgodnji sneg“. Njegove slike so stalno razstavljene v peterburških umetniških razstavah. — Galerija je do torka zaprta.

Pohvalno priznanje je izrekel dež. šolski svet kranjski gđ. Pavli Götzel, učiteljici na Vrhniki, za vestno spolnovanje stanovskih dolžnosti.

Mizarska zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano se ne more nič kaj razviti. Na eni strani jo tišče dolgotrajni, na drugi pa ima še premalo spretnih članov. Zdej so pa ti zadrugetarji še to neumnost naredili, da so poklicali kaplana na pomoč. Ta pa ukazuje, da se mora delo oddajati starejšim članom — klerikalnim — članom, ne pa mlajšim, ki nočejo biti ponižni kaplanovi hlapi. S tem odriva mlajše — spretnnejše člane od zadrugetarjev, kar ji gotovo ne bo koristilo v kljub vsem kaplanovim „žegnom“. Tako je klerikalno gospodarsko delo med našim narodom!

Gostilno na Šmarjetni gori, ki je bila od začetka letošnjega leta zaprta, je vzelo Olepševalno društvo v Kranju od lastnika g. Ivana Cofa v najem in izročilo izvrševanje gostilniške obrti gosp. Jerneju Škofcu, doslej gostilničarju pri „Slonu“ v Kranju. Na vrh Šmarjetne gore se dospe s postaje Kranj v slabi uri; pot je izpeljana jako složno, večinoma v senci. S Šmarjetne gore se nudi človeku eden najlepših in najrazsežnejših razgledov po Kranjskem. Zato so izletniki že dolgo časa sem kaj radi zahajali na ta lahko dostopni hrib. Olepševalno društvo je pač pravo pogodilo, da je najelo gostilno na Šmarjetni gori. Gostilna se odpre na Veliko nelejo, dne 19. t. m. Za dobro pijačo, okusna jedila in točno postrežbo se bo vedno skrbelo. Omeniti nam je tudi, da odpade dosedaj običajna vstopnina.

Umrila je v Selu pri Žerovnici gospa Ivana Jeglič, trgovčeva in posestnikova vdova v starosti 52 let. N. v. m. p.

Kanonik Sušnik — polir. V „Domoljubu“ se bere sledeča vest: „V Mlaci na Brodu v Bohinju bo napravil Pavel Čop nov ličen mlin na turbino. Mlel bo na tri korita. Delo vodi in vsa potrebna naročila oskrbuje č. g. kanonik Iv. Sušnik.“ Kanonik Sušnik je torej postal polir! Gotovo bo mlin izvrstno mlel in stopo imenitno delovala na tri korita, ker vodi delo tak svet mož!

Ogenj. V Vinavasi pri Novem mestu je v soboto pogorelo 13 poslopj štirih posestnikov v vrednosti 17.000 K. Zažgali so otroci, ki so se igrali z užgalicami.

Umril je v Mali vasi pri Trebnjem graščak Julij Treo, zaveden rodoljub in pristaš narodnonapredne stranke. Pogreb je bil danes v Doberničih. Prijazen mu spomin!

Umril je v Senožedah v 78. letu starosti g. Andrej Jebračin, posestnik, oče ljubljanskega trgovca gospoda Ivana Jebračina. N. v. m. p.

Nova čitalnica se je ustanovila v Št. Petru na Krasu.

Španski sleparji so zopet na delu in pošiljajo znova prošnje v naše kraje po znanem receptu, da je tisti falot zaprt zaradi bakerota, da pa ima v nekem kovčku okoli milijona denarja in da naj njegova žrtev plača samo sodne stroške zanj, potem pa dobi tretjino tistega milijona. Pozor pred temi sleparji, za katere bi bil že v resnici zadnji čas, da bi jih res zaprli.

Slovensko štajerski učiteljski praznik. Na velikonočni ponedeljek t. j. 20. t. m. ima „Zveza slovenskih štajerskih učiteljev in učiteljic“ v Celju svoje prireditve in sicer v „Narodnem domu“. I. Vodstvena seja ob 8. uri zjutraj in društveni sobi (knjižnici). II. Seja upravnega odbora ob 9. uri v posvetovalnici posojilnice po sledečem sporedu: 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo o delovanju vodstva. 3. Poročilo o denarnem stanju. 4. Sprememba društvenih pravil. 5.

Predlogi vodstva. 6. Predlogi društva. 7. Določilo dnevnega reda za občni zbor. 8. Določilo kraja in časa prihodnje seje. 9. Slučajnost. K vodstveni seji in k seji upravnega odbora imajo le vodstveni in upravni odborniki vstop. III. Občni zbor se vrši točno ob 11. uri po odločitvi upravnega odbora določenem sporedu. Predavala bodeta g. dr. Fran Ilešič, Jubilej 1848—1908. I. Prve slovenske učiteljske skupščine 1848. I. — 2. O kulturni prošlosti Štajerskega sploha in pa g. Ljudevit Černež: „Vzgojimo mislece.“ IV. Posvetovanje o ustanovitvi zveze narodnih društev bo ob 5. uri točno — v kateri sobi se še določi isti dan. Eventualno bodo tudi predavanja oziroma kazanje slik na skioptikonu. V. Koncert. Točno ob 8. uri se prične v veliki dvorani koncert slovensko šajerskega učiteljskega v proslavo cesarjevega vladanja 60letnice. Spored: 1. Cesarica pesem. 2. M. Rožanc: V mlinu. Poje moški zbor. 3. Chopin: Nokturno. Svira gospica Schreinerjeva. 4. J. Prochazka: Tak si lepa... Sopran-solo poje gospica Drobničeva. 5. Anton Rubinstein: Koncert za gosli s spremljevanjem klavirja. a) Andante, b) Moderato assai. Svira g. Fran Serajnik, spremlja gospica Schreinerjeva. 6. E. Adamič: Po slovesu. Poje ženski zbor. 7. Loewe: Evgen, vitez plemeniti. Balada. Poje gosp. Schneider. 8. J. Pankner. Kukačica. Mešani zbor: Pevske zbornice vodi g. Rajko Vrečar. Po koncertu prosta zabava in ples. Svira celjska narodna godba. Vstopnina 1 K. Kdor hoče sedeti, mora razen vstopnice še kupiti karto za sedeže. Sedežne karte so za 1. in 2. vrsto 3 K; 3. do 7. vrste 2 K; 8. do 16. vrste 1 K; na balkonu 1-50 K. V predprodaji se dobe vstopnice in sedežne karte v trafiki g. Miklavca v „Narodnem domu“ in na večer koncerta pri blagajni, ki se odpre ob 7. uri zvečer.

Pevske vaje za učiteljski koncert v Celju se vrše na velikonočni ponedeljek točno ob 9. uri dopoldne ženski zbor, ob 3. uri popoldne točno mešani in moški zbor v veliki dvorani „Narodnega doma“. Kdor ne pride k vaji, ne more nastopiti. Za časa pevske vaje se prosijo, da nihče, ki ne sodeluje, ne pride v dvorano, ker bi sicer motil. Časa je malo na razpolago zato točno in zanesljivo. Note seboj prinesite, ker jih je odboru skoraj zmanjkalo, posebno moški in ženski zbor je pošel. Kdor ne bo pel, pa je dobil note, naj jih odda, da jih lahko drugi rabijo.

Celjski odsek „Prosveta“ se obrača na naše narodno občinstvo s prošnjo za prispevke. Pomen tega odseka za ljudsko izobrazbo je velikanski in vsakomur znan, vendar manjka temu odseku knjig in denarnih sredstev v doseg njegovega cilja. Prispevki naj se pošiljajo na naslov: „Prosveta“ v Ljubljani, „Mestni dom“ (s pripombo „za celjski odsek“).

C. kr. kmetijska družba štajerska priredi dne 5. maja v zdravilišču Rogatec-Slatina enodnevni informativni tečaj o varstvu rastlinstva za Spodnji Štajer. C. kr. kmetijsko ministrstvo je v to svrhu privolilo 300 kron subvencije.

Tečaj za gojitev zelenjavi se priredi na deželni sadjarski in vinoradniški šoli v Mariboru in sicer v času od 11. do 13. maja. Število vdeležencev tega kurza je določeno na 30.

Da bo celo občino zažgal, je zagrozil 38letni tesar Iv. Brunčko z Jančevega vrha pri Ribnici na Štajerskem. Vsled neke poškodbe Brunčko ni mogel več opravljati svojega posla in mu je na njegovo prošnjo občina Janežev vrh obljubila prosto stanovanje, preživlja naj se pa pri posameznih hišah, kjer naj opravlja domača dela. Delo pa Brunčko ni dišalo, zato je pisal županu Vranu pismo, da bo občino zažgal, da pride do zastojnega preživljanja. Občani so se te grožnje tako bali, da so stražili vas, Brunčko je bil pa pred mariborskim sodiščem obsojen na 15 mesecev ječe.

Duhovnik proti čitanju. V cerkvi pri Sv. Jakobu v Trstu so imeli te dni misijon. Bila je pridiga za mladence in pridigoval je slovenski duhovnik, ki je grmel proti čitanju listov ter vzklikal: „Liste iz roke in berite katekizem!“ Tako se vidi zopet, da so med slovenskim duhovništvom elementi, ki so ne le strašno omejeni, nego tudi skrajno nezavedni. Narodna ideja jim je paganska, nepotrebna, vse jim je odveč.

Smola Lloydove parobrodne družbe. Tekom treh ali štirih dni so Lloydovo parobrodno družbo zalede kar 3 nesreče. To je še višek „smole“. — Prva nesreča je fljaska, ki jo je Lloydova družba dosegla s svojo ovadbo proti lastnim uslužbencem sobarjem, ki jih je dolžila tatvine in ki so bili vsi oproščeni s motivacijo, da niso bili krivi. In te nesreče si je Lloydova družba sama

kriva, ker je tako lahkomišljno obdolžila svoje uslužbence. — Druga nesreča je ona, ki je zalede „parnik „Galatea“ v šibeniški luki, oziroma v vhodu v to luko. No, ta nesreča je še najmanjša. Parnik „Galatea“ je bil namreč sgrajen v tržaškem Lloydovem arsenalu še leta 1872. Slutil je torej celih 36 let. Torej le malo manj, nego najkonzervativnejši č. kr. uradnik. Ker mu pa po 36 letih niso hoteli dati „modre pole“ in ga djati v pokoj, ki ga je res častno zaslužil, si je pa sam poiskal pokoja na dnu zeleznega morja v šibeniški luki. „Galatea“ je bil eden najstarejših Lloydovih parnikov. In kakor znano, je Lloydova družba jako varčna na materialu. Če se pri kakem parniku kaj pokvari, se ne gleda nato, da je parnik dobro in temeljito popravljen, pač pa da je popravljen hitro in s najmanjšim stroškom, da je le parnik popravljen za dan, ko ima odriniti na potovanje. In ravno ta nemarnost za solidnost materiala, za temeljito popravljanje parnikov je povzročila že tretjo nesrečo malone eksplozijo kotla parnika „grof Wurmbrand“. Parnik „grof Wurmbrand“ odpluje iz Trsta nič manj nego po dvakrat na teden. Pluje do Gruža v Dalmaciji. Tam se ustavi nekoliko ur in potem se vrne v Trst. V Trstu se ustavi zopet nekoliko ur in potem zopet odpluje proti Gružu. Sme se skoraj reči, da se njegovi kotli nikdar ne shlade. In to službo je parnik nepretržno odpravljaj že več nego eno leto. Ni čuda torej, da je bilo železo, da je bil oklep njegovih kotlov že prežgan. In tako se je pripetilo, da se je pripetila nesreča na parniku „grof Wurmbrand“. Sicer ni ta nesreča bogve kako velika, vendar priča o stanju, v katerem se nahaja ta parnik. „Grof Wurmbrand“ je imel pripluti v Trst v sredo ob 8. uri zjutraj, a je priplul šele ob 5. uri zvečer. Kaj se je bilo pripetilo? Nekje pri Pulju se je nahajal parnik, ko je začel eden osmih kotlov puščati. Kaj je bilo? Kapetan je velel takoj pogasiti štiri peči in na to se je doglaval, da je bil eden kotlov počil: razpoka je sicer le mala; dolga je le kakih 10 cm, a visoka 1 mm. Na to je moral „grof Wurmbrand“ le s samimi štirimi ognji — torej le s polovico svoje sile naprej. — Da bi bila pa Lloydova družba preskrbela parnik, ki naj bi se z „Wurmbrandom“ vrstil v vožnji med Trstom in Gružem, bi bil „Wurmbrand“ temeljitješe popravljen, in bi se ne bilo pripetilo to, kar se je.

Širov sin. 17letni Hugon Fajdiga v Trstu je pretepal svojo mater, ker mu ni dala denarja za lumnjanje. Grozil ji je tudi z nožem. Zaprl so ga. Take so posledice slabe vzgoje!

Tatnata dekla. Zaprl so v Trstu zaradi tatvine deklo Matildo Rojina iz Dravlj pri Ljubljani.

Ustrelil se je v Zagrebu trgovec Josip Lederer, ker mu je šla trgovina slabo.

Zaprl so v Pučegi na Hrvaškem veleposestnika Pappa zaradi velikanskih sleparij in goljufij.

Slovenski mornarski podčastnik v Atlantskem morju utonil. Od 23. do 28. marca t. l. se je mudila avstrijska eskadra v Tangerju ob marokanskem obrežju v Afriki. Na ladji „Nadvojvoda Karel“ je bil vkracan med drugimi tudi „boomanat“ (vodnik) in topničarski instruktor Egidij Burger, doma iz Imstovce pri Brdu na Gorenjskem. Dne 26. marca ob 2. uri popoldan je Burger s še dvema tovarišema postavil na sprednjem delu ladje napravo za streljanje v tarčo. Delal je pripognjeno in pri tej priliki mu je padla kapa v morje, katero je hotel po najkrajši poti pobrati na morskem površini. V to svrhu se je spustil po debeli vrvi v morje, a ko je po vrvi pridrčal do morske površine, so valovi kapo odgnali že tako daleč proč od ladje, da jo Burger ni mogel več doseči, na kar se je začel poprijemati po vrvi, da bi se povselp nazaj na ladjo, a dospel je le do lin ob straneh ladje, tu so ga moči v rokah zapustile, a ne črhničavi besede, je padel nazaj v morje. Potem je še nekoliko časa plaval proti malim čolničkom, ki so bili privezani pri ladji, češ, tam se bo rešil, a žalibože le nekoliko metrov pred temi rešilnimi čolniči je Burger izginil pod vodo in se ni več prikazal na površje. Poskusi, da bi ga rešili, so se takoj pričeli, a zaman! O Burgerju ni bilo več ne sluha ne duha. Potapljalci, ki so precej nato preiskali na mestu nesreče dno morja, niso našli mrljca. Je-li prišlo Burgerju po padcu slabo ali ga je prijel krč ali celo požrl morskoli volk, to se bo težko kdaj dognalo. Burger je vstopil kot gojenec s 14. letom v šolo za mornarske podčastnike, katero je izvrstno dovršil in je potem avansiral od stopnje do stopnje. Služboval je še deveto leto; udeležil se je vojske na Kitajskem, kjer se je hrabro držal proti bokserjem. Bil je eden najprijadnejših podčastnikov; zaradi svojega mirnega in pametnega obnašanja je bil tudi

pri častnikih in moštvu zelo priljubljen; pa tudi blag in plemenit sin, podpiral je s svojo skromno plačo mater, ki ga bo zdaj zelo pogrešala. **Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju** mestne občine ljubljanske od 5. aprila do 11. aprila 1908. Število novorojenčev 26 (= 33-80‰), mrtvorojencev 3, umrlih 28 (= 35-10‰), med njimi so umrli za daljšim kašljem 1, za jetiko 7 (2 tujca), za različnimi boleznimi 19. Med njimi tujcev 11 (= 40-74‰), iz zavodov 14 (53-70‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboli, in sicer: za škrlatino 1, za ušesom 1.

V kinematografu Edison na Dunajski cesti nasproti kavarni „Evropa“ se vidi od jutri nadalje do vstetega petka Kristovo življenje. Dasi je predstava izredno dolga, so cene navadne. Serija je krasna. Pri predstavi igra koralna godba.

Cirkus Colosseum prične jutri v nedeljo v Lattermannovem dreveredu s svojimi predstavami. Prva predstava ob 4. popoldne je dobrodelna za ljubljanske ubožce; druga predstava je zvečer. V ponedeljek sta istotako dve predstavi.

„Društvena godba ljubljanska“ koncertuje na velikonočni ponedeljek v hotelu „Južni kolodvor“ (A. Seidl). Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina prosta.

Velik koncert ljubljanskega sokrata na lok bo v ponedeljek v restavraciji „Narodnega doma“. Začetek ob 8. Vstop prost. Točilo se bo izvrstno Salvatorsko pivo in priznana izborna naravna vina.

Pijanost. Dne 17. t. m. zjutraj je prišel 50letni potovalec Franc Maček, pristojen v Ljubljano, v hišo št. 24 na Mestnem trgu ter hodil od stranke do stranke, češ, da išče svojo sestro. Ker te zjutraj ni mogel dobiti, je prišel zvečer ob deveti uri ter ponovil zjutrajšnje potovanje od stranke do stranke. Ker sestre tudi drugič ni našel, se je vlegel pred podstrešna vrata, odkoder ga niso spravili drugače, da so morali poklicati policijskega stražnika, ki je Mačka aretiraj, ker tudi njegovega poziva, naj se odstrani, ni ubogal. Ker je rabil pri aretaciji nepotrebne izraze, bo sedel tri dni.

V deželno bolnišnico so prepeljali včeraj zjutraj z rešilnim vozom Martina Sernjaka, zidarskega pomočnika, stanujočega na Illovi št. 38. Navedeni je dne 12. t. m. baje udaril z roko v neki gostilni na Dolenski cesti po mizi, kjer so ležale razbite steklenice in se obrezal. Ker je sedaj čutil hude bolečine na roki, katera mu je tudi močna otekla, so ga morali vsled tega prepeljati v bolnišnico.

Tatvina. Oskrbniku Pavlu Levcu na Žukovem posestvu na Cesti v Mestni log sta bili 15. t. m. ukradeni iz stanovanja dve zlati broži in več drugih stvari, v vrednosti 11 K 93 v. Osumljenec so znani.

Utonila je snoči v gnojni jami na vrhu posestnika Ludovika Slaka v Malih čolnarskih ulicah št. 12 dveletna Ivana Zaplotnikova, hčerka posestnika Ivana Zaplotnika. Deklece je imela v oskrbi stara mati Frančiška Zaplotnikova, kateri se je bilo dekletce izgubilo in zašlo na sosednji vrt ter padlo v jamo. Poklicani zdravnik dr. Födransberg je mogel konstatirati le smrt.

Izgubljene reči. Davorin Jenko, učenec I. a razreda, je izgubil Latinsko slovnico od II. državne gimnazije do Vodmata. Najditej se prosijo, da jo odda šolskemu slugi na II. državni gimnaziji.

Drobne novice.

— 20 milijonov odškodnine mora plačati berlinska mestna občina družbi podzemne železnice, kakor je sedaj po dolgotrajni pravdi razsodilo sodišče.

— Profesor Wahrmond bo začel koncem meseca maja zopet predavati na inomoškem vseučilišču.

— Velike povodnji v Ameriki. Reka Misouri je v svojem gorenjem toku preplavila celo pokrajino. Valovi so odnesli 12 vasi, nad 1000 farrem je uničenih, a utonilo je 45 oseb.

— Dvojboj Rauch - Medaković. Posl. dr. Medaković je imenoval za svoji priči dr. Lorkoviča in majorja Uselca. Govori se, da bo častno sodišče odreklo banu Rauchu sposobnost za satisfakcijo.

Razne stvari.

* **Sramotenje vojakov pri nas in v Ameriki.** Vojni urad je v Washingtonu dobil tožbo proti kapitanu Clark Dudleyu od 14. polka konjice. Imenovani kapitan je obtožen, da je vojaka Langa prisilil, da si je na hrbet privezal napisal „bad boy“. Da ga pa še bolj osramoti, mu je ukazal iti s napisom pred vojašnico v Boise, Idaho. Kapitan je obsojen v štirimesečno ječo, katero kazen bo vojni oddelek gotovo potrdil.

* **Francozi kot kadtilci.** Francoški tabačni monopol je nesel lani državi 377 milijonov frankov, t. j. za 6 milijonov več kakor prejšnje leto. Prodalo se je 2½ milijona kg smotk, skoraj ravno toliko cigarete, 28½ milijonov kg fino zrezanega tobaka. Nosilci so porabili skoraj 5 milijonov kg žnofanca. Požvečilo se je nad pol milijona kg tabaka. Najbolj razširjeno je kajenje cigaret. Dočim se je leta 1872 prodalo komaj za 1 milijon frankov cigaret, prodalo se jih je lani za 72 milijonov.

* **Madžarizacija z Vanderbiltovim denarjem.** Grof Szecheny je že pokazal, da zna rabiti denar svoje bogate žene. Z ženinim denarjem si hoče pridobiti politično ime. Ko je prišel v svojo graščino, sprejel je deputacijo občinske oblasti ter ji izročil 25 000 K za občinsko otroško zavetišče ter izjavil: „S tem dam prvi del svojega obola za madžarizacijo v občini, v kateri prebivajo večinoma Slovaki. To je šele začetek za veliko delo za prosep pomadžarovanja.“ — Potemtakem je Američanka Vanderbilt žrtvovala svoj denar za namene, ki ji ne bodo pridobili simpatij v Evropi.

* **Kdaj se začne nedelja?** Najvišje nemško sodišče, v katerem sede najboljši pravniki cele Nemčije, je imelo nedavno rešiti vprašanje: Kdaj se začne nedelja? In čudno, kakor je to že navadno v življenju, so tudi tukaj bili pravniki drugačnega mnenja kakor lajki. Vprašajmo kogar hočemo, vsakdo bo rekel: nedelja se začne o polnoči, ob 12. uri med soboto in nedeljo. Toda glasom razsode najvišjega nemškega sodišča to ni res. Nedelja se začne šele ob solnčnem vzhodu, dočim noč med soboto in nedeljo ni ničesar drugega kakor noč med dvema delavnikoma. Ljudstvo ne začne nedelje praznovati ponoči, temuč šele, ko se zjutraj vstane.

Telefonska in brzojavna poročila.

Kdo bo gališki namestnik? Dunaj, 18. aprila. Grof Goluchowski se je v Rimu napram pisniku »N. Fr. Presse« izjavil, da ne misli več stopiti v politično življenje. Sicer mu ni še nihče dosedaj ponudil mesta gališkega namestnika in če bi se mu tudi ponudilo to mesto, bi ga on odklonil, ker neče imeti več s politiko nobenega opravka.

Praga, 18. aprila. »Narodni Listy« javljajo, da se sedaj vse kandidature za mesto gališkega namestnika v ozadju. Edini resni kandidat je dr. Bobrziński. Bobrziński je 59 let star, tajni svetnik in profesor na vseučilišču.

Jubilejni sprevod na Dunaju.

Dunaj, 18. aprila. »Zeit« poroča, da se bodo slavnostnega jubilejskega sprevoda udeležili plemiči vseh narodov, tudi Madžari, samo Čehi se bodo absentirali. Pod pritiskom javnega mnenja na Češkem se tudi fevdalna gospoda ne bo upala udeležiti sprevoda, ker bi jih sicer ves češki narod bojkotiral.

Areacije v Galiciji. Lvov, 18. aprila. Iz Przemysla javljajo, da so tam aretovali 27 maloruskih socialnih demokratov, ker so na ulici klicali: »Sičinski naj živi. Potocki naj v grobu gnije.«

Zaplenjeno orožje. Lvov, 18. aprila. V Haliču so zaplenili dva zaboja, v katerih so sumili, da je orožje. Ko so zaboja odprli, so se prepričali, da so napolnjeni z Browning-revolverji. Napovedane protipoljske demonstracije.

Lvov, 18. aprila. »Dzienik Polski« poroča, da nameravajo Rusini o velikonočnih praznikih prirediti velike protipoljske demonstracije, ter pozivlja vlado, naj okrene vse potrebno, da prepreči velike izgrede.

Profesor Wahrmond. Inomost, 18. aprila. Profesor Wahrmond bo meseca maja zopet prišel na vseučilišče s svojimi predavanji. Med vlado in klerikalec se je baje v tem oziru sklenil kompromis.

Ogrski ministrski predsednik na Dunaju.

Budimpešta, 18. aprila. Ogrski ministrski predsednik dr. Wekerle pride 23. t. m. na Dunaj, kjer ga sprejme cesar v posebni avdijenci. Wekerle se na to udeleži skupnih ministrskih konferenc.

Telovadno društvo „Sokol“ v Ljubljani.

Bratje Sokoli! Pogreba dolgoletnega našega člana br. Frana Kollmanna se udeležimo korporativno z zastavo. Zbirame se v ponedeljek ob 9. pop. v društveni telovadnici, od koder odkorkamo na Mestni trg. H kar najmnogobrojnejši udeležbi Vas vabi odbor

Urbanov ulnjak.

Kakšno jutro je! Solnce se smeje na nebu, in zlato lce mu žari, kot da je na svatovščini. Vozi se po sinjem nebeškem polju, in oblaki ginejo, kadar se napijejo na solnčni svatbi jasne toplote. Vse naskoli planiti in gori, kot bi se vnele in zagorele silne snežene gromade. In solnce se lesketa radosti in razposajene sreče, ognjene in žarke poljube siplje v pozdrav svoji nevesti, razkosno ovcenici zemlji, ki se je oblekla v pisano krilo in si rdečega cvetja zataknila za pas. Kakšno jutro je!

In polje! Glej, kako se je zgrnilo v daljavo, glej, kako je narastlo in se zalilo kot mlado dekle, razpasano in kipeče čvrstega zdravja. Kamor nese oko, morje samih rož in zelenih listov in lasnatih trav, kot bi si deva postila na livadi in bi dihala, in njeni razpletjeni lasje se zibljejo in plapolajo v rosnih sapi. Cvet šepet s cvetom in se klanja in giblje, in kadar zapiha veter, tedaj se zdi, da hite cvetovi po polju od enega konca do drugega, se spodikajo in padajo in zopet beže v urnem objemu. In ob strani se lije žito v zelenih valovih, visoka, sočna in temnomodra rž se gosto pretaka, in njeno klasje se maje, klasje cvete. In po tenkih bilkah, z žilami predeljenih, se vzpenja na zelenih nogah beli slak, kot bi jezdil, kot bi napival z lilijastimi kelihi. Globoko pod klasjem, spodaj tik nad zemljo, v razorih se gosti živordeči in košati mak. Višnjevce plavice gledajo izmed žita, drobne vijoličaste cvetlice pa so njivo prepregle na široko, skrivajo se in blešče, da so videti njive tako bujne in šarene, gidezave, a vseeno priproste.

Sredi polja, na podolgasti plani je stal Urbanov ulnjak, med njivami. Star in sključen, kot da se je nagnil pod mahovito streho, ki je sedela kot zelena kučma na njem, je stal že od nekdaj na polju, sredi vedno se spreminjajočih, živih travnikov, med zelenimi in zlatimi in belimi njivami. Samo ulnjak ni cvel tel spomladi, bil je star in priklonen sredi rosnega cvetja in bohotno kipečih žit, poleti ni gorel in jeseni ni umiral. Živel je vedno. Noč in dan je vrel in šumelo v njem, zvenelo je, kot bi pele tenke, tenke strune, in bučalo je, kot bi odmeval globok, nizek bas.

V ulnjaku je bilo mnogo panjev, vrsta nad vrsto, panj pri panju, in vsak je bil kraljestvo samo zase. Ulnjak ni cvel, a dehtel je pozimi in poleti kot najslajše rožice. Dišalo je iz nizke, lesene kočice, in kdor je šel mimo, se je ustavil in podihal proti ulnjaku.

Na pomlad, ko je solnce stopilo sneg in začelo zvoniti z belimi zvončki, so se začele gnesti čebele iz panjev, in opoldne, v zlatem dnevu se je potegnil na plan dolg, živ in pojoč curek brez konca. Vilo se je iz ulnjaka in pod solnce, in bilo je samo življenje in samo ženitovanje vso pomlad in vse poletje. Ko pa je zavetela ajda, so se spremenile njive v bele in rdeče pasove, z njimi se je opasalo polje, in na njih se je gostilo in pilo jezero čebel. Pile so in se potapljale v rožno morje, a nad njimi je plaval lahna megla, vsa napojena in prepletena s solnčnimi žarkmi.

Bistro in čisto je nedeljsko jutro, in kot srebrni mir plava nad poljem, zemlja je pokojna, njiva se odpočiva od truda in v sladkem, prijetnem veselju se zaganja žito in teče po lebah in razorih. Urban se je vrnil od jutranje maše; iz cerkve na nasprotnem gričku jo je vrezal naravnost med žita, in po mejah, med škranjčki in makom je prišel do ulnjaka. Sedel je na klopecu in čakal. Čebele so šumno škropile iz panjev, izginjale v solnčnem zraku, a od nasprotni strani so se zgrinjale le vedno nove čete opranih delavk. Kadil je in objemal z obema rokama z željčki obito pipo. Bil je sključen in obrnjen s hrbtom proti solncu, ki je goreče pripekalo Urban v stare ude. Po zarjavelih licih in obrti bradi se je potegnil večkrat z roko in skoro nejevoljno pogledaval na žareče nebo, kjer je kipele in se razlivala kot curek pesem poljskega pevca. Vrbana je prekinilo v njegovi razmišljenosti pokaljevanje.

Tam sta stala na stezi pod ulnjakom, pod gričkom dva mlada hlačmana; prvi je imel klobuk z visoko štulo, drugi pa je bil pokrit s suknjeno čopasto kapo. Stala sta in gledala Vrbana, oba sta držala palce v ustih in požirala slino. Urban jima je pokimal z glavo, pa ni hotel spoznati in ogovoriti maličev, ki sta tako nilo gledala na ulnjak. Nazadnje sta se mu zasmilila.

»Jernejček, ali bi rad čebel? Kar klobuk nastavi! Mali se je kisló zasmejal in dregnil svojega tovariša.

»No, Nace, kaj pa ti! Ali je Tjade že zdrav?«

Mali kapar je potegnil palec iz ust in povedal zelo na glas:

»N-hm! Je! Sem dol pride k vam. Naju je poslal pogledat, če ste tukaj!«

»Glej jo, kapo kosmato! Zakaj pa nista takoj rekla! Gora zelena!« In Urban je vstal in se obrnil proti ulnjaku. Onadva sta jo ubrala po gričku in v trenutku sta stala zraven Vrbana, ki je odpiral ulnjak. Zadišalo je iz temnega, nizkega prostora po medu, in fantiča sta odprla usta in se smejala.

»A ga bomo pokusili?« je govoril in odpiral skrivaj in obrnjen proti temnemu kotu leseno posodo, v kateri se je bleščala gosta tekočina.

»Spoti, drugače ne bo medu,« je rekel Urban in potisnil od sebe mlada znanca. Tedaj pa se je tesni prostor v ulnjaku še bolj zamračil, na vratih je stal postaren možiček, in prva beseda mu je bila:

»Sapralot, Vrbane, saj ti ne bo dosti čebel, če boš imel takšne goste!« Vrbane je vzdignil glavo in se začudil:

»Glej ga, Tjade, si že tukaj! Tako presneto mi je že bilo dolgačas, da ne morem povedati! Ampak, da si le prišel!«

In potem se je začela govorica in je tekla brez konca. Včasih se je za trenutek ustavila, pa je že Tjade pokimal z glavo in nadaljeval: »Ampak, Vrbane, take pa še ne kot tisto leto, ko je zgorela Čarmanova in Grogova hiša! Take pa še ne!«

In Vrbane je srčneje stisnil okovano pipico in se vzdignil, pa pokazal proti ulnjaku:

»Vidiš, tamle imam za spomin vse naslikano, kot se je zgodilo!«

In oba moža sta vstala in se vstopila na sredo pred ulnjak, v najgostejši roj, kjer so se vrville čebele in se zaletavale vanja. Stara prijateljica pa sta kadila in gledala in se spominjala vaških dogodov, kot jih je ovekovečil na končnice, na panje vaški živopisec, Husov Gašpar.

In Vrbane se je zamislil v tisto dogodbo in je začel praviti Tjadetu, ko pa mu je ugasnila pipa, je nadaljeval Tjade pripovedovanje. Tako sta si krajšala čas Vrbane in Tjade.

»Hudo je bilo tisto leto. Že na pomlad je kazalo, da ne bo dosti prida. Kar pred Veliko nočjo je prišel skozi vas siv bradač in je povedal, da to leto se bo nekaj zgodilo, kar bo zelo strašno. In potlej je gorelo po vaseh kar po vrsti. Zjaj eno noč za Savo, pa gori za Kranjem, pa zopet v hribih. Tisto noč, ko je pogorelo pri Čarmanu, mi kar nekaj ni dalo zaspati. »Vš, vš, vš« — je šumelo okoli mene, zatisnil sem oči in zavpil, pa me je že nekaj pošetelalo za pete. »Al' boš; sem dejal, pa me je tisto prišlo za nos. »Ali je Peter doma,« sem zaslišal. Pogledam, pogledam, nikogar ni bilo pri meni. Ti presneta reč, pravim, saj vendar ne spim. Pa vstanem, in koj se mi je zazdelo, da na vaši nekaj prasketeta. Kar skočil sem k lini, in — — — Kar sem zagledal, je bilo tako čudno, da ni povedati. Rdeč petelin je skakal po Čarmanovem hlevu! »Hojo — hojo,« sem zaklical, in na to, kot bi mi odgovoril, je zapel tisti petelin: Kikiriki! — Jaz dol, pa od doma. Nisem še od hiše sto stopinj, pa je že vse v ognju. Hlev in hiša, vse gori! Kar brez sape tečem na vas, letim, in ko tako letim, se zakadi vame tisti beli bradač. Bežal je od ognja in nekaj je stiskal pod pazduho. Nisem vedel, zakaj in kako, pa ga treščim in vržem ob tla. »Požigalec,« sem zupil, »primite požigalec!« Kar vse črno se je zgrnilo ljudstva naenkrat okoli naju, in so ga prijeli, in tam so že stali žandarji. Planil sem naprej, in zdaj je že bilo vse krvavo in rdeče, cerkev in hiše. Bilo je grozno, kako je skakal plamen po slamnati strehi od slemena do slemena. Živa ognjena kača se je po dolgem zazibala, dva-trikrat zaporedoma, se nazaj potuhnila, postavila se hipoma kviku — in zagorelo je v visokem stebri, dokler se ni takoj na levi in desni postavil še višji steber zraven njega, da je bila cesta med hišami sredi gorečega svitka. In sicanje, prasketanje in vriščanje razdivjane ognjene sile si slišal — in tako divlje!«

Vrbane je pripovedoval zelo živo, zraven pa je brez prestanka vlekel iz pipe in gledal na končnice, na panje, kjer je bila naslikana cela dogodba. Tjade pa je kimal z glavo in ponavljal: »Vič ga kapopak!« Smehljaj se je in s pestjo vlekel po sivem licu, bodel s prsti v ušesa in godel: »O, to pa, no, no!« In ko je Vrbane končal, sta vprla oči v končnice, in tam je bilo na prvem panju videti dedca z rdečim petelinom, ki ga spušča na slamnato streho. Človek je črn in kosmat, in ima na glavi visok klobuk, za trakom pa dva zakrivljena roga. — Na drugem panju je gori hlev, rdeč petelin stoji na vrhu strehe, peroti je razpel in ima odprt kljun; tam pa stoji zapisano: Ogenj. In spodaj sta dva žandarja z nasajenimi bajonetmi in imata uklenjenega požigalec, ki ima na hrbtu zapisano: Ta bode visel!

In tako je ves ulnjak poln vaških povesti, kot naslikana vaška kronika. Na eni vrsti panjev so naslikani svatje, ki se peljejo k poroki, in za klobuki imajo šopke, velike kot drevesa, nevesta pa ima srebrno krilo in zlate čevljičke.

»To je naša Micka,« pove Vrbane. »Pa Rožmanov Andrej,« pristavi Tjade. »Taktat je bilo pa res lepo! Kar plesal sem, tako sem bil vesel! O, pa Husov Gašpar, to ti je bil prvi! Vse je vedel, kar si hotel, in petj je znal, in nevesti je tako zapel, da se je zjokala vpričo gostov.« In Tjade pomaje z glavo in se smehlja in se spominja neveste Mieke z zlatimi čevljički. »Vič no, pa je že tudi umrla. Mati je prišla ponjo. Ko jo je prišla kropit, se je mati zasmejala na odru, in Micki se je zdela, da se ji mrzla pajčevina plete okoli senc. In za teden dni je šla za materjo.«

Vrbane maje z glavo in Tjadetu bi rad povedal nekaj novega, česar oni ne ve. Ali ne more se domisliti in zato začne praviti dolgo zgodbo o gostiški pravdi, ki so jo imeli z Goščani. S pipo kaže po panjih, kjer so naslikane vse važnejše zgodbe. »O, to je bila dolga pravda, tekla je leta in leta, in ko je bila končana, niso vedeli ne ti, ne oni, kdo je dobil. Šlo je za pašo v gmajni, in potem so letali na sodnijo v Loko vsako soboto, skoz dva rodova, in šele v tretjem je bilo razsojeno. Vidiš, tale, ki priča, je stara Meskulja; malo je hroma, desno nogo ima bolj debelo od leve, in zato jo skriva pred sodnikom, ker jo je sram. O, to so bili časi! Takrat je tekla Sora prav notri pod vasjo, sedaj pa je sredi polja...«

In začne zopet pripovedovati Tjade o fantu, ki se je šel ženit, in ni mogel dobiti neveste. Hotel je biti zal, zato je zataknil za klobuk vse polno rož, okoli in okoli. Dekleta pa so se mu smejala, in vsaka mu je ušla, in od takrat so mu rekli »pannan Janez«. Nazadnje jo dobi, Polinovo Majdo, ki je vedno govorila, da se bo omožila predpustom. Šla sta k župniku, in gospod ju je spovedal in rekel, naj se pripravita na smrt.

»Koliko si stara, Majda?« je vprašal.

»Trikrat dvajset.« Janez pa ni vedel, ker ni štel let. In župnik je dejal Majdi, da je še premlada. Potem je čakala in hodila spraševat, dokler ni umrla...«

»Da, to je bila večna nevesta,« opomni Vrbane in pogleda po polju, kjer se vedno bolj zlati in spreminja visoko žito. Gleda ne nebo in vidi vso bleščečo nebeško plan, in prepelica se oglašja v pšenici, in kosce kleplje.

Tudi Tjade je utihnil. Sedi zopet na klopi, in se je zamislil in stisnil vase. Stara tovariša sedita in mislita, spominjate se starih časov, ko sta šla nosila rože od svojega dekleta, in Vrbane bi se rad razmislil, vstane in stopi k ulnjaku.

»A, glej, da nisem pozabil! Saj si ga poznal Naceta z Gore! Kdo bi si mislil!«

In Tjade povzame: »A Naceta? ki je zgorel v ulnjaku? To ti je bila nesreča!«

Vrbane pravi o Nacetu, da ga je vrag zmotil, da je šel k obhajilu, a mestu da bi zaužil hostijo, jo je zavezal v ruto in jo dejal v panj. In bilo je zato tisto leto medu, da je tekel iz panjev. Vse satje je bilo polno, trikrat je porezal satje, pa čebele so ga zopet nanosile in zalile. A na jesen — Nace je prodal med in se napil. Spal je v ulnjaku, in tisto noč je začelo goreti. Zgorelo je vse, ulnjak in čebele in Nace. Stara prijateljica strmita in majeta z glavama in kličeta Boga, naj se usmili grešnega čebelarja. In nazadnje se še spominata vaškega živopisca, Husovega Gašparja, ki je tudi že moral umreti, in ga je bilo tako škoda. »Vse je znal naslikati. Če je videl človeka, pa ga je lahko posnel.«

Nato vstane Vrbane in gre okoli ulnjaka. Zelo čudno se mu zdi, da ne roji »požigalec«; v tistem panju je prvenec in že tri dni se pripravljala, da bi zletel. Solnce gre višje in višje, že je visoko nad poljem, in razgoreli in razbleščali so se travniki in njive. Tudi Tjade vstane, ker mora domov. Težko hodi, in počasna mu je stopinja.

Moža se poslavljata in si obljubita, da prideta popoldne zopet skupaj, že hoče oditi Tjade, ko se sliši presumljiv jok. »Jernejčka je čebela piknila.« Prikiči Nace po griču, in možje gredo na pomoč malemu mučeniku. Ravno na usta ga je pičila, in moža imata mnogo truda, da utolažita Jernejčka. In potem se razidejo, Vrbane se vrne sam k ulnjaku in zopet misli in čaka. Po polju med njivami hodijo kmetje in ogledujejo žita, beli deklji predpasniki se bele po mejah; tam hodijo vaše lepote in trgajo mak in druge poljske rože. Vesel smeh zveni čez polje, včasih priplava po vedrem zraku glas zvona, in bolj in bolj zlata je nedelja, žarnej je svetli dan, ki se smeje nad poletno krajino.

Pisalno mizo

zelo elegantno, prodam takej radi odpotovanja. Ogled ob poljubnem času: Gosposke ulice št. 5, III. nadstropje. 1348-2

Brivnica

dobro idoča, v lepem kraju na Primorskem, brez konkurence, s sedežem c. kr. uradov, nastanjenim pehotnim vojaštvom, se zaradi bolehnosti takej prodaj. Cena 500 kron. Vprašanja na upravništvo „Slovenskega Naroda“. 1333-2

Trpežen, močan

VOZ

(parizar) je cenó napredaj v skladišču opeke na Trnovskem pristanu št. 1 v Ljubljani

Karel Jelovšek. 1315-4

Prodajalec usnja

ali čevljar, dobro izvežban v računanju, se takej sprejme. Plača po dogovoru.

Poizve se pri g. Mateju Oblaku na Kongresnem trgu št. 6 v Ljubljani. 1326-3

Posojila za vse stanove

na osebni kredit ali proti vkupitbi po bančnih usancah in eskomptiranju menio posreduje strogo solidna in zanesljivo domača firma proti 5-6 1/2 % obrestim in nesnatim posredovalnim stroškom. Predplačila (Vorsepen) se ne zahtevajo. Hitra in najtočnejša izvršitev zajamčena. Ponudbe pod šifro „Najcenejše posojilo“ na upravništvo „Slovenskega Naroda“. 1370-2

Prirodna arzenoželjeznata voda RONCEGNO

Prav uspešna ob malokrvnosti, kožnih, živčnih, ženskih boleznih, zdravniško jako priporočena. Zdravljenje doma (s pitjem) pripravno za vsak čas. Napredaj po vseh lekarnah in zalogah vod. Znamenito kopališče in značno zdravilišče (Južno tirolsko 1 1/2 ure železnične vožnje od Tridenta). Zdraviliški dom Grand hotel de bains in parki. Odlične hiše 1. vrste v prekrasni leži (535 m) z velikimi 150.000 štirj. metrov obsežnimi jelovimi gozdi. Impozanten pregled čez dolomite. Milo planinsko podnebje. 1293-3. Sezija od 1. maja do oktobra.

Pod ugodnimi pogoji se da v najem ali pa tudi prodaj

restavracija Josip Ažman v Bohinj. Bistrici.

Restavracija leži ob novi železnici, ima 2 veliki gostilniški sobi in 13 sob za stanovanje, hlev, prodajalnice za mesarja, več zemljišča in gozd. Posebno pripravno je tudi za fjakarijo.

Kupci naj se obračajo naravnost na gospodarja. 1245-7

Pozor! Pozor!

Kavarna „Leon“ V Ljubljani 299 16 na Starem trgu št. 30 vsak torek, četrtek in nedeljo vso noč odprta.

Na razpolago je najnovejši ameriški biljard in električni klavir. Z odličnim spoštovanjem Leo in Fani Pogačnik.

Klavir

lep Mignon se cenó prodaj v Ljubljani, na Martinovi cesti št. 10. 1337-2

Kuharica, izvežbana v vseh strokah gospodinjstva, gostilne, posestva, trgovine, išče dobro vpeljano

GOSTILNO na račun

manjšo ali večjo v mestu ali na deželi v bližini kolodvora ali farne cerkve. 1336-2. Ponudbe pod „M. M.“ na upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Sprejme se takej 14letnega, zdravega dečka v prodajalnico jestvin v Barkovljah pri Trstu kot

učenca

Naslov pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. 1344-2

Zdravilišče Bled!

Dve novozgrajeni (vsaka za eno rodino) s 5 sobami, kuhinjo, verando, balkoni, vrtom, elegantno opremljeni, se prodasta. Krasna lega, izgled na jezero in planine.

Naslov pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. 1340-2

V restavraciji pri „LEUV“ se toči vsak dan črno

1305-3

bavarsko pivo v sodcih in steklenicah.

Družabnik

s 50-100.000 K in dejansko vdeležitvijo, za opravljanje blagajniškega poslovanja in korespondence, se išče v dobro uvedeno lukrativno trgovino na veliko. 1311-3

Cenjene ponudbe na naslov: Pavel Rathkolb v Graecu, Rösselmühlgasse 18.

Istrijske vinske kleti firme

Pietro Rocco & Comp. v Rovinju 1115-10

priporočajo vina lastnega pridelka, terane, modkate, refoske in refoske najfinije kakovosti ter najfinije, najčistije vinske tropinove, errant v sedeh od 56 litrov naprej franko na postajo ali kopališče Rovinj po najkulantnejših, najnižjih cenah. Vzorcei na zahtevo zastoj.

Švicarsko vezenje

∴ v veliki izbiri ∴ priporoča po nizki ceni

Anton Šarc

Ljubljana 974 11 Sv. Petra cesta št. 8.

Rogaška Slatina

Štajersko.

Železnica, pošta in telegraf.

Čarke kopališče, moderno urejeno zdravilišče s vodo.

Kopališče Styria, novovpeljane kopeli s ogljikovo kislino.

Preizkušene zdravilišče za želodčne, črevesne, bolezni na jetrih in v ledicah, kron. zagatenje, hemoroide, kamen, odebelelost, sladkosečnost, protin, katarje v požiralniku in jabelku, slabostim srca. Zdravilni vrelo, podobni onim v Karlovi varih in Marjinih varih. — Dietetsko in terapevtsko zdravljenje. Električna razsvetljava. Lift. Moderna kanalizacija.

1353-1

SVETOVNOSLAVNI FERNET-BRANCA

tyrdke FRATELLI BRANCA v MILANU

EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU
JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODOŠNA GRENČICA NA SVETU!
Neutrpljiva v vsaki družini! Dobiva se v Ljubljani pri: J. Buzzo-
linju; Anton Staculu; slaščičarni Jak. Zalaznika.

Spretnega stenografa

večega slovenske in nemške steno-
grafije, sprejme pisarna dr. Frana
Bratčiča in dr. Mateja Pretnerja,
odvetnika v Trstu. Strojepisni imajo
prednost. 1327-3

Käthe voda za prsi.

Senzacionalno sredstvo v do-
sega čarobnih prsi. Käthe
voda za prsi se rabi samo
zunanje. Zajemeno neškod-
ljivo. Steklenice po 3, 5
in 8 kron poštne proste.
Diskretno pošilja po po-
vzetju. 2316-41
Käthe Menzel na Dunaju XVIII
Schulgasse 3, 1. nadst. 11.

Ključavničarstvo Ign. Fasching-a vdova

Poljanski
nasip šte. 8.
Reichova hiša.
Izvrstno in
solidno delo.
Cene zmerno. Popravila se točno
izvršujejo.

Modno blago

voleno in pralno,
damsko in moško, platno, damasti, na-
mizni prtji, brisače, blago za srajce in
vsakovrstno drugo platneno in pavolnato
blago, stalnobarvni

ZEFIRI

prekrasnih modnih vzorcev za srajce,
oblačila itd. samo dobre, preizkušene
kakovosti, priporoča

Razpošiljalnica za platneno in modno blago

V. J. Havlíček a bratr
Poděbradi na Češkem.

Mnogo pohvalnic. Naročila za več nego
15 kron pošiljamo poštne prosto. Za-
vitek s 40 metri pralnega blaga za 18 K
franko. 766-8

Umetni in trg. vrtnar Ivan Bizovičar

Ljubljana
Kolezijske ulice 16

1279 2 se priporoča za

nasaditev vrbov, parkov in
balkonov. — Velika izbira
cvetličnih in listnatih rastlin,
vrtnic, prezimljujočih cvetlic
(perene), krasna cvetlična
grmovja, konifere, cvetlice
za okna in balkone.

Izvršuje šopke, vence in
bukete za razne prilike.

Delo umetniško okusno in po
solidnih cenah.

Trgovina s cvetličami itd.

Naročila na deželo hitro in vestno.

Vodovodi

kanalizacije, kopališke naprave

„Ottoman“ tukaj, „Ottoman“ tam,

povsod me iščejo,
povsod me ljubijo.

Projekti in izvršitev pri domači
specialni tvrdki
(tehn. zved. mnenja ob poveritvi
gradbe zastoni).

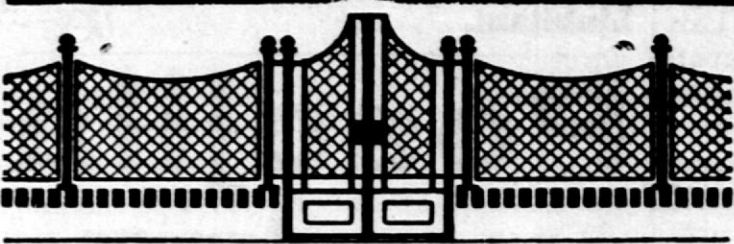
Inženir - hidrotekt

3664-50

Konrad Lachnik, Ljubljana

Beethovenove ulice šte. 4.

Brzjavlj: Lachnik-Ljubljana.

Hutter & Schrantz d. d.

Dunaj Mariahilf in Praga-Bubna. 1078-3

OGRAJE, PLOTI ZA PARKE ZA DIVJAČINO,
BODEČA ŽICA, ŽICASTI MODROCI, ŽELEZNI PO-
STELJNAKI. PRORAČUNI, ZASTONJ.

Slivovka

tropinovec

1296-3

kranjski brinovec

se dobi v sodih od 60 litrov naprej po
prav primerni ceni v zanesljivi ka-
kovosti v

veležganjarni in
rektifikarni sadja

M. ROSNER & Co., Ljubljana
Sp. Šiška, poleg Koslerjeve pivovarne.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fondi: 38,242.074-78 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 91,936.993-72 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančni hiši
v Gosposkih ulicah šte. 12.

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombinacijah
pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena
druga zavarovalnica Zlati je ugodno
zavarovanje na doživetje in smrt z
manjšajimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let
pravo do dividende.

Zavaruje poslopja in premoženje proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škodo cenjuje takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatke
podpore v narodne in občnkoristne
namene.

Podružnica v Splitu. Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Podružnica v Celovcu.

Del. glavnica K 2.000.000.

Stritarjeve ulice šte. 2.

Rezervni fond K 200.000.

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po

4 1/2 %

21-45

Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst po kulantnem kurzu.

Delniška družba združenih pivovaren Zalec in Laški trg

priporoča svoje

Specialiteta:

izborna pivo. črno pivo „Salvator“.

Zaloga v Spodnji Šiški. — Telefon šte. 187.

757-8

Pečljatve na dom sprejema restavracija gosp. F. Križnik „Narodni dom“, Ljubljana. (Štev. telefona 82.)

Narodna knjigarna

Ljubljana, Jurčičev trg 3

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami.

P. Zajec Ljubljana
Starl trg 26

priloga
svoj dobro urejeni
:: optični zavod ::
kakor rana očala,
ščitnice daljnogleda
toplomarje, urko-
marje itd. Očala in
ščitnice se napravijo na-
tančno po zdravniškem
receptu. 16

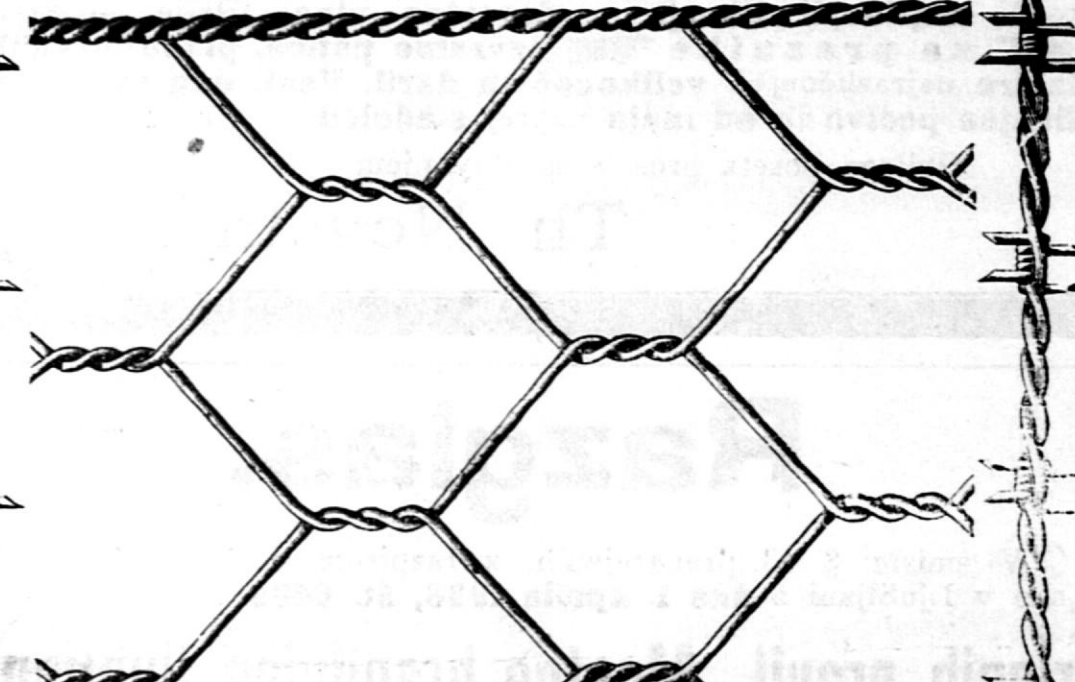
Velika zaloga
rasnih
žepnih in stenskih
ur

urliki za optično blago in separatni ceniki ur in
zlatnine se razpošiljajo franco.

Samo 6 dni
Havre-New York
Francoske prekomorske družbe.
Edina najkrajša črta čez
Bazel, Pariz, Havre v Ameriko.
Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje za vse slovenske pokrajine
samo 349 11

Ed. Šmarda
oblastveno potrjena potovalna pisarna
Ljubljana Dunajska cesta 18 Ljubljana
v novi hiši „Kmetijske posojilnice“, nasproti gostilne pri „Figovu“

Najcenejše žičaste pletenine za ograje.

Večkrat sukane v ognju pocinkane žičaste ple-
tenine posebno pripravne za
ograde parkov za divjačino, vinogradov, drevesno itd.
za varstvo proti zajeom, za pasje obore, v varnost proti
toči, za fazanarije, ptičnike in kletke, najboljše žičevje
za igrališča lawn-tennisa, do treh metrov širokosti v
zalogi, za Rabičeve stene, Monirjeve gradbe itd. itd. itd.
Pletenine se izdelujejo s 13 do 150 mm širokimi petljami in iz
različno debele žice, ki se šile po spletenju pocinka v
ognju in zatorej ne rjavi, kakor vse iz pocinkane žice na-
pravljene pletenine. Tudi bodočo žico za ograje v ognju po-
cinkano in različnih debelosti dobavljajo prav ceno.

Hutter & Schrantz d. d.
tvornice za sitarsko na Dunaju, Mariahilf
in klobučevin. blago in v Pragi-Buhna.
Prirodni vzorci in vsakršna pojasnila gratis in franco.
Dobiva se po vseh večjih trgovinah za železnino.
Specialiteta: patentni mački za smez
iz pocinkane železne pločevine. 1087-6

Naznanilo.

Podpisana dovoljuje si cenj. p. n. gostom, kakor sl. občinstvu v Ljubljani
in na deželi vjudno naznanjati, da je prevzela dobroznani

hotel „ILIRIJA“ v Ljubljani

in bode vodila to podjetje pod svojim imenom nespremenjeno dalje ter se po-
grudila, da ustreže vseskozi zahtevam in željam slav. občinstva.
Točilo se bode — kakor doslej — vobče priznalo dobro pivo iz Združenih
pivovaren Zalec-Laški trg, ter izvrstno plzensko pivo, ob nedeljah slovito
črno monakovsko pivo, dalje dobra pristna domača, štajerska in istrska
namizna vina. — Vina v buteljkah. 1308-3

Priznana dobra mrzla in gorka kuhinja
opoldne in zvečer.

Za prireditve zborovanj, veselja, banketov itd. sta na raz-
polago dva prostorna elegantna salona.

Dalje priporoča p. n. občinstvu na novo urejene, udobno opremljene
sobe za tujce.

Cene povsem primerne — dobra postrežba.

S prošnjo, da jo blagovolji slav. občinstvo počastiti z enakim zaupanjem,
kakor je izkazovalo dolgo vrsto let pokojnemu soprogu, tudi njej, se priporoča
za obilen obisk ter bilježi

z odličnim spoštovanjem
Marija Novak
hotelirka.

Največja zaloga navadnih do najfiniših
otreških vozičkov
in navadne do najfinišje

Žime.
H. Pakič
v Ljubljani.
Samo ena hiša in
polje in polje.

J. KEBER
trgovina z manufakturnim
in perlinim blagom
v Ljubljani
na Starem trgu št. 9
priporoča

vence in šopke
za neveste
ter
nagrobne vence
po izredno nizkih cenah.
Potrebščine za krojače in šivilje.
Potražem točno.

G. ČADEŽ
v Ljubljani
Mestni trg št. 14
polj. Urhovec manufakturne trgovine
priporoča 16

klobuke
čepice, razno moško perilo,
kravate, ovratnike itd.
Blago imam solidno, cene zmerno.
Potražem točno.

Odlikovan
s častno diplomom in zlato
kolajno na III. dunajski
== medni razstavi ==
1. maja 1904 pod pokroviteljstvom Nj.
ces. in kr. Visokosti presvetle gospe
:: nadvojvodinje Marije Josipine. ::

P. CASSERMANN
krojaška obrt
v Ljubljani, Selenburgove ulice šte. 3
se priporoča v izgotavljanje moških
oblek kakor tudi vseh avstr. uniform
po najnovejšem kroju.
Priznana solidno delo in zmerno ceno.
Priznana angleško blago je v največji in-
buri vedno v zalogi.

Najbogatejša zaloga in naj-
raznovrstnejše izbire
klavirjev in harmonijev
ina

Alojzij Kraczmér
izdelovalec klavirjev in sodne za-
prisoženi zvedenec
Ljubljana Sv. Petra cesta št. 4.

Vedno se v
zalogi
pripravi
na brezkupni
klavirji.
Pravna-
nem ubi-
ranje in
poprav-
ljanje vseh sistemov. Glavne
ustrope avtorja in L. Büsom-
dorfer na Dunaju, Gebrüder
Steingl na Dunaju, August
Förster v Ljubavi, Th. Mann-
berg v Lipskem. Za vsak pri-
meni klavir čisto jamčim.
— Najbolja in pocenost. —
Dolga plačila.

Pozor! Priporočam slav. občinstvu svojo **Pozor!**
ogromno zalogo umetno izdelanih

nagrobnih spomenikov

in črnega, zelenega granita, labradorja in belega
kararskega, kraškega in več drugih marmorjev; pre-
vzemam in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna
cokarna in stavbna dela. Preskrbujem slike za na
spomenike po jako nizki ceni. Imam v zalogi na-
grobne okvire. 1347-1

Ker delujem brez potnika ali agenta, prodajam na-
grobne spomenike po jako nizkih cenah.

Z velespoštovanjem
Ignacij Čamernik, kamnosek
v Ljubljani, Komenskega ulice šte. 26.

Št. 599. 1314-3

Razglas.
Mestno županstvo v Rudolfovem razpisuje službo

mestnega blagajnika

s začetno plačo 1600 K ter tremi petletnicami po 200 K. Po enoletnem za-
dovoljivem službovanju se potrdi blagajnik stalno v službi ter plača poviša
na 1800 K.

Službo bode nastopiti 1. maja 1908.

Dvojnega knjigovodstva ter slovenskega in nemškega jezika v govoru
in pisavi popolnoma zmožni prosilci naj vložijo z dokazili usposobljenosti in
izpričevali dosedanjega službovanja opremljene prošnje

do 25. aprila 1908

podpisane županstvu.

Mestno županstvo v Rudolfovem
dne 11. aprila 1908.
S. pl. Sladovič l. r.
mestni župan.

Narodna knjigarna
v Ljubljani, Jurčičev trg šte. 3
priporoča naslednja dela:

Io. Cankar: Aleš iz Razora.
Ta povest iz narodnega življenja je ve-
ležniva in spada med najboljša dela
tega pisatelja. Broš. K 1-50, vez. K 2-50;
po pošti 20 v več.

Ioan Lah: Vaska kronika.
Ta knjiga obsega več izvrstnih zgodovin-
skih povesti iz slovenske preteklosti in
sicer iz dobe turških vojak, kmetov
vstaj, reformacije in renesance. Broš.
K 1-70, vez. K 2-70, po pošti 20 v več.

Josip Jurčič: Zbrani spisi.
V 11. zvezkih so zbrani najlepši romani
in povesti tega znamenitega pisatelja,
ki se je s svojimi deli slovenskemu
občinstvu tako priljubil, kakor samo malo
drugih avtorjev. 1. Deseti brat. 2. Juri
Kosjak. Spomini starega Slovenca.
3. Domen. Juri Kobila i. dr. 4. Tihotapec.
Grad Rojtnj. Kloštarski kolnir. 5. Hči
mestnega sodnika. Nemški valpet. Sin
kmetkega cesarja i. dr. 6. Sosodov sin.
Moč in pravica i. dr. 7. Lepa Vida. Era-
sem Tatenbach. 8. Čvet in sad. 9. Doktor
Zober. 10. Rokovnjači i. dr. 11. Tugomer.
Veronika Desenlika i. dr. Vsa zvezka
velja broširan K 1-20, vezan 2 K, po
pošti 20 v več.

**Dr. Jos. Vošnjak: Zbrani dra-
matični in pripovedni spisi.**
II. Doktor Dragan, drama v petih de-
janjih. Broš. 1 K, po pošti 20 v. več.
III. Lepa Vida, drama v petih dejanjih.
Broš. 1 K, po pošti 20 v. več.
Dr. Vošnjak ni samo jako priljubljen
pripovedovalec, marveč tudi eden naj-
boljših slovenskih dramatikov. Njegovi igri
Doktor Dragan in Lepa Vida sta dosegli
na odru najvišje uspehe. Ves čisti dobiček
je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda.

Novi obrtni red.
Slov. izdaja. 1 K, po pošti 1 K 10 v.

Novi vinski zakon,
ki ga mora imeti nabitega v svojih
prostorih vsak gostilničar, vsak kavarnar,
vsak vinotrase in vsak vinogradnik.
Cena 70 v, s pošto 80 v.

Uzorna pravila
za obrtne zdruge.
Cena 50 v, s pošto 60 v.

Uzorna pravila
za pomočnike zbornice.
Cena 30 v, s pošto 40 v.

Fr. Lipič: Strahovalci dveh kron.
Zgodovinski roman iz dobe velikih bojev
med beneško republiko in turškimi cesar-
stvom, v katerih so igrali hrvaški in slo-
venski pomorski roparji znamenito vlogo.
2 zvezka. Broš. oba 2 K, po pošti 40 v. več.

**H. Kirchsteiger: Podzpo-
vedni petatom.**
Ta roman iz duhovskega življenja odkriva
skrivnosti iz župnišč in duhovskega stanu
sploh. Pisatelj je bil sam duhovnik. Dva
zvezka. Broš. oba K 4-60, po pošti 40 v. več.

*** * * Koristka.**
Roman iz ljubljanskega gledališkega živ-
ljenja v polpreteklem času. Broš. 80 v,
po pošti 20 v. več.

Zbirka znamenitih povesti.
I.
Štiri ruske slike.
Cena 60 v, s pošto 70 v.
Ta knjižica obsega štiri svetovnoznanih
povesti, ki so jih spisal Gorkij, Čehov
in Turgenjev.

Dragotin Jesenko - Doksov:
Pesmi.
V najlepši moški dobi umrla Jesenko je
bil velenadaren pesnik, a bil je pri tem
skromen človek, ki nase ni delal reklame.
Njegove pesmi, priobčene v raznih listih,
so vzbujale občno pozornost. Po njegovi
smrti so bile izdane in je čisti dobiček
namenjen množični in nepriznani
rodni, ki jo je zapustil Jesenko. Ves
izvod velja 2 K, s pošto 20 v. več.

Pozor! Čitaj! Pozor!

Pakraške želodčne kapljice.

Staro slovit, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevesju, osobito se priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajanju — pehanju, — kongestiji — pomanjkanju teka, krčih itd. Nedosežno sredstvo za vzdrževanje dobrega prebavanja.

Delovanje izvrstno, uspeh sigurno. Cena je za 12 steklenic 5 krom franko na vsako pošto po povzetju, ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosimo, da se naroči naravnost od:

3963-16 II

P. Jurišić, lekarnarja v Pakracu št. 209 (Slavonija).

Veletrgovina dalmatinskega vina

Br. Novaković

Telefon št. 244. Ljubljana Telefon št. 244.

Lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem primorju v Dalmaciji. Priporočajo slav. občinstvu svoja pristna rdeča, črna, bela in desertna vina; kakor tudi domači tropinovec, konjak, slivovko itd. po primernih cenah. 910 12

Ceniki in vzorci poštnice preste.

Društvo prvih ljublj. postreščkov

naznanja slavnemu občinstvu, da si je napravilo več

1861-1

novih voz za prevažanje pohištva

v mestu in na deželo.

Društvo se priporoča slavnemu občinstvu ter bode sprejemalo vsakovrstne selitve po najnižjih cenah in najugodnejših pogojih.

Oes. kr. avstriljske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

7-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožčico, Celovec, Praga.

7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9-05 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Praga.

11-40 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec.

1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Praga.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Praga.

10-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožčico).

Odhod iz Ljubljane drž. koledvor:

7-23 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

2-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.

10-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih v oktobru.)

Dojod v Ljubljano juž. žel.:

6-58 zjutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Jesenice, Gorice, Trsta.

8-34 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11-15 predpoldne. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožčico in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenice.

2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

4-36 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel., Jesenice.

6-50 zvečer. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Jesenice.

8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice.

11-50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice.

Dojod v Ljubljano drž. koledvor:

6-46 zjutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.

10-59 predpoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.

6-10 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.

9-59 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih meseca oktobra.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje-evropskem času.)

G. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

* „Angleško“ *

skladišče oblek“

Ljubljana, Mesini

trg štey. 5.

1037-8

O. Bernatovič

Največja zaloga konfekcije za gospode, dame, dečke, deklice in otroke, samo delo prve vrste, najmodernejši kroj.

Čudovito nizke cene!

Epilepsija.

Če trpi na padavici, krčih in drugih živčnih boleznih, naj sahteva o tem brošuro, ki jo nastoj in poštnice prosto raspotiha priv. Schwanen-Apotheke

Frankfurt a. M. 3093 32

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovec in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jametvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vzprejema vsako vrstna popravila, ter jih točno in dohrc izvršuje. Vse puške so na c. kr. preiskube valizir in od mene preiskovane. — Ilustr. 46 vani ceniki zastoni. 16

Popelna oprema za novorojenčke otroško perilo

v zalogi za vsako starost priporočena znana trgovina s perilom

C. J. HAMANN

LJUBLJANA.

Perilo lastnega izdelka. 1870 Ustanovljeno 1870.

P. n. slav. občinstvu se usojam vljudno naznanjati, da sem otvorila

Novo vinsko klet

v Šelenburgovih ulicah 6.

Cenj. gostom so na razpolago nastopna sejajmčeno pristna vina:

Teran	liter po	28 kr.
Opelo, fini	" "	32 "
Goriško, belo	" "	32 "
Rebulja, I. vrste	" "	40 "
Rdeče vino z otoka Visa	" "	40 "
Belo	" "	48 "
Retoško	liter po	48 "
Vermouth	" "	60 "
Marsala	" "	1-00 "

Ravnatom se dobe tudi vsak čas raznovrstna mrzla jedila po izredno nizkih cenah.

Za mnogobrojen obisk se vljudno priporoča 1309-3

Pavla Mrak, gostilničarka.

Singerjevi

šivalni stroji

naj se kupujejo samo v naših prodajalnicah, ki se vse spoznajo po tem-le kazalu:

Ne dajte se premotiti z oglasi, ki jim je namen, da bi s tem, da merijo na ime SINGER spravili v denar stare ali pa stroje drugega izvora, ker naših šivalnih strojev (ne dajemo preprodajalec, ampak jih sami prodajamo občinstvu naravnost. 1026 10

SINGER Co. delniška družba za šivalne stroje. Podružnica: Kočevje, Glavni trg 79.

Pozor, gospodje in gospodične!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljša sredstva za rast las in proti njih izpadanju — KAPLON št. 2. Povzroča, da postanejo lasje dolgi in gosti, odstranja prah in vsako kožno bolezen na glavi. Naročila naj bi si ga vsaka družina. Imam premnogo zahvalnic in prišalnice štane poštnice prosto na vsako pošto lonček 3 K 60 h, lončka 5 K. Naroča naj se samo od mene pod naslovom:

16

PETER JURIŠIČ

II 3963

lekarnar v Pakracu štey. 66 v Slavoniji.

Edina zaloga

izvirnih ameriških čevljev.

Avstr.-ameriška zaloga čevljev v Ljubljani poleg kavarne „pri Slonu“. Pazite natančno na firmo.

Th. Novotny

v Ljubljani, na Dunajski cesti štey. 11

si dovoljuje p. n. občinstvu vljudno javljati, da se bodo odslej v podružnici na Kongresnem trgu štey. 3

točili najfinejši likerji in desertna vina. Dalje prodajam za praznike izvrstne potice, pince in veliko izbiro najrazličnejših velikonočnih daril. Vsak dan sveže najfinejše pecivo in od maja naprej siadoled. 1868-2

Obilega poseta prosi s spoštovanjem

Th. Novotny.

Razglas.

V smislu § 43 prenaprejenih, z razpisom c. kr. deželne vlade v Kranjsko v Ljubljani z dne 1. aprila 1908, št. 6406

potrjenih pravil „Mestne hranilnice ljubljanske“

naznanja podpisano ravnateljstvo nastopne izpremembe ozir. nove določb teh pravil:

1. Pokojninskemu zakladu za uslužbenca Mestne hranilnice ljubljanske se sme z dovoljenjem politične oblasti iz vsakoletnega upravnega dobička prispevati k večjemu 5% tega dobička. Pokojninski sklad, v kolikor obstoji iz takih dotacij, je del rezervnega zaklada (§ 4).
2. Hranilnica obrestuje vloge, vložene 1. in 16. v mesecu, tako od tistega dne, vloge, vložene v dne 2. do vštete 15. in v dne 17. do vštete zadnjega, pa od 16. istega, odnosno od 1. prihodnjega meseca (§ 8).
3. V slučaju sodnijskih predkazov ali zapuščinsko-oblastvenih prisojil hranilničnih vlog se izplačajo vložena glavnica in obresti le, ako se doprinese poleg hranilnične knjižice tudi sodnijski predkazni sklep, odnosno prisojilna listina. (23. nov. 24.)
4. Hranilnica je tudi upravičena: a) da naloži rezervni sklad do 10% njega iznosa iznosa v delnicah „Ušredne banke českých spořitelny“ v Pragi, za kar pa mora v vsakem posebnem slučaju prositi posebnega dovoljenja pri predstojnem političnem deželnem oblastvu b) da dotuje poseben sklad kot posojilnico za osebn. kredit zaupa vrednim malim posestnikom obrtnikom iz 5% vlog presegaajočih sredstev rezervnega zaklada (§ 24 nov. 25).
5. Pri izžrebnih papirjih se posojila ne sme dati nad 3/4 najmanjšega dobitka, ki se po odbitku pristojbin pokaže po črtetu za zrebanje (§ 25 nov. 26.)

Obenem se naznanja, da se prične obrestovanje vlog po določb § 8 pravil z dnem 1. majnika 1908.

Ravnateljstvo „Mestne hranilnice ljubljanske“.

Slaven, Slaven, Slaven, Slaven,

ker čuva prtenino. vseh bleščeče beline, ki jo dobi prtenina. ker ne dobi prtenina po pranju prav nikakega duha. ker je zelo poceni in se pri pranju prihrani mnogo časa.

MINLOS^{ov} PRALNI PRAŠEK

Par maj se na zgorajnjem vrsteno znamko in vanje naj se pred ponarejanjem, ki je brez vsake vrednosti.

Absolutno neobhodno potreben je za vsako dobro urejeno gospodinjstvo.

Kakor en mož se gaorže MINLOVI

Debliva se v trgovinah z drogerijami, s kolonialnim blagom in z milom.

Na debelo pri L. MINLOS, Dunaj 1., Mülkerbastel 33.

RANC JOŽEFOVA RENKA VODA

Ceneno domače zdravilo. Za urav-
no in ohranitev dobrega prebavljanja se
poroča raba mnogo desetletij dobro zna-
ga, pristnega „Molleva Seidlitz-praska“
se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva
polj trajno na vse težkoče prebavljanja.
ginalna škatljica 2 K. Po poštnem po-
sredu razpošilja ta prašek vsak dan lekar-
A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na
JNAJI, Tuchlanben 9. V lekarnah na de-
ni je srečno zahtevati MOLL-ov prepat,
namamovan s varnostno znamko in pošt-
kom. 35-6

Lekarnarja Thierryja balsam in ma-
o, to je dvoje vrlo uspešnih domačih
avil, ki se ne pokvarita nikoli ampak sta
boljša, ako sta starejša. Ker sta tako
eno pri roki naj bi jih ne manjkalo nikjer
roča se na naslov: **A. Thierry**, lekarna pri
gelu varhu in Pregradi pri Rogatcu.

Gröfelliński zavod za lečenje iz-
vora, katerega hitri uspehi so zbudili
pogo pozornosti, je našel slednjič pot, ki
sto mehaničnim potem vodi k odstranitvi
cijanja. Po dolgotrajnem študiju za patent
javljenei pentearat takoj ko stopi v
so, oprosti jecljajoče najhujših težav go-
gjenja. Vsak jecljavec naj na samem sebi
iskusiti presenetljiv uspeh aparata, predno
naroči.

strijeno in tekoče
Thierryjevo
aprovele kot
bole in nežna.
Dobi se povsed.

Edino v istem je samo
THIERRYJEV BALZAM
zeleno NUNO kot varstveno znamko. Razpošiljam
najmanj 12/2 ali 1/6 ali pat. petov. red. steklenico
za 3 K. Zavojno zastoj.
Thierryjevo centifolijsko mazilo
Razpošiljam najmanj 2 sk. ali 3 K. Zavojno zastoj.
Vsebuje pripravi kot *neboljše domaći zdravilo* proti
zabojnim bolečinam, gorčici, krcem, pokročim, rožam
na. — Naslov za naročnike in dšarne nakaznice:
A. Thierry, lekarna pri angelu varhu
v Pregradi pri Rogatcu. 1359-1
Zaloga v vseh lekarnah.

Poslano.
= Mislite na =
mnihovograške
čevlje =

95-7 od gl.
poški na trakove nafin. Izdelani 6'90
amski na trakove nafin. Izdelani 5'75
amski nizki pariški naf. Izdelani 3'90
Tvoornica Jamči za vsak par.
Popravljanja točno in cenó.
HENRIK KENDA
zaloga c. kr. priv. čevlarske
tovornice mnihovograške.

Proti zobobolu in gnilobi zob
izborne deluje dobro znana
antiseptična

**Melusine ustna in
zobna voda**

ti utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.
i steklenica z navodom 1 K.
Bi gorodnemu gospodu M. Levstiku,
lekarnarju v Ljubljani.
Vaša izborna Melusine ustna in zobna
voda je najboljša sredstvo zoper zobobol,
odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je
neprekošljiv pripomoček proti gnjilobi
zob, zato jo vsakemu najtopleje priporo-
čam. Obenem pa prosim, pošljite še
3 steklenice Melus. ustne in zobne vode.
Dovolim, da to javno oznanite, ker
je res hvalno vredno.

Leopold Gangl, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1908.
Dož. lekarna Mil. Leusteka
v Ljubljani; Rosljova cesta št. 1
log novozgrajenega Fran Jožefovega
inbil. mostu. 25 16

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda:
Zaveden kočevski Slovenec v Dobrem-
polju 5 K. G. M. Werli, v Cerknici »iz muske
v Kažotu« 10'55 K. G. Janko Premrov, rač.
svet. v Sarajevu 32'65 K, katere so darovali
razni rodoljubi. Hotel Kramar v Logatcu
nabral 20 K. G. A. Kostenapfel, tu, 1 K, kot
dobljeno stavo. Neimenovan, tu, 5 K. Skupaj
74'20 K. Srčna hvala! Živeli!

Izjava.

Podpisani obžalujem, da sem žalil
na časti gosp. Antona Aliča, vpok.
paznika v Idriji, ter se mu zahva-
lujem, da mi je žaljivke odpustil.

Jvan Praprotnik
ključavničar v Idriji.

1400

+

Potrtega srca naznanjamo, da je
naš iskreno ljubljani oče, stari oče
in tast, gospod

Josip Gestrin

sprevodnik juž. železnice v p.

po kratki in mučni bolezni, previden
s sv. zakramenti ob polu 12. ponoči
mirno v Gospodu zaspal.

Zemeljski ostanke drugega po-
kojnika se bodo dne 19. t. m. ob
3 popoldne v hiši žalosti, Kolodvorske
ulice št. 11 svečano blagoslovili ter
položili k zadnjemu počitku na pokop-
ališču pri Sv. Križu. 1411

Sv. maše se bodo darovale v
župni cerkvi Marijinega Oznanjenja.
V Ljubljani, dne 18. aprila 1908.

Ivan Gestrin, sin. **Vilka Am-
brožič**, hči. — **Franjo Ambrožič**, zet.

V Ljubljani, dne 18. aprila 1908.

+

Ivan Jebračin naznanja v svojem
in v imenu svojih sorodnikov pre-
žalostno vest, da je njegov iskreno
ljubljeni, blagi oče, gospod

Andrej Jebračin

posestnik v Senožečah

dne 17. aprila t. l. popoldne v 78.
letu starosti, previden s sv. zakra-
menti za umirajoče mirno v Go-
spodu zaspal.

Pogreb drugega pokojnika se
vrši v nedeljo, dne 19. t. m. dopol-
dne iz hiše žalosti na pokopališče
v Senožečah. 1718

Drugega pokojnika se priporoča
v blag spomin. 1718

V Ljubljani, 18. aprila 1908.

(Brez vsakega posebnega obvestila.)

+

Tužnim srcem naznanjamo vsem
sorodnikom, prijateljem in znancem
žalostno vest, da je naša iskrenolju-
bljena mati, tašča, sestra, teta, sva-
kinja gospa

Jvana Jeglič

trgovčeva in posestnikova vdova

danes popoldne ob 3. uri po dolgi
in mučni bolezni, previdena s sv. za-
umirajoče v 53. letu starosti mirno
zaspala v Gospodu. 1415

Pogreb drage pokojnice bode v
nedeljo, dne 19. aprila 1908 ob 4. uri
popoldne iz hiše žalosti v Selu na
pokopališču v Breznici.

Sv. zadušne maše se bodo brale
v več cerkvah.
Blago bokojnico priporočamo v
blag spomin in molitev.

Selo pri Žerovnici, dne
17. aprila 1908.

**Anica, Ivanka, Milica, Anton in
Stanko**; otroci. — **Fran Kanaver**,
adjunkt c. kr. drž. žel.; zet.

Zahvala.

Za vse srčno sočutje povodom
smrti naše preljube matere in stare
matere, gospe

Marije Nachtigall

vdove

kakor tudi za častno spremstvo in
poklonjene lepe vence izrekamo
vsem prijateljem in znancem našo
iskreno zahvalo.

V Ljubljani, 18. aprila 1908.

1410 **Žalujoči ostali.**

Na velikonočni ponedeljek, dne 20. aprila
bode v restavraciji

NARODNEGA DOMA

— velik —

KONCERT

sesteta na lok.

Začetek ob 8. Vstop prost.

Toči se izborna **Salvatorske**
pivo delniške pivovarne v Žalcu.

Za obilen obisk se priporoča

E. Križnik
restavrat.

1414

+

Ravnateljstvo trg. bolniškega in podpornega društva v
Ljubljani javlja tužno vest, da je dolgoletni redni član, gospod

Fran Kollmann

trgovec in hišni posestnik, predsednik mestne hranilnice,
podpredsednik trgovske in obrtne zbornice itd.

predvčerajšnjim po daljšem trpljenju, previden s sv. zakramenti za
umirajoče, v 69. letu starosti, ob 6. zjutraj v Arou na Tirolskem
mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb blagega pokojnika bo v ponedeljek, ob 3. popoldne
z Mestnega trga št. 7 na pokopališče k Sv. Krištofu.

Bodi mu časten spomin!

1416

V Ljubljani, dne 18. aprila 1908.

+

Ljubljanska kreditna banka
v Ljubljani naznanja tužno vest, da je
njen velezaslužni podpredsednik, gospod

FRAN KOLLMANN

VELETRŽEC, PREDSEDNIK MESTNE
HRANILNICE LJUBLJANSKE itd.

danes v Arcu mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se vrši v Ljubljani v ponedeljek,
dne 20. t. m. ob treh popoldne.

Preminulemu ohranimo kot soustano-
vitelju in pospeševatelju našega zavoda hva-
ležen in trajen spomin. 1408

V Ljubljani, dne 16. aprila 1908.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA.

ZAHVALA.

Za izkazano sočutje ob bolezni in smrti našega iskreno-
ljubljenega brata in strica, gospoda

IVANA MAJDIČA

veletržca in posestnika v Kranju

izrekamo tem potom srčno zahvalo vsem sorodnikom in znancem,
preč. duhovščini, Vincencijevi družbi, slav. občinskemu zastopu,
slav. požarni brambi, slav. društvu Sokol, odposlancem trgovske
zbornice v Ljubljani in cenj. pevcem kranjske Narodne čitalnice
za lepe nagrobnice.

V Kranju, 15. aprila 1908.

1412-1

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja ter za mnogoštevilna
nam izražena sožalja, ki so nam bili izkazani povodom smrti naše iskreno
ljubljene soproge ozir. matere, stare matere, sestre in tete, gospe

Marije Klun prej **Trost**

hišne posestnice in bivše gostilničarke

izrekamo vsem najiskrenejšo zahvalo. — Posebno se pa zahvaljujemo
pravemu dušnemu pastirju preč. gospodu Žvanu, sedanjemu upravitelju
mestne župnije Sv. Jakoba, za večkratni tolažilni obisk predrage pokojnice,
preblagorodnemu gospodu županu in državnemu poslancu Ivanu Hribarju,
gospodom občinskim svetnikom, visokospoštovani deputaciji telovadnega
društva „Sokol“ za Krakovo in Trnovo za tako častno spremstvo, slav.
pevskemu društvu „Slavec“ za ganljivo nagrobno petje, g. Franu Vidaliču
za vzorno ureditev pogrebnih priprav, vsem darovateljem vencev, ter vsem
prijateljem in znancem faranom kakor tudi onim izven župnije, ki so se v
tako častnem številu udeležili pogreba in pripomogli ublažiti našo veliko
žalost. 1401

V Ljubljani, dne 17. aprila 1908.

Žalujoči ostali.

Slamnikarica

ki zna popolnoma na stroj šivati vse vrste
kit, se proti tedenski plači 30 kron takoj
sprejme pri **K. Jakobovits v Budapešti**
IV, Karlgasse 1. 1398

Lepa meblirana

mesečna soba

s hrano ali brez hrane se takoj odda
na Kongresnem trgu št. 3, II. nad-
stropje. 1409-1

Učenca

za špecerijsko trgovino s primerno
šolsko izobrazbo in dobrih staršev
sprejme takoj **Jos. Mihelič**, trgo-
vec v Ljubljani, Florijanske ulice
št. 37. 1403

Javna zahvala

zavarovalni banki „Croatia“ v Trstu,
ki je škodo pri požaru v Škrbini
podpisanimi vestno precenila in točno
izplačala, da jo lahko vsakemu pri-
poročava. 1351

V Škrbini, 11. aprila 1908.

Jos. in And. Dugulin l. r.

Natakarica

na račun se takoj sprejme za go-
stilno na kmetih na Dolenjskem. Po-
goj poštenost in kavejca najmanj
400 K. 1405

Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Spretna učiteljica

se priporoča za poučevanje
o igranju na citre.

Cene zmerno. Pouk doma in izven doma. 7

Ponudbe in vprašanja naj se pošiljajo na
gospodično **Erno Obrekar**, Hraniliščna
cesta št. 7, I. nadstropje v Ljubljani.

Prodajalka
in **učenec**

se sprejmeta v trgovino z meša-
nim blagom pri **Otonu Wölflingu na**
Bledu. 1417

Knjigovodja - korespondent

z Mahrovo šolo in večletno prakso za
tovarne in trgovino, želi premeniti
službo.

Ponudbe pod „Bogomil P“ na
na uprav. „Slov. Naroda“. 1399-1

Razglas

o prostovoljni dražbi premičnin.

V zapuščino župnika **g. Leopolda**
Lotriča spadajoče premično blago
cenjeno skupaj na 1267 K 34 v kakor
živina, krma, čebele, gospodarsko
orodje, pohištvo, posoda in sploh vse
druge premičnine, razven knjig se
bode prodajalo na prostovoljni dražbi

dne 22. aprila 1908

to je v sredo po Velikonoči in če treba
naslednji dan ob 9. uri zjutraj
počenši v župnišču v **Zlatem polju**.

Plačati treba takoj!

Za kakovost in množino v cenil-
nem zapisniku navedenih predmetov
se ne jamči. 1413

Pojasnila daje notar **Janko Rahne**
na Brdu.

Na Brdu, dne 16. aprila 1908.

C. kr. notar kot sodni komisar:

Janko Rahne.

Vrtnice

1402

zelo močno vrastle v kronah, dalje
močne korenine, nageljni in več vrst
sadik (fiano), salata, kolerabo, rdeča
pesa, ohrovt in zelje.

Naročila sprejema **Fr. Slatnar**,
Erjavčeva cesta št. 1 v Ljubljani.

Mlinarja

za štule mleti sprejme s 1. majem
Avgust Trpinc v Kamniku. 1381-1

V hiši Stari trg št. 19. se prostori
za

gostilno

ali za drugi obrt takoj oddati.
Pojasniti v tej hiši II. nadstropje
op 1.-3. ure popoldne. 1301-3

Kot 1313-3

hišnik ali pristavnik

želi službe zakonski par, ki je brez
otrok ter že več časa opravljal to delo.
Naslov v uprav. „Slov. Naroda“.

1000 metrskih centov živega apna

se prodaja. 1189-3

Več pove Ivan Gruden, trgovec
z apnom v Godiču, pošta Kamnik.

**Ceno češko
posteljno perje!**

5 kg novega skubljenega
K 12—, belega, jako mehkega skub-
ljenega K 18—, K 24—, snežno be-
lega, mehkega, skubljenega K 30—,
K 36—. Pošilja se franco proti povzetju.
Tudi se zamenja ali nazaj vzame
proti povrnitvi poštinskih stroškov.

Benedikt Sachscl, Lobes 35.
pri Plzinu na Češkem. 1086 4

Trgovinski lokali

se oddajo.

V novi hiši na Miklošičevi cesti,
ogel Dalmatinovih ulic se oddaja dva
trgovinska lokala s postranskimi
prostori ločeno ali skupaj kot en
lokal s centralno kurjavo.
Natančnejša pojasnila daje uprav.
„Slov. Naroda“. 1404-1

Optični zavod
Jos. Ph. Goldstein

Pod trančo št. 1
priporoča 16

vse v svojo stroko
spredajoče pred-
mete po zelo ni-
zkim cenam.

Popravilo točno in cenno.
Vnosa naročila
zobratno pošto.

Zajamčeno nepremocijivo mazilo za usnje
HEVEAX!

dela usnje mehko, trdno in zajamčeno nepremocijivo.
Pločevina št. 33 ali 34 s čopičem s stane 3 K, 10 št. 25 K.
Na strokovnih razstavah samo najvišje odlike.

Zaloga za Kranjsko: FR. SZANTNER
v Ljubljani, Selenburgova ulica št. 4.

„Piccolo“ avtomobili

so najvarnejši v obratu; za napravo in rabo najcenejša vozila.
Zahtevajte prospekt.

Generalni zastopnik: 1015-9
Aleksander Hatschek Dunaj, V.,
Wienstrasse 89a.

Langen & Wolf, Dunaj X., Laxenburgerstrasse 53.
Specialna tvornica za gorilne motorje.

Originalni motorji „Otto“
v sveži 3480 23

Z napravo za sesalni plin
za kurjenje s rjavim premogom, fu-
zinskim ali plinovim koksom, kauna-
sitom ali ogljem.

Gospodarsko najbolj primerna
obratna moč novega časa!

Originalni motorji „Otto“ s svetilni plin,
benzin, benol, petrolin, karbonol.

Stelaže za trgovino

se ceno prodajo

v Ljubljani, Mestni trg št. 25, I. nadst.

39-16

Pristni dobri brinjevec

se dobi pri 309 8

L. ŠEBENIKU v Spod. Šiški.

V nekem trgu blizu Ljubljane se
prostovoljno prodaja

hiša stojajoča ob okrajni ce-
sti, blizu farne cerkve.
Pripravna je za go-
stilno ali trgovino,
zraven je tudi velika
delavnica z orodjem, pripravna za
ključarsko, kovaško ali kleparsko obrt
ter nekaj zemljišča.

Naslov pove uprav. „Slovenskega
Naroda“. 1383-1

Uradno dovoljena
že 15 let obstoječa
najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služb
G. FLUX
Gospodske ulice št. 6 1356

Priporoča in nameča le boljše
službe iskajoče vsake vrste
kakor priatno, trgovinsko in gostilniško
osobje za Ljubljano in zunaj.

Veniam in kotliki možno nitra
poučevanja razstavljeni.

Zanimivim dopisom je priložiti znamko za odgovor.
Prosi se za natančni naslov.

Lattermannov drevored.

Grand 1396

cirkus Colosseum

R. HORVATH.

V nedeljo, dne 19. t. m.

2 veliki otvoritveni predstavi
Popoldne ob 4. Zvečer ob 8.
Prva predstava je dobrodelna predstava
za ljubljansko ubočo.

Nastopijo samo specialitete prve vrste.
Umetniki prvega reda.

V ponedeljek, 20. t. m.

2 veliki predstavi

Popoldne ob 4. Zvečer ob 8.

V torek, 21. t. m. vel. predstava.

CHRISTOFLE

Jedilno in namizno orodje
Priznana najboljša posrednica.

NAJLEPŠE OBLIKE. Kompletne
opravljene KASETE za NAMIZ-
NO ORODJE, SKLEDE, PO-
SODE za OMAKE, KAVNI in
OAJNI SERVISI, NAMIZNI
NASTAVKI, UMETNINE.

Edino nadomestilo za pravo srebro.

Specialni predmeti za hotele, re-
stavracije in kavarne ter za pen-
sione, menaže itd. 59 2 8

C in hr. dvorni dobavitelj

CHRISTOFLE & Cie.
DUNAJ I. OPERNRING 5
(HEINRICHSHOF).

Ilustrovani cenovnik zastoj.

Po vseh mestih zastopniki-prodajalci

Za jamstvo pristnosti nosijo vsi izdelki po-
leg stojičjo tvorniško znamko in polno ime
CHRISTOFLE

Bolnica za živino
Ordinacija od 9. — 11. dop.
163 Telefon števil. 44. 31

2 kovaška pomočnika
sprejme takoj v trajno delo in z
dobro plačo Josip Kunstler, kovaški
mojster, Gradišče št. 8 v Ljubljani i.
Ravnatelj je napredaj

nov VOZ

(break) za 8 oseb. 1173-2

Najboljše srajce

bele in barvaste, za gospode
s s znamko „labud“

izdelane v lastni šivalnici.

Priporoča jih 934-10

Anton Šarc
Sv. Petra cesta št. 8 v Ljubljani.

Za praznike!

Da zamoremo ustreči želji p. n. odje-
malcev nabavili smo posebno še različna vina
samo prve vrste, za kojih pristnost se po-
polnoma jamči, ter zagotavljamo vedno
točno in vestno postrežbo.

885-18 Cene vin:

Isabela črna	liter	28 kr.
Furlansko črno	"	32 kr.
Teran istrski črn	"	36 kr.
Releško istrski črn	"	40 kr.
Modra frankinja	"	44 kr.
Cvček najfinejši	"	44 kr.
Burgundec	"	48 kr.
Teran braški	"	60 kr.
Vipavsko belo	"	32 kr.
Istrsko belo	"	32 kr.
Goriško rumeno	"	36 kr.
Rebula prve vrste	"	40 kr.
Rizling goriški	"	52 kr.
Muskatelec	"	60 kr.
Polinkovec (Wermouth)	"	80 kr.

Z veselo postrojanjem

Prva goriška vinska klet
Ljubljana, Stari trg št. 13.

Jutri, v nedeljo, 19. aprila
se otvori

Koslerjev vrt

ter bode ob lepem vremenu

prvi velik

vojaški koncert

Začetek ob polu 4. Vstop prost.

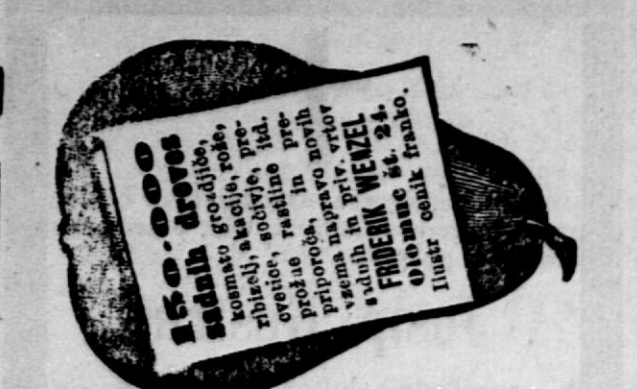
Za obilen obisk se priporoča

restavraterka.

V ponedeljek, 20. aprila

bode

drugi vojaški koncert.

Hiša v Ljubljani

v kateri se izvršuje gostilniška obrt,

se prodaja.

Gostilna se da tudi takoj v najem.

Pismena vprašanja pod F. I. 2000

na uprav. „Slov. Naroda“. 1294-3

Fužina za kose sprejme mlade
spretno

fužinske kovače

pod ugodnimi pogoji takoj v trajno
delo.

Prošnjiki naj se obračajo na fu-
žino Zeilinger v Himmelbergu na

Koroškem. 1228-11

1210 Prodaja se prostovoljno 3

hiša z zraven stojajočo maj-
hno hišico, pripravno
za prodajalnice ali
obrta, vrtom ter dva
dajočega gozda. Posvetilo leži poleg
mostu ob cesti proti Štepanji vasi.

Kupna cena 17.000 K.

Natančnejše se poizve pri lastniku
posestva na Sv. Petra nasipu 57
pritlično ali pa pismeno pri upravni-
štvu „Slov. Naroda“ pod števil. 1210.

Lepa zračna

stanovanja

vsake vrste z eno, dvema ali večimi
sobami od 8 kron mesečno naprej,
se takoj ali za pozneje oddajo v
novozgrajenih hišah v Predovičem
Selu poleg Ljubljane. 937-6

Več se izve pri Eliju Predoviču
na Ambroževem trgu 7, Ljubljana.

JAJCA

za valjenje 2 1226

od čistokrvnih rumenih Orpington
kokoši. Najboljše zimske jajčarice.
Tucat jajc stane 3-60 K brez za-
voja. Jamčim za 80% oploditve ter
neoplojene enkrat nadomestim.

HENRIK FRANZL

Privez 10 v Ljubljani

BLUZE 31

največja izbira v svili in drugem
modnem blagu tudi po meri.

Vsakovrstna krila, perilo

In otročje obleke

priporoča po najnižjih cenah

M. KRISTOFIČ
por. Bučar
STARI TRG št. 28.

VI
1128-3

Narodne vezenine

namizni prti in prtiki, torbice, zagrinjala za okna in postelje, blazine
itd. v najlepših narodnih motivih. Orijentalne vezenine v zlatu in srebru
in svili. Hlečkani idrijski izdelki, narodne zastave in trakovi vedno v
zalogi pri

P. Magdič, Ljubljana, Prešernove ul. 7.

Zaradi pozne sezije prodaja najnovejšo

damsko, moško, dekliško, deško in otroško

konfekcijo tudi pod lastno ceno 1001-26

O. Bernatovič

Angleško skladišče oblek

v Ljubljani, Mestni trg števil. 5.

Stanovanje

1860 mirna stranka brez otrok

majev termin. 1369

Kdo, pove uprav. „Slov. Narod“

KLAVIR

(Stutzfigel, dobro ohranjen, se ce

proda v Ljubljani, v Wolfovih u

cah št. 1, I. nadstropje. 1338

50 hl drož

Kje, pove upravništvo „Slove

skega Naroda“. 1299

pekarija

z vso opravo vred

se odda takoj ali za maj na T

žaški cesti št. 13 v Ljubljani.

akviziterja

ki se mora poglavito baviti z zavarovanj

za življenje in nezgode. Ugodni pogoji.

Ponudbe z navedbo referenc in pre

snjega poslovanja pod „Dauernd 200 W

na anončno ekspedicijo Kienreich

Gradec. 1386-3

moško kolo

se kupi.

Naslov se izve v upravništvu

„Slov. Naroda“. 1362-3

velik hlev

za dvanajstero živine in zraven spa

dajoče gospodarsko poslople.

Več se izve v trgovini P. Lassnik

v Ljubljani. 1199 6

ključarska pomočnika

in enega

vajenca

sprejme takoj v trajno delo z do-
brim zaslužkom tvečka Rudolf

Geyer v Ljubljani, Hilsnerjeve ul.

(Gradišče). 1360-3

O sv. Jurju t. j. 24. aprila t. l.

se bo vršila v Toplicah, dopoldne

od 10. ure naprej

prostovoljna dražba

Reiningerjeve gostilne z lepim
brim zaslužkom tvečka Rudolf

Geyer v Ljubljani, Hilsnerjeve ul.

(Gradišče). 1360-3

Reiningerjeve gostilne z lepim

brim zaslužkom tvečka Rudolf

Geyer v Ljubljani, Hilsnerjeve ul.

(Gradišče). 1360-3

Reiningerjeve gostilne z lepim

brim zaslužkom tvečka Rudolf

Novost!

Zastonj in poštne prosto naročajte
moj novi veliki

cenik s koledarjem
za vsakovrstna darila, ki je ravno izšel.

FR. ČUDEN urar in trgovec
v Ljubljani.

Ljubljana Mihael Kastner Ljubljana

Zaloga tržaških čistilnic rudninskih olj v Trstu.

priporoča stalno zalogo: olja za snajenje, brezbarvno olje, vaselinovo olje, tečajno olje, vreteno olje, vulkano olje, cilindrično olje, kompresorsko olje, strojna mast.

Bencin zadržan ali nezadržan. 1379-1

Petrolej: dvakronski, trikronski in najfinije cesarsko olje v sodih in kasetah.

po najnižjih dnevni cenah.

HOTEL „ILIRIJA“ V LJUBLJANI.

Podpisano ravnateljstvo si dovoljuje sl. občinstvu naznaniti, da bode splošno znano

restavracijo in hotel „Ilirija“

neizpremenjeno vodila dalje gospa

MARIJA NOVAK

katero slav. občinstvu prav toplo priporočamo. 1307-3

Ravnateljstvo Združenih pivovaren Žalec-Laški trg.

Najnovejša, najbolj senzacionalna iznajdba
za ohranitev lepote in mladosti. Pomladitvena sredstva

Ädlin, rdečilo za lica in Ädlin crema

napravljeno iz neke indijske korenine. Zak. var. 1379

Ädlin rdečilo za lica (še nikoli kaj takega, obl. preisk., zdravniško priporočano)

daje upadlim, bledim in brinetnim, tudi zoparno rdečim licem rožnat dihanje od prirodnih rdečin in nerazločljiv presenetljiv uspeh na vsakem obrazu. 5 K.

Ädlin crema edini svoje vrste, ne masti, odstrani vse napake polti, dela stare obraze mlade; mladi ostanje večno mladi. Koža se napne, obraz postane poln. Vse vrste peg, izpuščajev, ogrcev izginejo. Obraz in roke dobe presenetljivo beloto in gladkost. Lonček 2 K, veliki lonček 5 K.

Ädlin milo hyg. neutr. neslutnih prednosti, odtegne luknjicam v koži vso toščo in nesnago, iz katerih sicer nastanejo ogrci. Kos 1 K.

Ädlin puder presenetljivega učinka na koži popolnoma neviden, bel, roza in crema 3 K.

Dobiva se v parfumerijah, drogerijah, lekarnah.

V Ljubljani se dobiva v L. Mayerjevi lekarni pri „Zlatem jelenu“, na Marijinem trgu.

Centralna zaloga na Dunaju XVIII, Edelhoftgasse 4 L razpošilja proti vpošiljavi zneska ali po povzetju na vse kraje. Od K 10- naprej franko.

Bila sem odurna, sedaj sem lepa!

Bila sem polna peg, in rumenih lis, odkar pa rabim Ädlin preparate, je pa izginilo vse

Baronica T. pl. B.

Blagajne,

varne proti požaru in vlamu, „Fox“ pisalni stroji, ameriško poštvo za pisarnice ceneje nego kjerkoli. — Bečko skladišče blagajna, delničarsko društvo Zagreb, ulica 22. 3424-83

SUKNA

In modno blago za obleke
priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno v Humpolcu na Češkem.

Tvorniške cene. Vzorec franco.

Blagajne,

varne proti požaru in vlamu, „Fox“ pisalni stroji, ameriško poštvo za pisarnice ceneje nego kjerkoli. — Bečko skladišče blagajna, delničarsko društvo Zagreb, ulica 22. 3424-83

Kratki klavir

se cené prodá v Ljubljani, na Marije Terezije cesti št. 7, urarska trgovina. 1339-2

V najem se odda

gostilna

z vso gostilničarsko opremo tako ali s 1. majem na Gorenjskem. Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“. 1354-2

Panorama International

Pod trančo 2.

Razstavljeno od nedelje 19. aprila do vštete sobote 25. aprila 1908.

Osvojitev zraka. Zrakoplov grofa Zeppelina. Aeroplan Santos Dumont.

Ant. Bajec

umetni in trg. vrtnar v Ljubljani

Karlouska cesta šte. 2.

Največja izbira vsakovrstnih sadik, listne in cvetoče rastline, vrtnice, zimotrane cvetlice (perene), lepo cvetoča grmovja, različne konifere (ciprese), velika izbira lepih rastlin za balkone in okna.

Priporoča se za nasaditve parkov in vrtov. — Trgovina s cveticami.

Izvrševanje šopkov, vencev l. t. d.

Okusno delo in zmerno cene. 16

:: Zunanja naročila točno. ::

Opozori se

pri nakupu

blaga za moške in ženske obleke

na blizu 40 let obstoječo trdnjo

R. MIKLAUC

Ljubljana

Stritarjeve (Špitalske) ulice šte. 5.

Na zahtevo se dopolnjuje vzorec.

Zobni prašek Irex v avto-pušici.

Avtomatično oddajanje praška. — Novo!

Idealni izdelek najnežnejše finosti, kar si je misliti moči. Vsek lonček obsega okoli 60 porcij, zadosti za 2 meseca. Cena K 1-20.

Jecljanje

onemogočuje in odstranja čisto mehaniško in trajno „Menzerjev Penteaparat“ (Pat. nap. tu in v inoz.)

Ni treba nositi v ustih! Ne moti poklica! Prospekt 30 v.

Gräffelfingski zavod za lečenje izgovarjanja.

Generalni zastopnik za Avstro-Ogrsko:

Evgen Anton Gross, Dunaj I/1 Bäckerstr. 20.

Iščejo se zastopniki za vse okraje na Kranjskem. 1352

FRANC VIDALI & Comp.

V LJUBLJANI

v Prešernovih ulicah 44

Izdelovalec mrtvaških krst in posojevanje mrtvaških voz.

Nizke cene.

Brzjavni naslov: **VIDALI, LJUBLJANA.** 1407-1

VARAŽDINSKE TOPLICE.

Staroslavne žveplene kopeli na Hrvaškem, odlikovane z veliko zlato svetinjo in častnim znakom. Mednarodna razstava zdravilišč na Dunaju 1903 in Milenijska zastava v Budapešti 1896 itd. Na Zagorski železnici, pošta, telefon, Analiza po dvornem svetn. dr. Ludwigu leta 1894: 58° Celzija vroč izvir, žvepleno mahovje neprekinenega učinka pri revmatizmu v mišicah in členkih, bolečinah v členkih in kontrakturah po vnetjih in zlomljenih kosteh, protinu, nevralgiji n. pr. ischias itd. Zenske bolezni, kožne in tajne bolezni, kronične, bolezni na ledicah, katarje v mehurju, škrofuloznost, rachitis, rudninske dyserazije, n. pr. zastrupljenje s svincom, živim srebrom itd.

Zdravljenje s pitjem: pri bolečinah v požiralniku, jabolku prsih, jetrih, želodcu in črevesu, hemoroidih itd. Elekrika. Masaža. Zdraviliški zavodi in hoteli z vsem komfortom. Popolnoma novo zgrajen zdraviliški hotel s prekrasnimi prostori in v bajnem kraju ter najmodernejše opremljen, kopeli najprve vrste v hisi, lift, električna razsvetljava, elegantne bralne dvorane, restavracija, kavarna itd. Goraki vodovod s pitno vodo, solne kopeli, zdravljenje z mrzlo vodo z razprševanjem in po Kneippu. Vse leto odprto. Sezija od 1. maja do 1. oktobra. Prekrasno, velik park, obsežne naprave, lepi izleti, stalna vojaška zdraviliška godba, plezne zabave, koncerti itd. Na postaji Varaždinske toplice vsak dan pričakujejo gostov vozovi, tudi se proti prejšnji naročitvi dobe vozovi pri kopališkem upravitelstvu. Kopališki zdravnik dr. J. Matković in občinski zdravnik dr. M. Lončarek. Prospekte pošilja zastonj in poštne prosto. 1382

Kopališko upraviteljstvo.

Poštenemu načelu, da svoja

OBUVALA

prodajamo po strogo stalnih, brezkonkurenčno nizkih cenah, ki se vtisnjen v vsak par, se ima zahvaliti naša firma za nedosežni renome!

Priporočamo nastopne označene vrste:

Elegantna prilike!

Moški štifletni, močno delani	fl. 3-50
Moški štifletni, iz prav dobre kozlovine, jako ceno	4-60
Moški čevlji na trakove, pripravi za tepež	3-75
Moški čevlji na trakove iz izvrstne kozlovine	4-75
Moški čevlji na trakove, usnje la box-calf, orig. Goodyear šivani	6-25
Moški čevlji na trakove, usnje la box-calf, Amerikan-Style	7-50
Moški polčevlji na trakove iz dobrega, voljnega usnja	3-—
Moški drilasti polčevlji, z usnjem obšiti, črni, rjavi in sivi	1-10
Isti za dame	1-—

Odlična kakovost!

Damski salonski čevlji iz črnega usnja divje kože	fl. 1-50
Damski polčevlji, chevreau, lahki in solidno delani	3-75
Damski čevlji na trakove iz stanovitnega črnega usnja	3-25
Damski čevlji na trakove iz dobrega rjavega usnja, moderna oblika l.	3-40
Damski čevlji na trakove iz izvrstne kozlovine z lakastimi kapicami	4-25
Damski čevlji na trak. iz vel. box-calf, eleg. prom. čevlji, Goodyear šivani	5-75
Damski čevlji na trakove iz najfinejšega chevreau, Goodyear šivani	6-—
Damski čevlji na gube, iz izvrstnega črnega usnja	3-40
Damski čevlji iz la chevreau, Goodyear šivani, prav elegantni	6-—

Specialiteta: „Goodyear svetovni“ čevlji in škornji prav odlične popolnosti. Največja izbira damskih polčevljev vseh vrst, dalje deškega, otroškega in dekliškega blaga najboljšo kakovosti po izredno smernih cenah.

ALFRED FRÄNKEL, kom. dr.

Zastopnica: JOSIPINA HERRISCH v LJUBLJANI, Stritarjeve (Špitalske) ulice št. 9.

1371-1

Denarni promet za leto 1907.

	K	h	K	h		K	h	K	h
--	---	---	---	---	--	---	---	---	---

	K	h	K	h					K	h	K	h
--	---	---	---	---	--	--	--	--	---	---	---	---

Aktiva.		Passiva.	
1913.	1914.	1913.	1914.
1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16
17	18	19	20
21	22	23	24
25	26	27	28
29	30	31	32
33	34	35	36
37	38	39	40
41	42	43	44
45	46	47	48
49	50	51	52
53	54	55	56
57	58	59	60
61	62	63	64
65	66	67	68
69	70	71	72
73	74	75	76
77	78	79	80
81	82	83	84
85	86	87	88
89	90	91	92
93	94	95	96
97	98	99	100
101	102	103	104
105	106	107	108
109	110	111	112
113	114	115	116
117	118	119	120
121	122	123	124
125	126	127	128
129	130	131	132
133	134	135	136
137	138	139	140
141	142	143	144
145	146	147	148
149	150	151	152
153	154	155	156
157	158	159	160
161	162	163	164
165	166	167	168
169	170	171	172
173	174	175	176
177	178	179	180
181	182	183	184
185	186	187	188
189	190	191	192
193	194	195	196
197	198	199	200
201	202	203	204
205	206	207	208
209	210	211	212
213	214	215	216
217	218	219	220
221	222	223	224
225	226	227	228
229	230	231	232
233	234	235	236
237	238	239	240
241	242	243	244
245	246	247	248
249	250	251	252
253	254	255	256
257	258	259	260
261	262	263	264
265	266	267	268
269	270	271	272
273	274	275	276
277	278	279	280
281	282	283	284
285	286	287	288
289	290	291	292
293	294	295	296
297	298	299	300
301	302	303	304
305	306	307	308
309	310	311	312
313	314	315	316
317	318	319	320
321	322	323	324
325	326	327	328
329	330	331	332
333	334	335	336
337	338	339	340
341	342	343	344
345	346	347	348
349	350	351	352
353	354	355	356
357	358	359	360
361	362	363	364
365	366	367	368
369	370	371	372
373	374	375	376
377	378	379	380
381	382	383</	

Unprawni odhon

Upravni odbor.

Moderci

v najnovejših modernih oblikah od najcenejše do najboljše vrste. — Planžete peresa iz jekla, trakov, urvice itd. ima v največji izbiri vedno v zalogi

P. Magdič, Ljubljana, Prešernove ul. 7.

Parna pralnica in likalnica

(z motornim obratom) 4190-11

C. J. Hamann v Ljubljani.

Po vse do srede vsakega tedna v moji trgovini za pranje in likanje oddano moško perilo se lahko pride v soboto istega tedna ali pa se pošlje venkaj.

Perilo se jako varuje. Zmerne cene. Perilo kakor novo.

Nedosežno
+ Najnovejša ame-
riska iznajdba +

Hitljensko gumasto blago za modke. Porabno za leta. Patent. Gl. 2-30. Des 3 miliona kosov prdanih v kratkem čas.

Hitljensko gumasto blago za ženske. (Varstvo žensk.) - "ruorčili najpri sdrav- niški strokovnjaki, porabno za leta. Gl. 2-30. Kdor pošlje denar naprej (tudi pisme- snanke) mu pošlje diskretno in poštno- prosto, steer 2: kr. več, edina prodaja

+ H. AUER, tvornice za gu-
masto blago. +
Duna IX 2, Mueedorfstr. 2-0.

Seydlin

Najbolje za zobe.

Dr. Richarda
lasna barva

1175 1 za lase in brado
neškodljivo in takoj učinkujoče.

Svari se pred ponaredbami!
Dobiva se v zadevnih trgovinah.

Za slabokrvne in prebolele

Pijte pristni marsala v steklenicah 7/10 l po K 15
najfinejše vino Wermouth v stekl. 7/10 l po K 15
Direktni uvoz.

FRANCESCO CASCIO, Ljubljana, Šelenburgove ulice 6, Židovske ul.

Gričar & Mejač

Zaloga zgotovljenih oblek za gospode in dečke.
Konfekcija za dame in deklice.

Ljubljana
Prešernove ulice št. 9

R. KIRBISCH, slaščičarna v Ljubljani
na Kongresnem trgu šte. 8.

priporoča

za Veliko noč
bogato izbrano zalogo

1168-2
pirhov, velikonočnih zajcev, atrap in različnih
bonbonjer, dalje vsak dan sveže pince, tituli,
orehove, mandljeve in rozinove potice, prežce,
: šartelj, torte, najfinejše pecivo in bonbone. :

Zunanja naročila točno.

Velika zaloga oblek
za gospode in dečke

Ljubljana Dvorski trg 3. A. KUNC Ljubljana Dvorski trg 3.

Strokovnjaška postrežba
po stalnih, na vsakem predmetu označenih cenah. 1174-8

Moderne obleke za gospode	od kron	20	naprej
površniki	"	30	"
pelerine	"	16	"
hlače	"	6	"
turistne obleke	"	34	"
modni telovniki	"	6	"
salonske obleke	"	64	"
smoking obleke	"	56	"
šolske obleke	za dečke	od kron	6
elegantni kostumi	"	"	7-50
površniki (Bootsjaken)	"	"	12
pelerine	"	"	6
hlače	"	"	3-20
štajerski kostumi	"	"	9
hlače iz imit. irhovine	"	"	3-50
mornarski kostumi (z dolgimi hlačami)	"	"	18

Sprejemajo se vsa popravila oblek iz lastne zaloge.

Na deželo se pošiljajo obleke na izber.

Največja
zaloga

Elegantne pomladanske novosti:

Otroške čevlje
Ameriške čevlje
Dokolenice (gamaše)
v največji izbiri.

v izvrstnih ka-
kavostih po
zmernih cenah.

Prva in največja zaloga čevljev na Kranjskem

F. Szantner

Šelenburgove ulice 4 * Ljubljana * Šelenburgove ulice 4

Gostilni zastoj in poštno prosto. Zunanja naročila točno proti povzetju.